

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví a financí

Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku

Externí a interní audit – zásady, analýza a souvislosti

Vedoucí bakalářské práce
Ing. Zita Drábková

Autor
Pavlína Svojšová

2010

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví a financí
Akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Pavčina SVOJŠOVÁ**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**

Název tématu: **Externí a interní audit - zásady, analýza a souvislosti**

Zásady pro vypracování:

Cíl práce:

Analýza metod, které jsou vymezeny pro audit v mezinárodních standardech. Koordinace externího a interního auditu ve firmě. Role a funkce auditní práce v podnikatelském subjektu.

Osnova:

1. Úvod
2. Metodika
3. Teoretická část
  - audit
  - externí audit
  - interní audit
  - postupy auditu
  - význam auditu
4. Praktická část
  - představení a charakteristika společnosti
  - analýza částí účetní závěrky pro audit
  - aplikace získaných poznatků na vybranou společnost
  - potenciální chyby při auditu
  - závěrečná auditorská zpráva
5. Závěr

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy: 30 - 40 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

Ryneš, P., Podvojný účetnictví a účetní závěrky 2008, Grada 2008
Ricchiute, David N., Audit, Victoria Publishing 1994
Dvořáček, Jiří, Audit podniku a jeho operací, C.H. Beck 2005
Dvořáček, Jiří, Interní audit v praxi, Computer Press 2005
Müllerová, Libuše, Králíček, Vladimír, Auditing, Bilance 1998
Raffegaue, J., Dufils, P., Ménonville, D., Finanční audit. HZ Praha, Praha 1996
Galloway, D., Průvodce nového auditora, Český institut interních auditorů, Praha 1997

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Zita Drábková
Katedra účetnictví a financí
Datum zadání bakalářské práce: 10. března 2009
Termín odevzdání bakalářské práce: 15. dubna 2010

prof. Ing. Magdalena Hrabáková, CSc.
děkanka

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 038
370 05 České Budějovice

prof. Ing. František Štoklček, CSc., Dr.h.c.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 10. března 2009

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Externí a interní audit – zásady, analýza a souvislosti“ vypracovala samostatně na základě vlastních zjištění a materiálů, které uvádím v seznamu použité literatury.

V Českých Budějovicích dne 2.4.2010

.....

Pavλίna Svojšová

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji vedoucímu bakalářské práce, paní Ing. Zitě Drábkové, za udělení tématu, konzultace, připomínky a metodické vedení práce. Dále bych ráda poděkovala generálnímu řediteli společnosti TECHMAT, a.s. Ing. Oldřichu Grünovi a auditorce Ing. Marii Bočkové za ochotnou spolupráci. V neposlední řadě bych ráda poděkovala rodině za podporu.

OBSAH

1. ÚVOD.....	3
2. LITERÁRNÍ REŠERŠE.....	5
2.1 Obecná definice auditu, cíl auditu.....	5
2.2 Předmět auditu a jeho funkce.....	5
2.3 Legislativní proces auditu v České republice.....	6
2.4 Etický kodex Komory auditorů ČR.....	8
2.5 Předpoklady pro výkon auditorské profese, profesní etika.....	8
2.6 Externí audit.....	10
2.7 Interní audit.....	14
2.8 Vztah externího a interního auditu.....	17
2.9 Posuzování práce interního auditu externím auditorem.....	18
2.10 Podstata a význam auditu účetní závěrky a výroční zprávy.....	20
2.11 Podvod a důvody pro jeho spáchání.....	22
3. METODIKA.....	37
4. ZÁKLADNÍ INFORMACE O VYBRANÉ SPOLEČNOSTI.....	28
5. PROVEDENÍ AUDITU VE VYBRANÉ SPOLEČNOSTI.....	30
5.1 Činnost před uzavřením smlouvy.....	30
5.1.1 Posouzení rizika zakázky a reakce na něj.....	30
5.1.2 Stanovení podmínek zakázky.....	32
5.2 Předběžné plánovací procedury.....	33
5.2.1 Strategie auditu.....	33
5.2.2 Porozumění činnosti a oblasti podnikání klienta.....	33
5.2.3 Porozumění vnitřním kontrolám.....	36
5.2.4 Porozumění účetnímu systému.....	41
5.2.5 Provádění předběžných analytických postupů.....	47
5.2.6 Stanovení plánovací hladiny významnosti.....	48
5.3 Plán auditu.....	49
5.3.1 Posouzení rizika na úrovni účetních zůstatků a potencionálních nesprávností účtů.....	49
5.3.2 Plán auditorského přístupu.....	50
5.3.3 Podrobný plán auditorského postupu včetně plánů vnitřních kontrol a věcné správnosti.....	51

5.3.4 Shrnutí a projednání plánu auditu.....	53
5.4 Provedení plánu auditu.....	53
5.4.1 Provádění testů spolehlivosti vnitřních kontrol.....	53
5.4.2 Provádění analytických testů věcné správnosti.....	55
5.4.3 Provádění detailních testů.....	56
5.4.4 Posouzení účetní závěrky.....	57
5.5 Závěr a vydání zprávy.....	59
5.5.1 Posouzení následných událostí.....	59
5.5.2 Shrnutí závěrů auditu.....	59
5.5.3 Vydání zprávy auditora.....	60
6. POTENCIÁLNÍ CHYBY PŘI AUDITU.....	61
6.1 Chyby vnitropodnikových směrnic.....	61
6.2 Chyby při inventarizaci.....	62
6.3 Nesprávná hodnota netto aktiv.....	62
6.3.1 Zásoby a nařízení interního auditu.....	62
6.3.2 Pohledávky.....	64
6.3.3 Dlouhodobý majetek.....	64
6.4 Nejčastější chyby v rozvaze a výkazu zisku a ztráty a způsoby jejich odstranění.....	65
7. ZÁVĚR.....	67
8. SUMMARY.....	68
9. PŘEHLED POUŽITÉ LITERATURY.....	69
10. PŘÍLOHY.....	70

1. ÚVOD

V silném konkurenčním prostředí, které je dnes umocněno celosvětovou krizí, je kladen zvýšený nárok na přesné a správné vedení podniku. V takto náročném prostředí potřebuje vedení správnou a rychlou vazbu nejen z nižších stupňů řídicí struktury, ale i přesné informace o chodu podniku z vyšších stupňů řízení. K tomu přispívají pravidelné a důkladné kontroly v jednotlivých částech podniku. Audit jako takový znamená ověřování a kontrolu vykazovaných skutečností souvisejících s podnikáním. Rozvoj auditu byl od poloviny 19. století vyvolán nárůstem účetních informací a nutností zabezpečit spolehlivost účetního systému. Význam a úloha auditu se v průběhu posledních let neustále vyvíjí a současně roste jeho odpovědnost při plnění základního cíle: sloužit stále lépe vedení podniku jako nástroj pro dosažení efektivnosti řízení podniku. Jako zásadní též považuji potvrzení správnosti účetní závěrky auditorem vůči třetím stranám (majitelům, bankám, obchodním partnerům), které nejsou nikterak zainteresovány na vedení nebo řízení podniku. Především se jedná o akcionáře, kteří obchodují na burzách s volně obchodovatelnými akciemi. Pro ty je obzvláště nutné ověření o správnosti účetních výkazů v dané společnosti, aby se nestali oběťmi podvodu a nepřišli o své investice ve firmách.

Audit znamená úřední přezkoumání a zhodnocení dokumentů, a to zejména účtů, nezávislou osobou. Cílem je zjistit, zda doklady podávají platné a spolehlivé informace a skutečnosti, a také zhodnotit kvalitu vnitřní kontroly firmy. Vzhledem k rozsahu dokumentace se audit obvykle zabývá pouze vzorky a jeho výsledek tedy neznamena naprostou jistotu, nýbrž jen rozumnou pravděpodobnost konečného hodnocení. Pro audity platí ve většině zemí státem stanovená pravidla. V České republice definují audit účetní předpisy, především zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění. Rozeznáváme různé druhy auditu, z nichž nejznámější jsou audit účetních výkazů, nazývaný také audit účetní závěrky, externí, finanční či statutární audit, který prověřuje správnost závěrečných zpráv a bilancí a ověřuje kvalitu průběžné vnitřní kontroly firmy. Jeho výsledkem nemá být jen upozornění na nedostatky, ale případně také vyzvednutí „dobré praxe“ v určitých částech firmy. Interní (vnitřní) audit, nazývaný také interní finanční audit, má obdobné cíle jako audit účetních výkazů a provádí ho interní auditor.

Ve své bakalářské práci se zabývám externím a interním auditem. Podrobněji je práce zaměřena na externí audit ve vybraném podniku, zejména pak na jeho cíle, význam a postup provádění. Práce shrnuje obecné teoretické informace o auditu a podává základní obraz o auditorské činnosti. V prvních kapitolách jsou obsaženy definice, funkce, legislativní proces auditu v České republice, zmiňují také etický kodex, předpoklady pro výkon auditorské profese a profesní etiku. Dále se věnuji vztahu externího a interního auditu a posuzování práce interního auditu externím auditorem. Optimální spoluprací mezi interním a externím auditorem lze zvýšit efektivnost a snížit náklady na provádění jak externích, tak i interních auditů. Je v zájmu externích i interních auditorů, aby jejich práce byla koordinována.

V praktické části se zaměřuji na konkrétní společnost. Ověřování její účetní závěrky, postupy při zpracování auditu účetní závěrky, které obsahují činnosti před uzavřením smlouvy, předběžné plánovací procedury, vytvoření plánu auditu a samotné provedení auditu.

Cílem mé práce bylo zjistit, zda účetní závěrka společnosti věrně a poctivě zobrazuje ve všech významných ohledech aktiva, pasiva, finanční situaci společnosti k 31.12.2008, náklady a výnosy a výsledek hospodaření za rok 2008 v souladu s mezinárodními auditorskými standardy.

2. LITERÁRNÍ REŠERŠE

2.1 Obecná definice auditu, cíl auditu

Audit je systematický proces objektivního získávání a vyhodnocování důkazů, týkajících se informací o ekonomických činnostech a událostech, s cílem zjistit míru souladu mezi těmito informacemi a stanovenými kritérii a sdělit výsledky zainteresovaným zájemcům.

[RICCHITUE, 1994]

Posláním a smyslem auditu je vyjádřit názor nezávislé, kvalifikované osoby na věrohodnost účetních výkazů zveřejněných vedením účetní jednotky. Auditor ověřuje, zda údaje v účetních výkazech věrně zobrazují stav majetku a závazků, finanční situaci a výsledek hospodaření společnosti v souladu s pravidly předepsanými českými nebo jinými účetními předpisy, často s Mezinárodními účetními standardy (IAS/IFRS). Názor auditora má dostatečnou vypovídací schopnost pouze a jenom ve spojení s určitou úplnou účetní závěrkou, ke které se auditor vyjadřuje. Názor auditora vytržený ze souvislosti s konkrétní účetní závěrkou je zmatečný.

Základním cílem auditu je zvýšení věrohodnosti účetních informací těch společností, které povinně zveřejňují účetní závěrky a výroční zprávy. Za odvozený cíl auditu je považováno jeho morální a preventivní působení proti vzniku chyb a podvodů, jeho poradenská funkce.

[FLORIÁN, 2001]

2.2 Předmět auditu a jeho funkce

Základní princip auditu nám objasňuje § 14, odst. 3 a 4 zákona č. 254/2000 Sb., o auditorech a Komoře auditorů ČR:

Při provádění auditu je auditor povinen ověřit, zda:

- a) informace uvedené v účetní závěrece nebo v konsolidované účetní závěrece podávají věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky,
- b) výroční zpráva je v souladu s účetní závěrkou nebo konsolidovaná výroční zpráva je v souladu s konsolidovanou účetní závěrkou.

Předmětem auditu tedy je:

- a) účetní závěrka (rozvaha, výkaz zisků a ztráty, přehled o peněžních tocích a příloha, která obsahuje obecné údaje, informace o účetních metodách, o obecných účetních zásadách a způsobech oceňování),
- b) konsolidovaná účetní závěrka (sestavovaná za skupinu podniků, kapitálově propojených, kdy pouhé vyjádření majetkových podílů mateřského podniku nemá potřebnou vypovídací schopnost),
- c) výroční zpráva (sloužící ke komunikaci podniku s nejširším okolím, navazující na údaje účetní závěrky a obsahující skutečnosti, které nejsou patrné z účetních výkazů tzv. nefinanční informace).

V praxi velmi často dochází k základním nedorozuměním, co je a co není funkcí auditu.

Funkcí auditu je:

- zhodnotit dodržování účetních předpisů,
- poskytnout „pravdivý a věrný“ pohled na finanční hospodaření organizace,
- prověřit záznamy,
- poradenská a výchovná činnost.

Funkcí auditu není:

- potvrzovat správnost účetnictví,
- potvrzovat dodržování veškerých právních norem účetní jednotkou,
- zjišťovat podvody,
- potvrzovat správnost daňového přiznání. [FLORIÁN, 2001]

2.3 Legislativní proces auditu v České republice

Nutnost právní úpravy auditorské profese vyplývá z několika důvodů. Činnost auditora je vysoce odborná a náročná jak na teoretické znalosti, tak na praktické zkušenosti nejen v oblasti auditu, ale i v dalších oborech, jako je účetnictví, daně, právo, podnikové finance, ekonomie, informační technologie a řada jiných oborů. Dalším důvodem je specifická práce auditora, jehož výsledky neslouží primárně jeho zákazníkovi, který za jeho služby platí, ale širšímu okruhu uživatelů, kteří na ně spoléhají. V krajním případě může mít tedy zákazník zájem na tom, aby audit nebyl řádně proveden, neboť chce zakrýt určité skutečnosti a může zaplatit auditorovi za mlčení. Je tedy zřejmé, že tržní mechanismus není schopen sám o sobě

zajistit řádný výkon funkce auditora a z důvodu veřejného zájmu je třeba činnost auditorů právně regulovat. V České republice je auditorská profese spojená s transformací ekonomiky koncem osmdesátých a počátkem devadesátých let. V roce 1989 vydalo Federální ministerstvo financí vyhlášku č. 63/89 Sb., o ověřovateli (auditorech) a jejich činnosti. Tato právní norma byla určena především pro ověřování účetních závěrek podniků se zahraniční majetkovou účastí. Účetní závěrky těchto podniků byly ověřovány dvěma nezávislými auditory, kteří získali dekret auditora opravňující provádět auditorskou činnost složením profesní zkoušky na Ministerstvu financí.

V roce 1991 vstoupil v platnost zákon č. 513/91 Sb., obchodní zákoník, který v § 39 uváděl: „*Akciové společnosti musí mít řádnou a mimořádnou účetní závěrku ověřenou auditorem podle zvláštního předpisu. Ostatní obchodní společnosti a družstva mají tuto povinnost, jen pokud tak stanoví zvláštní zákon.*“ Tímto zvláštním zákonem byl zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, který podmínky auditu účetní závěrky – které se od prvotní úpravy několikrát změnilo – vázal na překročení vymezených kritérií. Obchodní zákoník dále uváděl, že podnikatel je povinen připravit a poskytnout auditorovi všechny účetní písemnosti a vysvětlení potřebná k ověřování a že náklady spojené s auditorskou činností hradí podnikatel, jehož účetní závěrka se ověřuje. Návazně na uvedené skutečnosti byl vydán zákon č. 524/1992 Sb., o auditorech a Komore auditorů České republiky, který vymezil základní pojmy a stanovil pravidla pro výkon auditorské profese v naší zemi. Kromě kvalifikačních požadavků na auditora vymezil práva a povinnosti auditorů-fyzických osob a auditorů-obchodních společností, upravil i postavení asistentů auditora a postavení a orgány Komory auditorů ČR jako samosprávné profesní organizace.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví vymezuje povinnost auditu v § 20 – Ověřování účetní závěrky auditorem. Vývoj této povinnosti v souvislosti s postupnou novelizací zákona lze sledovat v několika etapách. [MÜLLEROVÁ, 2007]

2.4 Etický kodex Komory auditorů ČR

Kodex vychází z etických požadavků na osobu a práci auditora a jeho spolupracovníků stanovených zákonem a etickými směrnici pro účetní znalce vydanými IFAC. Obecné etické požadavky na práci auditora jsou směřovány do následujících oblastí:

- 1) zachování etických pravidel a řádná péče při veškeré činnosti,
- 2) objektivita auditora a řádná péče při výkonu činnosti,
- 3) odborná kvalifikace auditora a udržování kvalifikace,
- 4) dodržování práva a auditorských směrnic,
- 5) nezávislost auditora,
- 6) způsoby propagace a získávání klientů,
- 7) vztahy k ostatním auditorům,
- 8) odměna za práci auditora.

V současné době se auditori řídí Etickým kodexem pro auditory a účetní znalce, vydaný Mezinárodní federací účetních (IFAC). [FLORIÁN, 2001]

2.5 Předpoklady pro výkon auditorské profese, profesní etika

V evropském kontextu vymezuje předpoklady pro kvalifikaci auditora směrnice Rady evropského společenství. Směrnice stanoví mimo jiné podmínky pro získání kvalifikace auditora a poskytování auditorských služeb fyzickými i právnickými osobami a dále podmínku profesionální svědomitosti a nezávislosti. Existence tohoto společného rámce na úrovni EU je důsledkem uznání celoevropského významu účetního výkaznictví podniků. Česká auditorská legislativa v zákonné úpravě auditu v podstatě vychází z této směrnice. Definuje podmínky pro získání kvalifikace auditora a následně zápisu do seznamu auditorů u Komory. Dále pak upravuje podmínky, za nichž může auditor svoji profesi vykonávat. Kromě získání a zachování vysoké odbornosti se jedná především o podmínku zachování nezávislosti auditora a zabránění střetu zájmů.

Požadavek vysoké odbornosti splňuje jednak podmínka vysokoškolského vzdělání při vstupu do profese a složení auditorské zkoušky, jednak povinnost tuto odbornost neustále udržovat, ať už navštěvováním různých kurzů profesionálního vzdělávání auditorů pořádaných Komorou, či jinými vzdělávacími agenturami, nebo samostudiem. Obsah auditorské zkoušky upravuje

zkušební řád, který zachovává účast na regulaci profese, stejně tak i účastí svých zástupců ve zkuškové komisi, přestože zkoušky organizuje a provádí Komora. Zkouška má písemnou a ústní část a je zaměřena na tyto oblasti:

- a) ekonomii a finanční řízení,
- b) účetnictví,
- c) příslušné části občanského práva, obchodního práva, finančního práva, pracovního práva a práva sociálního zabezpečení, související s činnostmi vykonávanými při poskytování auditorských služeb, a právní předpisy upravující řízení o konkurzu a vyrovnání,
- d) informační systémy pro řízení a vnitřní kontrolu, systémy zpracování dat a matematické a statistické metody využitelné při auditu,
- e) auditorské postupy, metody a techniky, včetně auditorských směrnic.

Vedle teoretických znalostí se klade důraz i na praktické zkušenosti a dovednosti z auditorských postupů, které zájemce o auditorskou profesi musí prokázat před tím, než mu Komora udělí osvědčení opravňující ho poskytovat auditorské služby. Prostředkem k tomu je řízená praxe, kterou musí uchazeč absolvovat po dobu tří let jako asistent auditora. Zcela samozřejmou podmínkou je bezúhonnost, kterou auditor dokazuje doložením výpisu z Rejstříku trestů při podání žádosti o zapsání do seznamu auditorů u Komory. Zákon rovněž zakazuje auditorům vykonávat činnosti, které by vedly ke střetu zájmů. Auditor proto nesmí poskytovat auditorské služby účetní jednotce, v níž je společníkem, statutárním orgánem, členem statutárního orgánu nebo dozorčího orgánu, nebo je-li k těmto osobám osobou blízkou. Dále nesmí vést sám ani osoba blízká této účetní jednotce účetnictví a sestavovat účetní závěrku nebo daňové přiznání, protože v tomto případě by kontroloval vlastní práci či práci osoby blízké, což ohrožuje jeho objektivnost a nezávislost. Nesmí být rovněž u této účetní jednotky správcem konkurzní podstaty, vyrovnávacím správcem, likvidátorem, nuceným správcem nebo správcem majetku. Auditor má povinnost oznámit Komoře veškeré změny, které u něj nastaly a které by mohly změnit jeho postavení ve vztahu k výše uvedeným podmínkám výkonu auditorské profese. Komora má právo pozastavit auditorovi oprávnění k poskytování auditorských služeb, pokud by podmínky, za nichž může tuto profesi vykonávat, byly porušeny. Stejně tak má právo kontrolovat, zda auditor při své činnosti dodržuje základní pravidla stavovské etiky. Konkrétní pravidla a normy chování auditorů při poskytování auditorských služeb stanovila Mezinárodní federace auditorů a účetních (IFAC – International Federation of Accountants) v Mezinárodním etickém kodexu. Mezinárodní etický kodex IFAC představuje základ, ze kterého vycházejí etické požadavky na auditory v jednotlivých členských zemích. Tento Etický kodex přijala

i Komora auditorů ČR a auditoři mají povinnost jej dodržovat při vykonávání své profese. Jedná se o tato základní pravidla:

- Zachování etických pravidel při veškeré činnosti.
- Objektivita auditora a pečlivý výkon auditorské činnosti.
- Odborná kvalifikace auditora a její udržování.
- Dodržování práva a auditorských standardů.
- Mlčenlivost auditora o věcech zjištěných při výkonu činnosti.
- Způsob propagace a získávání klientů.
- Vztahy k ostatním auditorům.
- Odměna za práci.
- Nezávislost auditora.

[MÜLLEROVÁ, 2007]

2.6 Externí audit

Externí audit (nazýván audit účetní závěrky) bývá nejčastěji spojován s auditem finančních výkazů akciové společnosti. V současné době se však záběr externího auditu rozšiřuje a zahrnuje i další oblasti, například audit jakosti, managementu, ekologický audit apod. Externí auditorská činnost může být definována jako veřejná služba poskytovaná kvalifikovanými odborníky v oboru účetnictví, která spočívá v provádění revize finančního stavu společnosti, a to podle zvláštních norem a pomocí speciálních technik. Cílem této revize je vyjádřit objektivní názor na to, zda stav hospodaření společnosti odpovídá ekonomické a finanční situaci společnosti v daném okamžiku a zda jsou výsledky hospodaření a změny v daném období v souladu s obecně přijatými účetními zásadami.

Externí auditor je fyzická nebo právnická osoba zapsaná do seznamu auditorů. Externí audit musí být nezávislý jak na státních orgánech, tak na vedení auditované společnosti i na ostatních zájmových skupinách. Působení externích auditorů v oblasti účetnictví je v podmínkách České republiky upraveno zákonem č. 524/1992 Sb., o auditorech a Komoře auditorů. Tento zákon byl novelizován a doplněn zákony č. 63/1996 Sb. a č. 165/1998 Sb. V roce 2000 byla provedena zásadní právní úprava auditorské činnosti v ČR tak, aby byla v souladu s příslušnými směrnici EU. Úprava posiluje odpovědnost státu za to, že auditorskou činnost budou vykonávat pouze osoby, které splňují zákonem stanovené podmínky.

Zákon místo auditorské činnosti označované jako audit zavádí poskytování auditorských služeb. To umožňuje nejen ověřování účetních závěrek a výročních zpráv, ale také jiných ekonomických informací.

Auditor může poskytovat auditorské služby některým ze tří způsobů:

1. svým jménem a na svůj účet,
2. v auditorské společnosti jejím jménem a na její účet,
3. jako zaměstnanec auditora jeho jménem a na jeho účet.

V rámci auditu vedení účetnictví auditor ověřuje nejen organizační stránku účetnictví, ale i jeho praktické vedení. Účetní jednotka (její statutární orgán) odpovídá za vedení účetnictví, za jeho úplnost, průkaznost a správnost. Auditor odpovídá za ověření účetní závěrky a za svůj názor vyjádřený v auditorské zprávě formou výroku. Ověřování provádí výběrovým způsobem a podle zásady významnosti vykazovaných skutečností. Ve výroku má auditor podle zákona o auditorech vyjádřit svůj srozumitelný a jednoznačný názor na to:

- zda údaje v účetní závěrce a ve výroční zprávě zobrazují věrně stav majetku a závazků, vlastního jmění, finanční situaci a výsledek hospodaření účetní jednotky,
- zda je účetnictví vedeno úplně, průkazným způsobem a správně.

Výroky auditora mohou nabývat těchto podob:

- výrok bez výhrad,
- zdůraznění skutečností,
- výrok s výhradou,
- záporný výrok,
- odmítnutí výroku.

Ze zprávy auditora by mělo být jasné, který z druhů výroků je vyjádřen.

Pokud je audit účetních závěrek realizovaný podle předpisů platných v České republice, jedná se o tzv. statutární (národní, resp. český audit). Pokud je audit prováděn podle mezinárodních standardů (například GAAP - Generally Accepted Accounting Principles nebo IAS - International Accounting Standards), jedná se o tzv. mezinárodní audit. Externí auditoři se ve své práci opírají o auditorské směrnice a etický kodex. Oba dokumenty vymezují přístup

k realizaci externího (nezávislého) auditu. České národní směrnice (standarty) vycházejí z mezinárodních auditorských standardů vydávaných Mezinárodní federací účetních (IAFC). Úpravy mezinárodních standardů jsou prováděny s ohledem na platné zákony upravující účetnictví a provádění auditu v ČR (zákon o účetnictví, zákon o auditorech a Komoře auditorů, obchodní zákoník). [DVOŘÁČEK, 2003]

Postup externího auditu

Činnosti potřebné pro řádné provedení auditu shrnuje schéma auditorského postupu.

Tabulka 1: Postupy externího auditu

Kroky	Obsah
Činnost před uzavřením smlouvy	1. Posouzení rizika zakázky a reakce na něj 2. Stanovení podmínek zakázky
Předběžné plánovací procedury	(Strategie auditu) 3. Porozumění činnosti a oblasti podnikání klienta 4. Porozumění kontrolnímu prostředí 5. Porozumění účetnímu systému 6. Provádění předběžných analytických procedur 7. Stanovení plánovací hladiny významnosti
Vytvoření plánu auditu	8. Posouzení rizika na úrovni účetních zůstatků a potenciálních nesprávností 9. Plánování auditorského přístupu 10. Plán testů vnitřních kontrol 11. Plán testů věcné správnosti 12. Shrnutí a projednání plánu auditu
Provedení auditu	13. Provádění testů spolehlivosti 14. Provádění analytických testů věcné správnosti 15. Provádění testů detailních údajů 16. Vyhodnocení výsledků testů věcné správnosti 17. Posouzení účetní závěrky 18. Posouzení výroční zprávy 19. Posouzení zprávy o vztazích mezi propojenými osobami
Závěr a vydání zpráv	20. Posouzení následných událostí 21. Získání prohlášení vedení společnosti 22. Příprava shrnutí závěrů auditu 23. Zprávy auditora

Prováděním auditu se zabývá auditorský tým, jehož velikost závisí na velikosti firmy, resp. na množství testů, které bude nutno provést. Do týmu patří partner – spoluvlastník auditorské firmy, manažer – vedoucí práce, zkušenější pracovník auditu, asistenti.

Práce je rozdělena následujícím způsobem:

- *partner* je odpovědný za naplánování a kontrolu všech etap provádění práce, i když sám nemusí a zpravidla se ani nezúčastňuje každodenní práce; podepisuje auditorskou zprávu, schvaluje účet firmy předkládaný klientovi apod.,
- *manažer* je odpovědný společníkovi (partnerovi) firmy, má bližší kontakt se zaměstnanci klienta, např. s finančním ředitelem, ředitelem společnosti atd.; nezabývá se též příliš samotným auditem; jeho práce spočívá v plánování, řízení a podrobné kontrole prováděné práce podřízenými,
- *asistenti manažera, zkušenější pracovníci auditu, asistenti* jsou intenzivně zapojeni do každodenní práce; pracovníci na vyšších pozicích řídí podrobnou auditorskou práci podřízených, zejména asistentů; asistenti manažera zpracovávají ty auditorské práce, které vyžadují větší míru znalostí a zkušeností.

Externí audit může mít podobu:

- *auditů průběžného*, který se provádí zhruba v polovině účetního roku, resp. v době, kdy klient tento audit vyžaduje; testují se veškeré položky za uplynulé období, výsledky testů se pak využijí na konci účetního období při závěrečném auditu; tento audit se nemusí provádět,
- *auditů na konci roku*, který obsahuje detailní testy, analýzy, zkoumání následných událostí.

Odměny za poskytnutí odborných služeb se stanoví dohodou mezi auditorem a klientem. Je nepřípustné stanovení ceny jako podílu na výsledcích činnosti klienta nebo odvození její výše ze znění výroku auditora. Odměny za služby by měly být skutečným odrazem vykonaných služeb, přitom by měly být brány v úvahu zejména:

- znalosti a vědomosti a stupeň praktických zkušeností osob provádějících služby,
- čas potřebný k provedení služby,
- odpovědnost za provedení služby,
- náhrady výdajů souvisejících s poskytnutím služeb.

Auditor není oprávněn nařizovat změny a opravy údajů vykázaných účetní jednotkou. Zjistí-li auditor nebo auditorská společnost při poskytování auditorských služeb v účetní jednotce

skutečnosti, o kterých se lze domnívat, že mohou naplnit skutkovou podstatu hospodářského trestného činu, trestného činu úplatkářství nebo trestného činu proti majetku, jsou povinni neprodleně písemně informovat statutární i dozorčí orgán účetní jednotky. Auditor a auditorská společnost odpovídají za škodu, která byla způsobena v souvislosti s poskytováním auditorských služeb.

2.7 Interní audit

Interní (vnitřní) audit se zabývá zkoumáním ekonomických procesů a jevů uvnitř účetních jednotek, jak ostatně vyplývá z jeho názvu. Nejvíce je spojen s akciovými společnostmi, kde dobré fungování vnitřního kontrolního systému je jednou ze záruk ochrany akcionářů. Provádí ho interní auditor, který je zpravidla pracovníkem podniku (u velkých podniků to může být dokonce specializované pracoviště s několika zaměstnanci), avšak je zcela nezávislý na podnikovém managementu. Konkrétní zařazení útvaru interního auditu do organizační struktury může mít v praxi nejrůznější podobu. Zda je podřízen představenstvu nebo dozorčí radě, závisí na modelu podnikového řízení. Dále pak závisí na velikosti podniku, na předmětu jeho činnosti, na představách vedení podniku o interním auditu a také na osobnosti a schopnostech interního auditora.

Ve srovnání s externím auditem je interní audit poměrně mladou disciplínou. Ve světě se začal uplatňovat na přelomu 30. a 40. let dvacátého století, nejprve v oblasti bankovníctví a pojišťovnictví, později se rozšířil i do průmyslových a obchodních podniků. Význam a úloha interního auditu se postupně vyvíjely. Zpočátku se činnost interních auditorů zaměřovala hlavně na kontrolu a revizi ekonomických procesů v podniku a na správné uplatňování účetních pravidel. Tento typ práce se však postupně přesunul na externí auditory a role interních auditorů se zaměřovala na sledování vnitropodnikových procesů s cílem zajistit a podporovat efektivnost jejich řízení. Interní auditoři používají v zásadě shodné auditorské postupy a metody jako externí auditoři, mají však zcela odlišné cíle a jejich práce je určena jiným cílovým skupinám uživatelů. Hlavním úkolem působení interních auditorů je zabezpečit efektivní fungování podniku založené na dobré organizaci práce podmíněné účelnou vnitřní organizační strukturou, kontrola hospodárnosti, ochrana majetku a efektivního vynakládání zdrojů financování. Pozornost vnitřního auditu je proto zaměřena na dílčí podnikové procesy, na systém vnitřní

kontroly v podniku, i na vyhodnocování potenciálních rizik možných podvodů.
[MÜLLEROVÁ, 2007]

Moderní interní audit se zaměřuje na následující typy auditu:

- činností – audit sleduje vybraný proces od začátku do konce,
- organizační – spolu s činnostmi organizace jsou auditovány i mechanismy řízení a kontroly těchto činností,
- rozborů a konzultací – interní auditor vystupuje v roli vnitropodnikového poradce
- programů – audity jsou zaměřeny na prověrky probíhajících programů. O výběru těchto programů rozhoduje interní audit nebo vedení organizace,
- kontraktů – prověřují se aktivity, které nejsou součástí běžných činností organizace (např. stavební či investiční kontrakty),
- integrovaný audit – spojuje finanční audit s auditem výkonnosti.

Pro všechny typy lze použít označení ověřovací služby auditu. V praxi se však lze setkat s členěním moderního interního auditu na jednotlivé typy auditu, k nimž patří:

- audit finančních výkazů,
- audit operací,
- audit kvality,
- dodržovací audit,
- audit informačních systémů,
- audit podvodů,
- audit životního prostředí a bezpečnosti práce.

Interní audit je založen na následujících krocích:

1. Porozumění auditovanému objektu.
2. Stanovení cíle auditu.
3. Určení požadovaného důkazního materiálu.
4. Rozhodnutí o vhodných technikách auditu.
5. Shromáždění a analýza auditorových dokladů.
6. Vytvoření zjištění a závěry auditu.
7. Vypracování auditorové zprávy.
8. Postaudit – ověřování výsledků řešení v praxi.

Každý audit má svůj účel, který je dán typem auditu, a svůj cíl. Zatímco provozní cíle stanovuje management, cíle auditu stanovuje auditor. Ten volí i odpovídající postupy, které umožňují splnění cíle auditu. Přehled uvedený v následující tabulce obsahuje všechny postupy, které mohou interní auditoři ve své práci použít.

Tabulka 2: Postupy interního auditu

Fyzické zkoumání	Prozkoumat (prověřuje se fyzická existence, rozměry a stavy věcí)
	Spočítat
Testy dokumentace	Prozkoumat (zkoumají se dokumenty)
	Odsouhlasit (odsouhlasení a vysvětlení rozdílů mezi informacemi obsaženými v dokumentech z různých zdrojů)
	Sečíst (sčítají se sloupce čísel)
	Rozšířit (rozšiřují se sady existujících čísel horizontálním směrem)
	Zběžně prohlédnout (cíl odhalení neobvyklých, pochybných položek)
	Sledovat (sledují se informace od dokumentu k dokumentu, postupuje se směrem vpřed, od originálního dokumentu k dalším záznamům)
	Rekapitulovat (prověřuje se dokumentování každé činnosti od jejího počátku k jejímu konci. Testuje se kontrola v procesu dokumentace)
	Doložit (testuje se platnost zaznamenaných informací. Postupuje se směrem vzad, od konkrétního dokumentu k dokumentům podpůrným)
	Číst (při čtení se hledají odpovědi na konkrétní otázky)
Dotazování	Písemné dotazování (např. v podobě dopisů. Je nutné specifikovat účel požadovaných informací, konkrétní informace a způsob předání)
	Potvrzení (důvěrná informace třetích stran o určité informaci, např. stavu bankovního účtu. Potvrzení může být pozitivní nebo negativní)
	Osobní dotazování (může mít formu přímého rozhovoru či rozhovoru telefonického, e-mailu apod.)
Pozorování	Pozorovat (sledují se specifika operací)
	Rekapitulovat (činností se postupuje krok za krokem a hodnotí se její efektivnost, hospodárnost a kontrola)
	Prohlídka (získává se základní přehled o operacích)
Výpočty a analýzy	Vypočítat (provádějí se všechny možné výpočty, které přicházejí v úvahu pro danou operaci)
	Změřit (kvantitativní vyjádření fyzických vlastností)
	Analyzovat (analýza zahrnuje rozklad na jednotlivé složky souhrnného počtu, změny na účtu, určení kritérií, stavu, následků a příčin konkrétního zkoumání)
Srovnání	Srovnávat (identifikují se podobnosti a rozdíly)
	Odsouhlasit (vysvětlují se rozdíly mezi informacemi týkajícími se stejné věci, ale z více než jednoho zdroje)
	Analytické postupy (jedná se o srovnávání testující přiměřenost kvantitativních informací, tzn., že se srovnávají ukazatele, odhady a trendy a identifikují se neobvyklé nebo sporné odchylky. Pro srovnávání se používají nejrůznější standardy – měřítka. K nejznámějšímu analytickému postupu patří finanční analýza)

Obecné postupy	Ověřit (potvrdit informaci z jiného zdroje)
	Testovat (realizace postupu, který určuje existující stav a následné srovnání tohoto stavu s příslušnými kritérii)
	Vybírat vzorky (uplatňují se metody statistického výběru. Na základě výběrového vzorku se dochází k závěrům ohledně celku)
	Hodnotit (posuzovat)
Postupy bez testování	Popsat (zdokumentování příslušných atributů operace)
	Připravit (připravují se podklady, ale nepopisují se atributy)

[DVOŘÁČEK, KAFKA, 2005]

Na kvalifikaci interních auditorů jsou kladeny vysoké požadavky, jedná se zpravidla o vysokoškolsky vzdělané odborníky se znalostmi a dovednostmi v oblasti auditorských technik, organizace a řízení výroby, obchodu či služeb, ovládající finanční a manažerské účetnictví, statistiku, kvantitativní metody a informační technologie, zanedbatelné nejsou ani znalosti z oblasti sociologie, psychologie a komunikační dovednost. Dohled nad činností interních auditorů a kontrolu kvality práce provádí zpravidla nezávislá profesní organizace (v České republice Komora interních auditorů). Služeb interních auditorů využívá především podnikový management, a to jak vrcholové vedení podniku, tak vedoucí pracovníci na různých stupních řízení, kterým poskytuje analýzy, hodnocení, doporučení a rady týkající se oblasti jejich působení. [MÜLLEROVÁ, 2007]

2.8 Vztah externího a interního auditu

Interní audit se uskutečňuje prostřednictvím vlastních pracovníků společnosti, zatímco externí audit vyžaduje, jako základní podmínku své existence a důvěryhodnosti, aby odborníci, jež jej provádějí, nebyli zaměstnanci auditované společnosti. To znamená, aby byli zcela nezávislí na dané společnosti a jeho vedoucích pracovnících.

Cílem externí auditorské činnosti je vyjádřit názor na finanční stav auditované společnosti, a to v určitém daném období. Cíle interního auditu jsou však početnější a rozmanitější a neomezuji se pouze na oblast ekonomickou a finanční, protože interní auditorská činnost zahrnuje celou oblast operací a aktivit dané společnosti. Konečně je třeba uvést, že externí audit se provádí v souladu s normami a postupy, jež byly mezinárodně homologovány a nelze je podstatně měnit ani upravovat, zatímco provádění interního auditu je mnohem pružnější a závisí vždy na společnosti, na vedení společnosti a na pracovnících, kteří útvar interního auditu řídí.

Tabulka 3: Vztah externího a interního auditu

Koexistence	<ul style="list-style-type: none"> - oddělené poslání obou auditů, jedná se o oddělené a různé aktivity - analýza rizika, plánování auditu a realizace plánu jsou zabezpečovány odděleně interním a externím auditem
Koordinace	<ul style="list-style-type: none"> - oba audity se rozvíjejí nezávisle, ale vyměňují si informace z analýzy rizik - jsou přijímána určitá opatření na koordinaci plánů - jestliže je realizován společný audit, rozhodující slovo má externí auditor
Integrace	<ul style="list-style-type: none"> - společný model rizika plánů auditu - extenzivní společný audit
Partnerství	<ul style="list-style-type: none"> - interní a externí audit společně definují potřeby organizace z hlediska auditu a reagují na ně společně integrovaným úsilím - domlouvá se, kdo co bude dělat v jednotlivých oblastech souvisejících s posláním organizace

Přínosy ze spolupráce interního a externího auditora pro obě strany vyplývají především:

- z úspor nákladů a času při výkonu příslušných auditorských úloh,
- v dokonalejším pochopení auditovaných oblastí a předkládání kvalitnějších zpráv vedení společnosti,
- v identifikování rizikových oblastí v počátečním stadiu prací externího auditu odkazováním na zjištění interního auditu,
- v odstraňování duplicit,
- v získání dodatečné podpory pro interní audit s využitím závěrů externího auditu,
- v informovanosti o specifických technikách auditu, rozvíjených interními auditory.

[DVOŘÁČEK, 2003]

2.9 Posuzování práce interního auditu externím auditorem

K tomuto posuzování dochází v případě, že externí audit využívá interního auditu při auditu účetní závěrky. Posuzování upravuje auditorská směrnice Komory auditorů ČR. Externí auditor musí získat dostatečný přehled o činnosti interního auditu, aby mohl jeho výsledků účinně využít při plánování auditu a vypracování efektivních auditorských postupů.

Funkční interní audit mnohdy externímu auditorovi umožní upravit a změnit povahu, časové rozvržení i rozsah postupů, které má provést. Neznamená to však, že auditor může své postupy zcela vyřadit. V některých případech může auditor naopak usoudit, že činnost interního auditu nebude mít na postupy externího auditu žádný vliv. V průběhu plánování auditu externí auditor předběžně zhodnotí činnost interního auditu a posoudí, zda může mít v některých konkrétních oblastech význam pro audit účetní závěrky. Předběžné zhodnocení činnosti interního auditu externím auditorem má vliv na jeho úsudek o možném využití práce interního auditu k úpravě povahy, časového rozvržení a rozsahu postupů externího auditu.

Externí auditor získá přehled o činnosti interního auditu a provede jeho předběžné zhodnocení, přičemž posoudí interní audit podle těchto důležitých kritérií:

- organizační začlenění interního auditu v účetní jednotce, jeho objektivita a nezávislost. Je třeba pozorně posoudit, zda existují omezení v činnosti interního auditu. Pracovníci interního auditu by především měli mít plnou možnost volně komunikovat s externím auditorem,
- rozsah činnosti interního auditu, povaha a rozsah prací prováděných interním auditem. Externí auditor také posuzuje, zda se vedení řídí doporučeními interního auditu,
- odborná způsobilost pracovníků interního auditu, tj. zda je provádějí osoby odborně dostatečně vybavené a mající náležité předpoklady pro tuto práci. Externí auditor může například posoudit postupy získávání a přípravy pracovníků interního auditu, jak jsou tyto pracovníci odborně kvalifikováni a jakou mají praxi,
- odborná úroveň, zda je činnost interního auditu náležitě připravována, řízena, kontrolována a dokumentována. Posuzuje se existence vhodných auditorských příruček, pracovních programů a pracovních materiálů.

Externí auditor plánuje využití práce interního auditu a v zahajovací fázi auditu posuzuje a prodiskutovává jeho plán pro dané období. V případech, kdy interní audit má být faktorem pro stanovení povahy, časového rozvržení a rozsahu postupů realizovaných externím auditorem, je žádoucí předem se dohodnout na načasování této práce, na rozsahu prací prováděných interním auditem, na způsobech testování a na navrhovaných metodách výběru vzorků, dále na dokumentování prováděných prací a na postupech kontroly a vykazování. Kontakty s interním auditem jsou efektivnější, jsou-li vzájemná setkání v průběhu auditu uspořádána ve vhodných intervalech. Externí auditor si vyžádá u interního auditu zprávy související s auditem účetní závěrky. Externí auditor si také dohodne průběžné vzájemné informování o veškerých

důležitých skutečnostech a rizicích, která mohou mít vliv na jeho práci. Externí auditor je také průběžně informován interním auditem o veškerých významných skutečnostech, které mohou ovlivnit jeho práci. Podobně externí auditor běžně informuje interní audit o veškerých důležitých skutečnostech, které by mohly mít vliv na práci interního auditu.

Využije-li externí auditor práci interního auditu, patří posouzení přiměřenosti rozsahu prací a stanoveného plánu. Externí auditor zároveň posoudí, zda závěry z předběžného zhodnocení činnosti interního auditu jsou shodné. Při tomto hodnocení externí auditor zjišťuje:

- zda pracovníci provádějící práci jsou odpovídajícím způsobem odborně připraveni a mají k práci v interním auditu odpovídající předpoklady a zda je jejich práce náležitě řízena, dokumentována a kontrolována,
- zda jsou získávány odpovídající auditorské důkazní informace, které poskytují dostačující podklady pro uvedení závěrů,
- zda vyvozené závěry přiměřeně odpovídají daným okolnostem a veškeré rozpracované podklady odpovídají výsledkům provedených prací a jestli veškeré nežádoucí a výjimečné případy zjištěné interním auditem byly odpovídajícím způsobem vyřešeny.

Povaha, časové rozvržení a přezkoumání konkrétních prací interního auditu závisí na tom, jak externí auditor posoudí rizika a významnost příslušné problematiky, dále na jeho předběžném zhodnocení interního auditu a na následném vyhodnocení konkrétních prací, které interní audit realizoval. Přezkoušení může zahrnovat i prověrku položek již ověřených interním auditem, přezkoušení jiných podobných položek a kontrolu dodržování auditorských postupů. Externí auditor dokumentuje závěry přezkoušených a vyhodnocených činností interního auditu. [DVOŘÁČEK, 2003]

2.10 Podstata a význam auditu účetní závěrky a výroční zprávy

Audit účetní závěrky představuje její zkoumání (ověření) nezávislým odborníkem – auditorem. Výsledkem toho zkoumání je vyjádření názoru (výrok auditora), zda zkoumaná účetní závěrka (tj. účetní výkazy a příloha) podává věrný a poctivý obraz majetkové a finanční situace účetní jednotky k datu, k němuž je účetní závěrka sestavená.

Ověřená účetní závěrka by měla být spolehlivým zdrojem informací pro rozhodování všech uživatelů účetních informací, ať už se jedná o potenciaální investory, banky, obchodní partnery apod. Z toho lze určit základní obecný cíl auditu, kterým je zabezpečení věrohodnosti účetních informací těchto společností, které povinně zveřejňují účetní závěrky a výroční zprávy. V průběhu vývoje se funkce auditu měnila. Zpočátku měl auditor ve vyjádření svého názoru na účetní závěrku potvrdit, že účetní informace v ní obsažené jsou pravdivé a bezchybné (true and correctness). Důraz byl kladen na odhalení chyb, nesprávností v účetnictví, případně defraudací, které mohly ve sledovaném účetním období nastat a ovlivnit tak vykazované skutečnosti. Zkoumání potenciaálních chyb, omylů a defraudací postupem času ustoupilo do pozadí a byla akcentována spolehlivost vykazovaných informací vyjadřovaná výrokem „věrný a poctivý obraz“. Účetní skandály na konci minulého století však vedly k tomu, že požadavky na auditory se opět rozšiřují a že by měli věnovat zvýšenou pozornost všem náznakům trestné činnosti. Cíle a funkce auditu účetní závěrky je třeba chápat v kontextu širších souvislostí. Činnost auditorů ovlivňuje nejen konkrétní ekonomické prostředí, ve kterém poskytují auditorské služby, ale i určitá historická a kulturní tradice, která ovlivnila i účetní systémy a na ně navazující účetní výkaznictví. Rozdíly mezi anglosaským a kontinentálním přístupem k účetnictví a účetní závěrce vedou také k rozdílnému přístupu auditora při ověřování účetních závěrek. Zatímco v anglosaské oblasti ověřuje auditor, zda byla účetní závěrka sestavena na základě účetnictví, v němž jsou dodrženy obecně uznávané účetní zásady, auditor v oblasti kontinentální zpravidla navíc ověřuje, zda bylo postupováno v souladu s platnou národní legislativou. V konečném důsledku to znamená, že účetní závěrka jednoho podniku může vypadat úplně jinak, je-li sestavená podle jednoho či druhého konceptu, a přesto může v obou případech auditor potvrdit, že věrně a poctivě zobrazuje skutečnost. Z toho důvodu je důležité, aby auditor ve své zprávě uvedl, podle jakých pravidel byla účetní závěrka sestavena a podle jakých hledisek bylo ověření věrného obrazu provedeno. S postupujícím vývojem je však zřejmé, že vlivem globalizačních tendencí, harmonizací právních, účetních a daňových systémů, se rozdíly mezi oběma krajními přístupy začínají stírat.

Vlivem globalizace světového hospodářství dochází ke stále razantnějším změnám ve všech oblastech. Díky růstu informačních technologií, růstu obchodu, finančnímu propojování společností a snahám o průnik na významné mezinárodní finanční trhy vznikají tlaky na dostatek dostupných, srovnatelných a pravdivých informací. Na základě těchto skutečností roste role auditu zejména obchodovaných akciových společností, kde je cílem potvrzení pravdivosti a spolehlivosti údajů nutných pro rozhodování stávajících i potenciaálních

investorů. Globalizace je procesem spontánním a nezvratným, který nabývá na intenzitě zejména v posledních letech. Kromě zřejmých výhod s sebou přináší i mnohá rizika. Zřetelným příkladem může být krize účetnictví a auditu započatá bankroty významných společností a současné odhalení účetních podvodů, která způsobila pokles důvěry v účetnictví a audit a nutí investory rozhodovat se nikoliv na základě primárně publikovaných údajů z účetní závěrky, ale na základě další podrobné analýzy zveřejňovaných účetních informací.

V této souvislosti je zřejmé, že zanedbatelná není ani výchovná funkce auditu, která se projevuje zejména v období transformace centrálně řízených ekonomik na ekonomiky regulované trhem. Účetní jednotky, které byly zvyklé na dodržování pravidel nařízených z centra do posledních detailů, jsou v mnoha oblastech odkázány na stanovení vlastních pravidel v rámci ne vždy zcela jasně vymezených mantinelů. V některých případech to neumí, v jiných případech jim nahrává nedokonalá legislativa k tomu, aby využívaly děr v zákonech a chovaly se tak, že „co není zakázáno, je dovoleno“. V této fázi lze audit považovat i za určitou prevenci proti vzniku chyb a podvodů. [MÜLLEROVÁ, 2007]

2.11 Podvod a důvody pro jeho spáchání

Za podvod je obecně považován čin spáchaný vědomě a nepoctivě s cílem získat výhodu, která způsobí ztrátu jiné straně. Podvodu věnují pozornost i Mezinárodní auditorské standardy (ISA), konkrétně standard ISA 240 – Postup auditorů při posuzování možných podvodů při auditu účetní závěrky. Ten definuje podvod jako záměrné jednání jedné nebo více osob pověřených řízením, zaměstnanců nebo třetích stran, který má formu klamu za účelem získání neoprávněné nebo protiprávní výhody. Za součást podvodu je považována také zpronevěra. Mezinárodní auditorské standardy upravují pravidla pro činnost auditorů; uvedený standard upozorňuje auditory na možná rizika podvodu, uvádí příklady rizikových faktorů a podává návod, jak se v určitých situacích zachovat. V případě malých a středních podniků však existuje značná množina podniků, která auditu nepodléhá a tím se proto zvyšuje riziko neodhalení podvodu a klamání uživatelů účetních informací. Podle způsobu, jakým je podvod prováděn, lze podvodné jednání rozdělit na

- rozkrádání (odcizení majetku),
- podvodné účetní vykazování.

Důvody pro spáchání podvodu jsou různé, nejčastěji to však bývá chamtivost. Ta pak může být doprovázena dalšími jevy, jako je tlak na dosažení vyššího zisku s vazbou na odměňování, vnímání nízkého rizika odhalení, u zaměstnanců pak špatný příklad ze strany vedení podniku nebo vlastníka při dodržování kultury čestného a etického chování, případně pocit nespravedlnosti či nedostatečného ohodnocení.

V závislosti na tom, jaký okruh pracovníků je zapojen do podvodného jednání se rozeznává

- manažerský podvod (podvádí jeden člen nebo více členů vedení)
- zaměstnanecký podvod (podvodné jednání ze strany zaměstnanců).

Možností a způsobů páčání podvodu je celá řada. Nejběžnější a nejjednodušší formou je rozkrádání, odcizení aktiv (zpronevěra). Tento způsob podvodu se vyskytuje především na straně zaměstnanců. Příležitost zaměstnanců spáchat podvod je všude tam, kde neexistuje propracovaný vnitřní kontrolní systém, existuje zodpovědnost bez kontroly a ve firmě chybí konkrétní etická kultura nebo etické ovzduší.

Způsob rozkrádání může mít různou podobu:

- **falšování zpráv o výdajích**, např.:

- při použití automobilu na služební cestu vyšší částky za ujeté kilometry než je skutečnost,
- levně nakoupené jízdenky nebo letenky, ale uplatňované v plné ceně,
- uplatňovaný, ale nepoužitý hotel,
- osobní výdaje vydávané za služební.

- **krádež předmětů malé jednotkové ceny**, např.:

- soukromé dálkové telefonní hovory na náklady firmy,
- vynášení předmětů drobné spotřeby z firmy.

Druhou, již podstatně složitější formou podvodu, je podvojně účetní vykazování. Na rozdíl od zpronevěry je tento způsob podvodu iniciován spíše podnikovým managementem či vlastníky.

Důvody mohou být opět různé:

- maximalizovat odměny založené na výkonu,
- snížit zisky z důvodu minimalizace daně,
- oklamání uživatelů účetních výkazů.

Nesprávně uvedené nebo neuvedené údaje v účetních výkazech mohou mít různou podobu:

- manipulace, falšování nebo pozměňování účetních zápisů nebo doprovodné dokumentace, na jejichž základě jsou účetní výkazy vypracované,
- záměrné vynechání údajů v účetních výkazech o významných událostech a transakcích, které by nepříznivě ovlivnily vykazované účetní informace,
- záměrně chybné použití účetních zásad týkajících se klasifikace, odpisování, oceňování či vysvětlení zveřejňovaných údajů,
- nepřihlášení pracovníků k sociálnímu pojištění nebo jejich najímání na černém trhu,
- fiktivní deníkové záznamy k manipulaci s provozním výsledkem,
- záměrně nesprávné úsudky použité v případě, kdy je třeba použít odhady účetních zůstatků,
- vypuštění podstatných událostí či transakcí nebo jejich přesunutí do dalšího účetního období,
- použití složitých transakcí tak, aby zatemňovaly jejich podstatu.

Podvod může být páchan také za pomoci vnějších stran. Může jím být např.:

- podvodná smlouva s podílníkem obchodu (zákazníkem, dodavatelem), kdy skutečná kvalita nebo cena dodávky je nižší než je uvedeno na faktuře a zaměstnanec nebo člen managementu dostane provizi,
- podvod s kreditními a zákaznickými kartami, podvodné objednávky přes internet, případně nákupy pomocí ukradené kreditní karty.

Obecné indikátory rizika podvodu existují často uvnitř samotného podniku a zahrnují:

- neetickou kulturu a nekorektní podnikové prostředí vytvářející klima nespokojenosti mezi zaměstnanci,
- absence vnitropodnikových směrnic upravující účetní postupy a pravidla v jednotlivých oblastech,
- nedostatečné delegování odpovědnosti a pravomoci.

Specifické indikátory rizika podvodu související s podvody managementu nebo vlastníka

- finanční stabilita nebo ziskovost je ohrožena obecnými hospodářskými nebo konkrétními provozními podmínkami účetní jednotky (vysoká konkurence, nasycení trhu, změny technologií, pokles poptávky, platební neschopnost odběratelů),
- nadměrný tlak na vedení nebo zaměstnance, aby se splnily finanční cíle nastolené osobami pověřenými řízením podniku,

- povaha oboru nebo činnosti účetní jednotky poskytuje příležitosti k zapojení do podvodného účetního výkaznictví (významné transakce se spřízněnými stranami, ocenění některých položek je založené na odhadech vyžadujících subjektivní posouzení, významné transakce provedené v zahraničí, kde je odlišné podnikatelské prostředí a kultura),
- vlastník, který je současně i manažer, nerozlišuje osobní a podnikatelské transakce.

Specifické indikátory rizika podvodu související s podvody zaměstnanců nebo vnějších stran

- nepřátelský vztah mezi účetní jednotkou a zaměstnanci, kteří mají přístup k hotovosti nebo k jiným aktivům, může zaměstnance motivovat k zpronevěře,
- příležitosti zpronevěřit majetek (velké transakce v hotovosti, majetkové položky malých rozměrů, ale velké ceny postrádající viditelnou identifikaci vlastnictví),
- nedostatečná vnitřní kontrola (nedůsledná evidence majetku, nedostatečné zjištění hotovosti a majetku, formálně prováděná inventarizace, špatná ochrana účetních dat),
- podceňování rizika souvisejícího se zpronevěrou majetku a tolerance krádeží předmětů malé hodnoty.

Následky podvodů mohou být jak finanční, ty jsou zpravidla vždy, tak nefinanční. Těmi může být zejména ztráta důvěry u obchodních partnerů, ztráta hlavního zdroje výnosů, ztráta zaměstnání těch, kteří jsou z podvodu obviněni, demoralizují účinek na ostatní pracovníky, vytvoření ovzduší nedůvěry, které ovlivňuje výkon a kvalitu poskytovaných služeb, snížení konkurenceschopnosti firmy.

Pokud chtějí manažeři zabránit podvodu, měli by ve své společnosti implementovat opatření pro minimalizaci rizika podvodu, kterými jsou zejména:

1. Etická kultura – etické standardy v pracovním prostředí

- důraz managementu na prevenci podvodu a na odstrašování před podvodem, neboť je pravděpodobné jeho odhalení a potrestání,
- vytvoření pozitivního pracovního prostředí (výcvik a motivace zaměstnanců),
- vytvoření vhodného kanálu pro odhlášení podvodů.

2. Stanovení metod a postupů pro snížení rizika podvodů

- identifikace potenciálně zranitelných oblastí a vymezení odpovědnosti za tyto oblasti,
- zavedení důsledného vnitřního kontrolního systému a seznámení všech zaměstnanců s jeho pravidly a jeho pravidelné vyhodnocování,

- uvedení jasných důsledků pro ty, kdo spáchají podvod a způsobu, jak se má podezření na podvod oznámit,
- stanovení jasných pravidel osobám hlásícím podvod, aby tak činily v dobré víře, měly skutečný důkaz se zárukou, že nebudou pronásledovány nebo se nestanou obětí pachatele podvodu (není např. vhodné oznámení podvodu, finančně odměňovat a vytvořit tak podnět pro oznamování vymyšlených podvodů s cílem získat odměnu).

V boji s podvodem byla na evropské úrovni přijata různá opatření. Mezi nejdůležitější patří:

Evropský úřad pro boj proti podvodům

(Office Européen de Lutte Anti Fraude – OLAF) má správní kompetence, většinu jeho aktivit (70 %) tvoří vyšetřování zprávy pro žalobce.

Pracovní skupina proti praní špinavých peněz

(Financial Action Task Force on money Laundering – FATF). Jejímí členy jsou zástupci 33 zemí z Evropy, Severní a Jižní Ameriky a Asie. Na poli podnikání se z praní peněz stává závažný problém, cílem je zamaskovat jejich nelegální původ. Na doporučení FATF vydala Evropská komise v roce 2004 návrh nové směrnice proti praní špinavých peněz, která dovoluje členským státům přijmout přísnější zákony na prevenci praní peněz (Anti-Money Laundering Direktiv), která byla schválena Evropským parlamentem v květnu 2005.

Mezinárodní federace účetních a auditorů

(International Federation Accountants Committee – IFAC vydala etický kodex (Code of Ethics), který upravuje etické chování nejen účetních expertů a auditorů, ale i účetních pracovníků v pracovním poměru. Auditři a účetní poradci mohou hrát rozhodující roli v doporučení pro zavedení vnitřních kontrol a opatření proti podvodům.

3. METODIKA

Vybrala jsem si pro svou bakalářskou práci akciovou společnost TECHMAT, a.s., která má od svého vzniku za hlavní předmět podnikání obchodování se strojírenskými výrobky a to zejména pro stavebnictví. Akciová společnost se přizpůsobuje měnícím se podmínkám ve stavebnictví, kde došlo ke vzniku mnoha malých stavebních a instalačních firem, které nemají vlastní skladové hospodářství, a proto využívají možnost k průběžnému, operativnímu nákupu materiálu.

Cílem mé bakalářské práce je analýza metod, které jsou vymezeny pro audit v mezinárodních standardech, koordinace externího a interního auditu ve firmě a role a funkce auditní práce v podnikatelském subjektu. Akciová společnost TECHMAT, a.s. má zákonnou povinnost provádět pravidelný externí audit. V průběhu své historie byl proveden i interní audit z důvodu vstoupení majoritního akcionáře TranSoft a.s. do společnosti v roce 1995. Majoritní akcionář provedl personální změny ve vedení společnosti a nařídil interní audit ve společnosti TECHMAT, a.s. Interní audit zjistil závažné problémy v účetní závěrce.

V praktické části bakalářské práce se věnuji auditu účetní závěrky společnosti TECHMAT, a.s. z roku 2008. Veškeré informace týkající se auditu účetní závěrky společnosti TECHMAT, a.s. jsem získala a konzultovala s auditorkou společnosti, hlavní účetní a generálním ředitelem společnosti TECHMAT, a.s. Vycházela jsem z pozorování v podniku, což mi umožnilo vytvoření uceleného pohledu na tuto společnost. Soustředila jsem se především na analýzu částí účetní závěrky pro audit a na chyby, ke kterým v minulosti ve společnosti docházelo. Dále jsem se zaměřila na porozumění činnosti a oblasti podnikání společnosti TECHMAT, a.s. a porozumění vnitřním kontrolám a účetnímu systému společnosti TECHMAT, a.s.

Výsledkem mé práce je správné provedení a analýza metod, které jsou vymezeny pro audit v mezinárodních standardech a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky a poukázání na možnosti chyb při auditu. K posouzení analýzy částí účetní závěrky jsem použila příručku Komory auditorů České republiky. Bakalářskou práci jsem zpracovala pomocí programů Microsoft Office – Word a Excel. Texty a tabulky jsem zapsala do Microsoft Word.

4. ZÁKLADNÍ INFORMACE O VYBRANÉ SPOLEČNOSTI

Akciová společnost **TECHMAT, a.s.** vznikla na základě privatizačního projektu z bývalého státního podniku Technomat Praha dne 1. května 1992.

Adresa společnosti: Vrbenská 2082

371 50 České Budějovice

Identifikační číslo: IČ 46678344

DIČ CZ46678344

Hlavním předmětem podnikání společnosti je obchodování v oblasti technického zařízení budov. Komplexnost a širší sortimentu obchodního zboží (cca 11.000 položek) umožňuje uspokojovat požadavky zákazníků především v rámci jihočeského regionu. Společnost **TECHMAT, a.s.** je velkoobchodem, který chce i v budoucnu plnit svou nezastupitelnou roli v systému prodejních cest.

V roce 2006 byl obnoven certifikát ISO 9001:2001. Od 6.12.2006 je společnost rovněž držitelem certifikátu ISO 14001:2005.

Prodáváný sortiment lze rozdělit do 4 základních skupin:

- ruční a elektrické nářadí, stavební a nábytkové kování, zámky,
- vodoinstalační a topenářské zboží, včetně regulační a měřicí techniky a izolačních materiálů, topidla, ohříváče vody a radiátory,
- drobné manipulační prostředky, stavební potřeby, stavební příslušenství,
- zařízení koupelen včetně obkladů a dlažeb.

Společnost systematicky organizuje odborná školení pro vlastní zaměstnance i zákazníky ve spolupráci s výrobcí (sortiment, nové výrobky, montáž apod.).

Obchodní strategie společnosti se zaměřuje zejména na získávání nových a udržení stálých zákazníků prostřednictvím poskytování diferencovaných slev a uzavírání smluv na komplexní dodávky stavebním firmám.

Společnost soustavně usiluje o získávání výhodnějších zdrojů nákupu za účelem snižování prodejních cen a udržení konkurenceschopnosti. V roce 2009 společnost snižovala stav pomaluobrátkových zásob, optimalizovala skladové zásoby a zvyšovala jejich obrátkovost.

Péče o ochranu životního prostředí je součástí pracovních postupů na všech obchodních střediscích celé a.s. Společnost neprodukuje žádné škodlivé emise do ovzduší, z povahy činnosti společnosti nevznikají žádné odpadní technologické vody ani jiné nebezpečné látky. Servis vozového parku zabezpečují výhradně dodavatelské organizace, tudíž není nutné likvidovat použité oleje, pohonné hmoty apod. Jsou zpracovány plány odpadového hospodářství a hospodaření s obaly a společnost je členem celostátní organizace EKONOM Praha. Zajištění vnitřního pořádku a pracovní kázně, vymezení pracovních povinností zaměstnanců a jejich práv vyplývajících z pracovněprávního vztahu vůči zaměstnavateli se řídí pracovním řádem. Společnost nemá organizační složku v zahraničí.

Orgány společnosti

Orgány společnosti jsou: valná hromada, představenstvo, dozorčí rada. Působnost orgánů společnosti vymezují stanovy a Obchodní zákoník. V čele společnosti stojí generální ředitel. Generální ředitel akciové společnosti TECHMAT, a.s. řídí činnosti společnosti v rozsahu pravomocí udělených představenstvem. Generální ředitel vykonává rozhodnutí představenstva společnosti, zabezpečuje běžné řízení společnosti, předkládá návrhy představenstvu, navrhuje představenstvu jmenování a odvolání odborných ředitelů, vykonává působnost, která je nutná ke splnění úkolů společnosti v rámci obecně závazných právních předpisů a organizačního řádu společnosti, vystupuje jako statutární orgán společnosti v pracovně právních vztazích v rozsahu pověření. Generální ředitel společnosti deleguje část své pravomoci na odborné ředitele a vedoucí provozoven v rozsahu stanoveném organizačním řádem, pracovním řádem a platnými organizačními akty. TECHMAT, a.s. je ve smyslu obchodního zákoníku právnickou osobou, která vystupuje jako jediný právní subjekt ve vztazích k jiným právním subjektům – odběratelům, dodavatelům, státnímu rozpočtu a orgánům státní správy.

Za společnost jedná generální ředitel, který je k tomuto pověřen představenstvem TECHMAT, a.s., též za společnost mohou činit právní úkony zaměstnanci společnosti v rozsahu stanoveném organizačním a pracovním řádem. Zaměstnanec společnosti, který je v pracovním zařazení pověřen výkonem určité činnosti je zmocněn ke všem úkonům, k nimž při této činnosti obvykle dochází.

5. PROVEDENÍ AUDITU ÚČETNÍ ZÁVĚRKY VE SPOLEČNOSTI TECHMAT, a.s.

Společnost TECHMAT, a.s. má povinnosti auditu účetní závěrky auditorem dle Zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Audit je nezávislý názor na věrohodnost účetních výkazů. Auditor ověří účetní závěrku, výroční zprávu a zprávu o propojených osobách. Audit účetní závěrky zahrnuje výběrovým způsobem provedené ověření úplnosti a průkaznosti částek a informací uvedených v účetní závěrce. Audit zahrnuje také posouzení použitých účetních metod a významných odhadů provedených vedením a dále zhodnocení vypovídací schopnosti účetní závěrky. Audit výroční zprávy zahrnuje ověření souladu výroční zprávy s výše uvedenou účetní závěrkou. Výsledkem auditu účetní závěrky je zpráva nezávislého auditora, v této zprávě auditor vyjádří svůj názor na účetní závěrku ve všech významných ohledech, podává věrný a poctivý obraz aktiv, pasiv a finanční situace společnosti včetně nákladů, výnosů a výsledku hospodaření za auditované období v souladu s účetními předpisy platnými v České republice. Výsledkem auditu výroční zprávy je zpráva nezávislého auditora. V této zprávě auditor vyjádří svůj názor na to, zda jsou informace uvedené ve výroční zprávě ve všech významných ohledech v souladu s účetní závěrkou, z níž byly převzaty.

5.1 Činnost před uzavřením smlouvy

5.1.1 Posouzení rizika zakázky a reakce na něj

Posouzení rizika zakázky je rozhodující součástí auditorského procesu a mělo by být provedeno co nejdříve. Auditor se rozhoduje na základě výsledku tohoto posouzení (viz. tabulka č. 4), zda zakázku přijme či nikoliv. V případě přijetí zakázky, ovlivňuje výše rizika plán auditu a následující auditorské postupy. Tato rizika byla zkonzultována se stávajícím auditorem a díky získaným informacím jsem vytvořila kontrolní formulář rizika zakázky. Riziko zakázky bylo posouzeno jako obvyklé, proto auditor zakázku bez problémů přijal.

V níže uvedené tabulce 4 jsou posouzena rizika zakázky a identifikovány rizikové faktory.

Tabulka 4: Kontrolní formulář rizika zakázky

PROCEDURA	ANO	NE	N/A	ODKAZ
IDENTIFIKACE RIZIK		X		
1. Charakteristika a důvěryhodnost vedení společnosti		X		
2. Odpovědnost vedení za správné sestavení účetních výkazů		X		
3. Odpovědnost vedení za vytvoření a udržování spolehlivého procesu účetnictví a informačního systému		X		
4. Organizační struktura		X		
5. Struktura vedení a vnitřní kontrolní proces		X		
6. Metody rozdělení pravomocí a odpovědností		X		
7. Kontrolní proces vrcholového vedení		X		
8. Vliv počítačového prostředí		X		
9. Dozorčí a kontrolní orgány společnosti		X		
10. Podnikatelská rizika	X			vysoká konkurence
11. Podnikatelské prostředí			X	
12. Tlak na finanční výsledky	X			mateřská společnost TranSoft a.s.
13. Schopnost účetní jednotky			X	
14. Podmínky auditní zakázky			X	
15. Soulad se standardy auditu		X		
16. Významné účetní sporné otázky naznačující větší než normální riziko zakázky		X		
17. Porozumění významným transakcím a obchodním vztahům, zvláště s propojenými osobami		X		
18. Znalost klienta a zkušenosti s ním		X		
19. Kompetentní auditní tým		X		
20. Konflikt zájmů auditního týmu		X		
21. Nezávislost auditora		X		
22. Faktory naznačující možnost existence podvodu prováděného vedením společnosti		X		
23. Faktory naznačující možnost existence jiných podvodů		X		
24. Kontrola existence podvodu prováděná vedením společnosti		X		
POSOUZENÍ RIZIKA				
U otázek s odpovědí ANO je nutno zvážit možný odhad rizika zakázky:	OBVYKLÉ			

5.1.2 Stanovení podmínek zakázky

V zájmu klienta i auditora je uzavřít o auditu účetní závěrky písemnou dohodu (smlouvu), ve které budou přesně uvedeny cíle, rozsah a podmínky auditorské zakázky a míra odpovědnosti auditora a vedení společnosti. Smlouva definuje potřeby a požadavky klienta i potřeby a požadavky auditora. Před uzavřením smlouvy projednal auditor podmínky auditu s vedením společnosti a snažil se identifikovat ta očekávání klienta, která přesahují rámec auditu. Auditor se zavázal k poskytnutí služeb, které může splnit, neboť pro ně má kvalifikaci a které nejsou v rozporu s etikou auditorské profese.

Na základě konzultace s auditorem společnosti jsem stanovila tyto podmínky zakázky:

- faktory, kterým bude věnována během auditu zvláštní pozornost – vztahy s mateřskou společností,
- závěrkové operace – odpisy, opravné položky, inventury účtů, změny v DHM, nepřetržitost trvání účetní jednotky,
- smlouva o provedení auditu mi bohužel z etických důvodů společností nebyla poskytnuta.

5.2 Předběžné plánovací procedury

5.2.1 Strategie auditu

V celkové strategii auditu jsem vymezila rozsah, časový průběh a nasměrování auditu.

Ve strategii auditu jsou jasně vymezeny následující skutečnosti:

Tabulka 5: Strategie auditu

CHARAKTER ZAKÁZKY	
Rámec účetního výkaznictví	Právní předpisy ČR
Druh zakázky a její výstupy	Zpráva o ověření účetní závěrky a výroční zprávy
Spoléhání na jiné osoby (jiní auditoři, servisní organizace, interní auditoři)	Žádné
Jiné významné skutečnosti	Žádné
NAČASOVÁNÍ ZAKÁZKY	
Termíny (fáze) provádění auditu	Předběžný audit účast na inventuře Č.B. finální audit
Termíny vydání zpráv	30.3.2009
Komunikace s osobami pověřenými řízením	předseda představenstva, ekonomka, účetní
Komunikace s jinými osobami	Zaměstnanci
Jiné významné skutečnosti	Žádné
ZAMĚŘENÍ ZAKÁZKY	
Významné či nové interní faktory	Žádné
Významné či nové externí faktory	Žádné
Základna pro stanovení míry významnosti pro účely plánování	Výnosy
Předběžné stanovení oblastí, v nichž existuje zvýšené riziko výskytu významné nesprávnosti, včetně rizika podvodu	Zásoby
Oblasti potřebného porozumění vnitřním kontrolám (kontrolním činnostem)	finanční výkaznictví a související oblasti
Plán testů spolehlivosti vnitřních kontrol	Žádné
Zapojení specialistů	Žádné
Auditorský tým a rozpočet zakázky	auditor + asistent
Jiné významné skutečnosti	Žádné

5.2.2 Porozumění činnosti a oblasti podnikání klienta

Podstatnou podmínkou úspěšného provedení auditu je porozumět činnosti a oblasti podnikání klienta. K tomu, aby auditor získal potřebné informace bylo třeba provést řadu aktivit, od rozhovorů s vedoucími pracovníky a zaměstnanci společnosti odpovědnými za účetnictví, finance či jiné oblasti, přes vlastní pozorování až po příslušné analytické procedury. Na tomto místě je důležité upozornit na naprostou otevřenost ze strany vedení a ostatních pracovníků vůči auditorovi. Nebylo by taktické skrývat nedostatky, které auditor stejně objeví a jejichž skrývání navodí atmosféru nedůvěry a podezírání.

Zde je zdokumentováno auditorovo porozumění činnosti a oblasti podnikání klienta a následně identifikovaná rizika.

Vnitřní faktory

Vlastnická práva a struktura vedení společnosti

1. Popis právní formy (a.s., s.r.o., komanditní společnost, veřejná obchodní společnost, družstvo, státní podnik a další typy právnických osob, individuální podnikatel; sdružení bez právní subjektivity a další, pokud lze – získat výpis z obchodního rejstříku):
  - a.s.
2. Seznam všech propojených osob:
  - TranSoft a.s.
3. Seznam rozhodujících akcionářů nebo společníků i s majetkovými podíly v procentech:
  - TranSoft a.s. – 59,148 %
4. Seznam hlavních členů vedení společnosti (jméno, funkce):
  - Ing. Luděk Fürst – předseda představenstva
  - Ing. Oldřich Grün – člen představenstva, generální ředitel
5. Poznámka, zda-li odměny pro vedení závisí na hospodářském výsledku:
  - závisí
6. Klíčové informace, které vedení společnosti používá při řízení společnosti a kontrole účetního systému:
  - průběžné ústní zprávy ekonomky společnosti
  - měsíční přehledy obrátu
  - měsíční finanční výkazy s porovnáním skutečností min. roku
  - roční plán

Obchodní cíle

7. Seznam všech provozoven klienta, obchodních činností (včetně výrobků a služeb) a počty zaměstnanců:

- ústředí – České Budějovice, Provozovna – Prachatice, Český Krumlov, Třeboň, Jindřichův Hradec, Vodňany; činnosti – nákup a prodej zboží stavebního charakteru
- 42 zaměstnanců

8. Všechny plány týkající se významných změn v podnikání společnosti (např. nové výrobky a služby, nová zařízení, akvizice) a očekávané zdroje financování:

- žádné

Činnosti

9. Hlavní zákazníci s udáním obrátu v Kč:

- Stavcent s.r.o. – 10 %
- Jaromír Mitáš – 3 %
- Rubidea – 9 %

10. Hlavní dodavatelé s udáním obrátu v Kč:

- Tatramat a.s. – 15 %
- Koska s.r.o. – 15 %
- Dyka a.s. – 5 %

Finance

11. Seznam hlavních zdrojů finančních prostředků (např. banky, leasing, dlouhodobé závazky):

- ZK 62 614 000,-
- půjčka od mateřské společnosti – 25 mil.

12. Seznam všech zastavených aktiv, hypoték, zástavních práv a omezení vyplývajících z úvěrových smluv:

- viz příloha č.2 – Výroční zpráva za rok 2008, TECHMAT, a.s. (příloha účetní závěrky)

Personalistika

13. Schopnosti a zkušenosti vedení společnosti a klíčových zaměstnanců pro řízení společnosti:

- nehodnoceny

Účetní postupy

14. Zvláštní a neobvyklé účetní postupy (např. vztahující se k určitému průmyslovému odvětví):

- žádné zvláštní

15. Seznam změn v účetních postupech oproti minulému období:

- žádné

Všeobecné údaje

16. Všechny další významné údaje (např. právní spory, daňové problémy):

- žádné

Vnější faktory

1. Všechny faktory, které mohou mít vliv na klienta (např. změny technologií, zahraniční konkurence, problémy s dodávkou zboží a služeb, faktory působící negativně na odvětví průmyslu, ve kterém klient podniká, specifické daňové zatížení pro určité odvětví průmyslu, ekologická a další opatření):

- žádné

2. Všechny vlivy prostředí, ve kterém klient podniká (např. změny poptávky jako následek vysokých úrokových měr nebo recese, nová nebo připravovaná daňová legislativa, ekologické problémy nebo problémy spolehlivosti výrobků):

- žádné

5.2.3 Porozumění vnitřním kontrolám

Porozumět vnitřnímu kontrolnímu systému a jeho fungování je pro auditora důležité v závislosti na tom, do jaké míry se při auditu může na vnitřní kontroly spolehnout. Forma vnitřních kontrol a jejich rozsah se liší podle velikosti účetní jednotky. Forma vnitřních kontrol je pro auditora jedním ze zdrojů informací existujících vnitřních kontrol vnitropodnikové směrnice a kontrola jejich dodržování. Dotazováním u vedení a ostatních pracovníků účetní jednotky, analytickými postupy, pozorováním a inspekcí za účelem poznání účetní jednotky a jejího prostředí, včetně vnitřní kontroly, jsem za pomoci auditora provedla vyhodnocení rizik výskytu významné nesprávnosti v účetní závěrce.

V rámci plánování jsem posoudila strukturu a implementaci vnitřních kontrol v následujících oblastech:

- kontrolní prostředí.
- proces vyhodnocení rizik účetní jednotky.
- informační systém, včetně odpovídajících obchodních procesů, které se týkají finančního výkaznictví, a komunikace.
- kontrolní činnost.
- monitorování kontrol.

Kontrolní prostředí

Součástí kontrolního prostředí jsou funkce správy, řízení a přístup vedení a osob pověřených řízením k vnitřní kontrole účetní jednotky a k její důležitosti, jejich povědomí o této kontrole a příslušné kroky. Auditor má získat takový stupeň pochopení kontrolního prostředí, který mu postačí ke zhodnocení postojů, informovanosti a činnosti vedení společnosti, pokud jde o kontrolu a její význam v rámci společnosti. Dále se snaží určit, zda určité složky tohoto kontrolního prostředí zvyšují, nebo snižují efektivnost některých, nebo všech aplikačních systémů a kontrol.

Zdokumentovala jsem a vyhodnotila své porozumění této oblasti vnitřní kontroly:

Zaměstnanci rozumí předpisům a organizační struktuře ve firmě, jsou pravidelně proškolení a chovají se dle těchto předpisů. Každý pracovník je řádně proškolen dle jeho pracovního zařazení, aby svoji práci vykonával s náležitou odborností. Společnost má vytvořený systém autorizace a schvalování transakcí. V případě, že vedoucí pracovník zjistí porušení předpisů, je vše včas napraveno a jsou vyvozeny důsledky. Diskutováno s pracovníkem odpovědným za personalistiku. Shlédnuty zápisy ze školení, popisy práce zaměstnanců, osobní složka zaměstnanců, kteří porušili pracovní postup – výtka, případně srážka prémie.

Proces vyhodnocení rizik účetní jednotky

Auditor se musí seznámit s procesem identifikace obchodních rizik účetní jednotky, která se týkají cílů v oblasti finančního výkaznictví, s procesem rozhodování, jaké kroky podniknout k řešení těchto rizik, a s výsledky těchto kroků. Auditor se dotazuje na obchodní rizika, která vedení identifikovalo, a posuzuje, zda mohou vést k významné nesprávnosti. Během auditu může auditor identifikovat rizika významné nesprávnosti, která vedení nezjistilo.

Zdokumentovala jsem a vyhodnotila své porozumění této oblasti vnitřní kontroly:

Společnost má nastaveny realistické cíle, dosažené skutečnosti jsou porovnávány s minulým obdobím. Společnost průběžně monitoruje cenu výrobků a služeb, z nichž vychází při hodnocení vývoje tržeb a při rozhodování o nákupech. Společnost vnímá riziko mimořádných transakcí a provádí jejich kontrolu. Vedení společnosti periodicky prověřuje stav tržeb a zisku a přijímá opatření k jejich dosažení. Diskutováno s ekonomem a shlednuty zápisy z porad ředitele.

Závěr:

Proces vyhodnocení rizik se jeví jako strukturovaný a uváděný do praxe. Nebylo zjištěno žádné specifické riziko vzniku nesprávnosti ani riziko podvodu.

Informační systém, včetně odpovídajících obchodních procesů, které se týkají finančního výkaznictví, a komunikace

Informační systém, který se týká cílů finančního výkaznictví, jehož součástí je i účetní systém, se skládá z postupů a záznamů, které slouží k iniciaci, zaznamenání, zpracování a vykázání transakcí účetní jednotky (a také událostí a podmínek) a ke sledování příslušných aktiv, pasiv a vlastního kapitálu. Auditor se musí seznámit s informačním systémem, který se týká finančního výkaznictví, a s příslušnými obchodními procesy.

Zdokumentovala jsem a vyhodnotila své porozumění této oblasti vnitřní kontroly:

Vedení zavedlo interní pravidla pro identifikaci, záznam, do informačního systému a zahrnutí do výkazů společnosti všech relevantních informací. Výsledky hospodaření společnosti jsou předmětem přezkumu vedením společnosti a jsou srovnávány se stavem minulého roku a plánem. Výstupy z informačního systému jsou poskytovány vedení společnosti v pravidelných intervalech a jsou dostatečně relevantní a přesné pro efektivní řízení společnosti. Zaměstnanci jednotlivých úseků jsou před závěrkovými operacemi seznámeni s jejich úlohou při poskytnutí včasných relevantních a správných informací finanční účtárně pro správný průběh závěrek společnosti. Diskutováno s ekonomem, posouzen jeden případ měsíčního rozboru hospodaření, kontrolní soupis závěrkových prací.

Závěr:

Informační systém týkající se finančního výkaznictví se jeví jako přiměřeně strukturovaný a v praxi osvědčený. Nebylo zjištěno žádné specifické riziko vzniku nesprávnosti ani riziko podvodu.

Kontrolní činnost

Auditor se musí v dostatečné míře seznámit s kontrolní činností, aby byl schopen vyhodnotit rizika výskytu významné nesprávnosti a navrhnout dodatečné auditorské postupy s ohledem na vyhodnocená rizika. Kontrolní činnosti představují zásady a postupy, které pomáhají zajistit plnění pokynů vedení, např. přijetí nezbytných opatření k řešení rizik, která ohrožují dosažení cílů účetní jednotky. Kontrolní činnost, ať už vychází z manuálních nebo IT systémů, má různé cíle a používá se na různých organizačních a funkčních úrovních.

Zdokumentovala a vyhodnotila jsem své porozumění této oblasti vnitřní kontroly:

Nákup

Každý nákup nad 10 000,- musí být schválen vedoucím oddělení, každý nákup nad 100 000,- schválen generálním ředitelem společnosti a každý nákup nad 250 000,- jednatelem společnosti. Vedení měsíčně vyhodnocuje zvýšení nákupů proti stavu minulého roku – zvýšení nad 20 % je prošetřeno. Každý nákup musí být podložen objednávkou s číselnou řadou a ty jsou párovány s fakturami. Chybějící faktury jsou dohledávány eventuálně tvořeny opravné položky. Diskutováno s ekonomem a pracovníky účetního oddělení, sledování jejich činnosti při párování.

Prodej

Každý prodej musí být podložen objednávkou s číselnou řadou, systém neumožní vystavení výdejky zboží a faktury bez objednávky. Schválený ceník zboží je zanesen do systému, osoba vystavující fakturu nemá možnost změnit cenu zboží. Výdejka zboží je zanesena do systému skladníkem. Osoba vystavující fakturu nemá možnost změnit objem vydaného zboží. Společnost ověřuje důvěryhodnost a platební schopnost všech zákazníků. Ověření zákazníci jsou zaneseni do systému. Vedení společnosti měsíčně vyhodnocuje objem prodejů proti stavu minulého roku a dosaženou marži. Neobvyklé odchylky jsou bezprostředně prošetřeny. Diskutováno s obchodním ředitelem, učiněn pokus o zanesení faktury bez objednávky – nelze, učiněn pokus o změnu ceny při vystavení faktury – nelze, o změnu objemu zboží při fakturaci – nelze, o zanesení objednávky pro neznámého klienta – nelze. Posouzen zápis z jednání vedení o odchylkách v dosažených tržbách a opatření k jejich odstranění v příštích obdobích.

Zásoby

Vedení společnosti používá systému inventur k 31.12. a v případě podezření mimořádných fyzických inventur. Údaje ve skladovém systému jsou měsíčně porovnávány s údaji finančního

účetnictví, rozdíly jsou dohledávány. Společnost pravidelně sleduje obrátkovost zásob, zásoby s obrátkou pod stanovený limit jsou předmětem dalšího šetření eventuálně opravných položek. Diskutováno s vedoucím skladu, skladníky a skladovou účetní, pozorováno při návštěvě skladu.

Majetek

Pořízení majetku – viz. nákupy výše. Společnost provádí každoroční inventuru majetku, při které posuzuje jeho existenci a fyzický stav. Společnost odhaduje individuální životnost majetku a nastavuje příslušné odpisové doby. Při inventuře je přehodnocována zbývající životnost majetku a případně upraveny odpisové plány. Pokud fyzický stav majetku neodpovídá jeho ocenění v účetnictví, jsou zvažovány účetní opravné položky.

Peníze

System obsahuje informaci o datu splatnosti všech přijatých faktur a generuje automaticky přehled navržených platebních příkazů. Ekonom společnosti kontroluje a schvaluje denní soubor platebních příkazů. Provedené a přijaté platby jsou automaticky párovány s fakturami. Nespárované platby jsou dohledávány pracovníky účtárny. Zůstatky bankovních účtů jsou denně kontrolovány na bankovní výpisy.

Diskutováno s ekonomem a pracovníky účtárny.

Vyhodnocení:

Kontrolní činnost se jeví jako přiměřeně strukturované a uplatňované v praxi. Nebylo zjištěno žádné specifické riziko vzniku nesprávnosti ani riziko podvodu.

Monitorování kontrol

Auditor musí znát hlavní druhy činností používaných účetní jednotkou k monitorování vnitřní kontroly v oblasti finančního výkaznictví, mimo jiné činností, které se týkají kontrolní činnosti relevantní pro audit, a jakým způsobem účetní jednotka dává podnět k nápravným opatřením v oblasti kontrol.

Zdokumentovala a vyhodnotila jsem své porozumění této oblasti vnitřní kontroly:

Společnost používá systém řízení jakosti, v rámci kterého jsou pracovníci účtárny povinni dokumentovat prováděné procedury v souladu s popisem pracovních činností. V běžném procesu účtárny se jedná zejména o dokumentaci schvalování prováděných činností vlastníky procesu, tj. dokumentace schválení dokladů, dokumentace zaúčtování dokladů atd. Součástí

je autorizace pravidelných porovnání saldokont skladů a přehledu majetku na hlavní knihu. Společnost provádí k 31.12. odsouhlasení pohledávek s největšími odběrateli a zjišťuje případné rozdíly.

Vyhodnocení:

Monitorování kontrol se jeví jako přiměřené. Nebylo zjištěno žádné specifické riziko vzniku nesprávnosti ani riziko podvodu.

5.2.4 Porozumění účetnímu systému

Auditor ověřuje účetní závěrku, která je součástí účetnictví a výstupem, který představuje završení celého účetního období. Auditor musí mít jistotu, že je správný i celý proces, který sestavení účetní závěrky předchází, aby mohl vyjádřit názor na to, zda jsou informace obsažené v účetní závěrce správné. Je proto důležité, aby účetní systém důkladně poznal a porozuměl mu. Především se musí auditor seznámit s jednotlivými transakčními cykly, které ve společnosti probíhají, a toky informací, které s nimi souvisejí. Struktura transakčních cyklů a jejich obsah se odvíjí od velikosti a předmětu činnosti účetní jednotky. Porozumění účetnímu systému umožní auditorovi určit typ možných nesprávností v účetní závěrce, zvážit faktory ovlivňující riziko vzniku závažných nesprávností a navrhnout při přípravě a plánování auditu vhodné auditorské postupy, které by riziko výskytu nesprávností snížily.

Detailní přehled aplikačních systémů: Prodej/Pohledávky/Platby

Zde jsem zdokumentovala obecný přehled o výše vyjmenovaných aplikačních systémech, které musí auditor zjistit.

Popis systému

a) Účel systému

Účtování prodejm, pohledávek, přijaté hotovosti, vydaných dobropisů

b) Obecný přístup ke kontrole systému (počítačová nebo manuální kontrola)

(i) Manuální kontrola: Porovnat dobropisy s fakturami s cílem ujistit se, že všechny prodej je zaúčtován, porovnat saldokonto pohledávek se součtem v hlavní knize, porovnat zůstatky na účtech s bankovními výpisy

(ii) Počítačová kontrola: stanovit zákazníkovi maximální limit závazků

c) Původ zpracování chyb

Nezaznamenána žádná významná nesprávnost při auditu v min. roce

Profil systému

a) Rozsah operací

8 521 faktur vydaných v roce 2008

b) Při použití výpočetní techniky poznamenat tyto informace – software, programovací jazyk, dodavatele, on-line nebo dávkové zpracování dat

Byznys Win – J.K.R. s.r.o.

Přehled o zpracování dat

Popis hlavních funkcí systému zpracování dat a jejich využití (např. denně, měsíčně)

Fakturantka vystavuje vydané faktury denně a ty jsou automaticky přenášeny do účetnictví dle předem definovaných parametrů. Vedoucí účetního oddělení zpracovává elektronické bankovní výpisy zasílané denně bankou, platby vystavených faktur jsou párovány automaticky pomocí VS, nespárované přijaté platby jsou zaneseny do seznamu a poté párovány ručně. Denně je porovnán zůstatek na bankovním účtu se zůstatkem na bankovním výpisu.

Platby přijaté v hotovosti eviduje pokladní, která též vystavuje příjmové PD na základě existující nezaplacené vydané faktury. Jednou za měsíc předá účetní sestavu časové struktury pohledávek a sestavu nezaplacených faktur ekonomovi pro srovnání a upomínání zákazníků.

Pohyb operací

a) Klíčové zdroje pro vstup do systému

vydané faktury

přijaté platby

dobropisy

b) Klíčové výstupy

seznam zákazníků

výkaz pohledávek

seznam operací podle zákazníka

c) Důležité pomocné knihy (analytické evidence) nebo kmenové soubory

saldokonto zákazníků

d) Vazby na jiné systémy

elektronické bankovní, automatický přenos dat do účetního systému

Doplňující informace o systému

Popis všech významných změn během roku

žádné významné změny během roku nenastaly

Detailní přehled aplikačních systémů: Nákupy/Závazky/Platby

Zde je zdokumentován obecný přehled o výše vyjmenovaných aplikačních systémech, které musí auditor zjistit.

Popis systému

- a) Účel systému:
účtování nákupů, závazků, provedených plateb, přijatých dobropisů
- b) Obecný přístup ke kontrole systému (počítačová nebo manuální kontrola)
  - (i) Manuální kontrola: porovnat příjemky zboží s došlými fakturami, dodavatelské faktury uskutečněnými nákupy, porovnat saldokonto závazků se součtem v hlavní knize, připravit časovou strukturu závazků, porovnat zůstatky na účtech s bankovními výpisy
  - (ii) Počítačová kontrola: žádná
- c) Původ zpracování chyb
Nezaznamenána žádná významná nesprávnost při auditu v minulém roce

Profil systému

- a) Rozsah operací
6 356 faktur přijatých v roce 2008
- b) Při použití výpočetní techniky poznamenat tyto informace – software, programovací jazyk, dodavatele, on-line nebo dávkové zpracování dat

Přehled o zpracování dat

Popis hlavních funkcí systému zpracování dat a jejich využití (např. denně, měsíčně)

Všechny příjemky materiálu jsou odsouhlaseny s přijatými fakturami a zaúčtovány.

Přijaté faktury jsou odsouhlaseny osobou odpovědnou za věcnou správnost.

Na základě sestavy závazků podle splatnosti jsou generovány platební příkazy a prováděny platby.

Účetní zpracovává elektronické bankovní výpisy, platby došlých faktur jsou párovány automaticky pomocí VS. Nespárované odeslané platby jsou zaneseny do seznamu a párovány ručně. Denně je porovnán zůstatek na bankovním účtu v účetnictví a na bankovním výpisu. Platby provedené v hotovosti eviduje pokladní a vystavuje výdajový PD na základě nezaplacené došlé faktury. Je zpracována sestava závazků dle časové struktury.

Pohyb operací

- a) Klíčové zdroje pro vstup do systému
  - přijaté faktury
  - odeslané dobropisy
  - provedené platby z bankovních výpisů
- b) Klíčové výstupy
  - seznam závazků
  - věková struktura závazků
  - seznam plateb, které budou provedeny
- c) Důležité pomocné knihy (analytické evidence) nebo kmenové soubory
  - saldokonto závazků
- d) Vazby na jiné systémy
  - elektronické bankovníctví, automatický přenos dat do účetního systému

Doplňující informace o systému

- Popis všech významných změn během roku
  - žádné významné změny během roku

Detailní přehled aplikačních systémů: Mzdy

Zde je zdokumentován obecný přehled o výše vyjmenovaných aplikačních systémech, které musí auditor zjistit.

Popisy systému

- a) Účel systému
  - vypočítat a vést evidenci k zaznamenávání výplat a souvisejících nákladů
  - mzdy jsou zpracovány ve mzdové účtárně
- b) Obecný přístup ke kontrole systému (počítačová nebo manuální kontrola)
  - (i) Ruční kontroly: výplatní listina je zkontrolována mzdovou účetní, na základě platebních příkazů jsou hrazeny odpovídající platby
  - (ii) Počítačové kontroly: žádné
- c) Původ zpracování chyb
  - během auditu loňského roku nebyly zaznamenány žádné významné nesprávnosti

Profil systému

a) Rozsah operací

Ve společnosti je 42 pracovníků placeno: Základní plat + prémie v závislosti na zisku.

b) Při použití výpočetní techniky poznamenat tyto informace – software, programovací jazyk, dodavatele, on-line nebo dávkové zpracování dat

Pracovní výkazy jsou zpracovávány čtečkou

Přehled o zpracování dat

Popis hlavních funkcí systému zpracování dat a jejich využití (např. denně, měsíčně)

Každý pracovník vede vlastní pracovní výkaz, který je pravidelně kontrolován a podepisován jeho vedoucím a předán do mzdové účtárny, kde mzdová účetní zadá údaje do počítače. Mzdy jsou vypláceny pouze bankovním převodem.

Pohyb operací

a) Klíčové zdroje pro vstup do systému

pracovní výkazy – vykázaný čas pracovníků

pracovní smlouvy

b) Klíčové výstupy

výplatní pásky pracovníkům

přehled hrubých a čistých mezd ve členění na hrubé částky, daně, sociální a zdravotní pojištění, jiné odčitatelné částky, čistou mzdu

platební příkaz mezd a souvisejících částek

deník mezd

c) Důležité pomocné knihy (analytické evidence) nebo kmenové soubory

žádné

d) Vazby na jiné systémy

žádné

Doplňující informace o systému

Popis všech významných změn během roku

žádné významné změny v průběhu roku

Detailní přehled aplikačních systémů: Hlavní kniha

Zde je zdokumentován obecný přehled o výše vyjmenovaných aplikačních systémech, které musí auditor zjistit.

Popis systému

a) Účel systému

Vedení účetního deníku a hlavní knihy

podpůrné evidence, např. pokladní doklady, interní doklady, podklady pro DPH

b) Obecný přístup ke kontrole systému (počítačová nebo manuální kontrola)

(i) Ruční kontroly: měsíční kontrola účetních výkazů, pokladní knihy a přehledů pro přiznání DPH

(ii) Počítačové kontroly

kontroly dat přenesených z ostatních aplikačních systémů

c) Původ zpracování chyb

Během auditu min. roku nebyly zaznamenány žádné významné chyby

Profil systému

a) Rozsah operací

21 895 všech účetních operací

b) Při použití výpočetní techniky poznamenat tyto informace – software, programovací jazyk, dodavatele, on-line nebo dávkové zpracování dat

Přehled o zpracování dat

Popis hlavních funkcí systému zpracování dat a jejich využití (např. denně, měsíčně)

Zpracování dat přenesených z ostatních aplikačních systémů – přijaté, vydané faktury, mzdy, průběžné zpracování pokladních dokladů, interních dokladů. Sestavování měsíčních přehledů DPH a měsíčních závěrek pro potřeby kontroly a řízení společnosti.

Pohyb operací

a) Klíčové zdroje pro vstup do systému

- data z ostatních aplikačních systémů – přijaté, vydané faktury, mzdy
- pokladní doklady

b) Klíčové výstupy

- účetní závěrka
- pokladní knihy
- přehledy účetních dokladů (účetní deník, hlavní účetní kniha)
- možnost definovat různé přehledy dle potřeby pro kontrolu a řízení společnosti

c) Důležité pomocné knihy (analytické evidence) nebo kmenové soubory

- žádné

d) Vazby na jiné systémy

- automatizovaný přenos dat z aplikačních systémů přijatých a vydaných faktur, mezd

Doplňující informace o systému

Popis všech významných změn během roku

- žádné významné změny během roku

5.2.5 Provádění předběžných analytických postupů

Předběžné analytické postupy jsou zaměřeny na účetní zůstatky účtů v hlavní knize a na vzájemné vazby mezi nimi. V této souvislosti jsem se zaměřila především na tyto skutečnosti:

Porovnání zůstatků běžného účetního období se zůstatky minulého účetního období:

Rozvaha

- snížení aktiv o 0,5 mil. Kč, z toho snížení DHM o 1,3 mil. Kč, finanční prostředky nižší o 1,4 mil. Kč, zásoby o 2 mil. Kč vyšší, pohledávky zůstaly stejné
- pasiva – krátkodobé závazky jsou nižší o 600 tis. Kč

Výkaz zisků a ztrát

- tržby za prodej zboží jsou vyšší o 1,9 mil. Kč,
- marže se zvýšila o 1,8 mil. Kč,
- výkonová spotřeba je vyšší o 100 tis. Kč,
- přidaná hodnota se zvýšila o 1,6 mil. Kč,
- osobní náklady jsou vyšší o 800 tis. Kč,
- ostatní provozní náklady jsou nižší o 1,7 mil. Kč,
- provozní hospodářský výsledek r.2008 se zvýšil o 900 tis. Kč,
- výsledný zisk 37 tis., loni ztráta 894 tis. Kč.

Poměrové ukazatele: viz příloha

Finanční analýza za rok 2008 – poměrové ukazatele

1. Finanční stabilita firmy měřená ukazatelem věřitelského rizika (poměr cizích zdrojů a celkových aktiv) představuje 49 % a znamená, že z 51 % je majetek firmy kryt z vlastních zdrojů.

Ukazatel celkové likvidity (poměr oběžných prostředků a krátkodobých závazků) činí 0,92:1 a vyjadřuje schopnost firmy krýt pohotově své závazky. Tento poměr je pod standardní úrovní (1,5:1).

2. Co se týče platební schopnosti společnosti, ta je zpravidla vyjadřována ukazatelem pracovního kapitálu a ukazatelem běžné likvidity.

Pracovní kapitál (rozdíl mezi oběžnými prostředky a krátkodobými závazky) ve výši 2,553 mil. Kč je pod standardní úrovní a vyjadřuje neschopnost pokrýt krátkodobé závazky operativními zdroji.

Ukazatel běžné likvidity (pohotové oběžné prostředky:krátkodobým závazkům) představuje poměr 0,27:1 a zahrnuje z oběžných prostředků peněžní prostředky a pohledávky v čisté výši – tj. snížené o pochybné a nedobytné).

Tento ukazatel hovoří o velmi nízké likvidnosti účetní jednotky (ale závazek vůči mateřské společnosti činí 74 % z celkových závazků).

3. Rentabilita měřená podílem na zisku a výnosů – nízký zisk.

Celková ekonomická charakteristika společnosti vykazuje velmi nízkou likviditu a rizikovou platební schopnost společnosti ve výši 24,958 mil. Kč, který tvoří 74 % celkových závazků společnosti je vykázán vůči mateřské společnosti, která ji pomáhá financovat.

Předpoklad trvání účetní jednotky:

- § 193 OZ – VK – 34,655 mil. Kč, ZK 62,6 mil. Kč – neomezené trvání účetní jednotky, nehrozí konkurz

Předpoklad běžného období:

- prognózy vedení – rozvoj dopravy

5.2.6 Stanovení plánovací hladiny významnosti

Hladinu významnosti stanoví auditor v souvislosti s posouzením rizika zakázky, a to na základě svého profesionálního úsudku. Mezi významností a úrovní auditorského rizika existuje nepřímý vztah. Čím nižší je auditorské riziko, tím vyšší může být hladina významnosti. Nejběžnější je stanovení přiměřené základny, kterou je taková položka z účetní závěrky, o níž se auditor

domnívá, že se na ni uživatel zaměří. Mohou to být tržby, zisk po zdanění, hodnota aktiv, oběžná aktiva, vlastní kapitál apod.

Po vymezení této základny pak auditor stanoví přiměřenou procentní sazbu či určité procentní rozpětí, pro stanovení hladiny významnosti.

- 0,5-1,5 % celkových aktiv – 345 tis. Kč
- 5-10 % ze zisku před zdaněním z běžné činnosti – nízký zisk
- 0,5–1,5 % tržeb – 500 tis. Kč

Účetní systém je spolehlivý, vedení společnosti je vyhovující a kvalifikované, v minulosti nebyly nalezeny významnější chyby.

Při stanovení plánovací hladiny významnosti u vybrané firmy jsem vycházela z celkových aktiv 69 057 tis., které společnost dosáhla v účetním období 2008 a její hodnotu jsem určila jako 0,5 % z těchto aktiv, tzn. plánovací hladina významnosti je 345 tis. Kč.

5.3 Plán auditu

5.3.1 Posouzení rizika na úrovni účetních zůstatků a potencionálních nesprávností účtů

Při auditu má z hlediska odhalení nesprávností zásadní význam proces posouzení rizik na úrovni účetních zůstatků. Potenciální nesprávnosti auditor posuzuje z hlediska pravidel stanovených zákonem o účetnictví. Zákon o účetnictví požaduje, aby o skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví, bylo účtováno do období, s nímž tyto skutečnosti časově i věcně souvisejí. Společnost TECHMAT, a.s. vede účetnictví tak, aby bylo správné, úplné, průkazné, srozumitelné, přehledné a způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů.

Při neplnění těchto kritérií se může vyskytnout celá řada nesprávností:

- účetnictví není správné, neboť byly zaúčtovány operace, které jsou neplatné, neuskutečnily se nebo jsou špatně zaúčtované (nesprávné částky, nesprávné účty, nesprávné období),
- účetnictví není úplné, což znamená, že některé transakce, které se uskutečnily, nebyly zaúčtovány nebo byly zaúčtovány v jiném účetním období, než nastaly,

- účetnictví není průkazné, neboť účetní zápisy nejsou podloženy účetním dokladem, případně jsou zaúčtovány na základě neprůkazných, neúplných či fingovaných dokladů (může to signalizovat potenciální riziko podvodu).

Návazně na nesprávnosti v účetnictví se pak mohou objevit nesprávnosti v účetní závěrce, které souvisejí s použitím nesprávných účetních metod. Nesprávně použité ocenění některých položek je z nich pak nejzávažnější. Oceňování patří k základním prvkům účetní metody, které výrazně ovlivňuje finální účetní informace. Na základě nesprávného ocenění jsou informace v účetní závěrce buď nadhodnocené, nebo podhodnocené, což může být v obou případech pro uživatele těchto informací zavádějící.

Při posuzování rizik na úrovni účetních zůstatků ve společnosti TECHMAT, a.s. jsem vzala v úvahu faktory, které mohou signalizovat vznik potenciálních nesprávností. Jedná se zejména o tyto účty: 013, 021, 022, 042, 112, 121, 311, 314, 324, 325, 321, 379, 391

5.3.2 Plán auditorského přístupu

Správné naplánování auditu zaručí oběma stranám (klientovi i auditorovi), že audit bude zorganizován tak, aby byl proveden s náležitou péčí a přitom efektivním způsobem. Dále zajistí, aby byly včas odhaleny případné nedostatky či chyby v účetní závěrce a bylo možné je opravit dříve, než bude účetní závěrka schválena valnou hromadou a zveřejněna. Plán auditu projednal auditor s vedením účetní jednotky. Auditor společnosti TECHMAT, a.s. si naplánoval časový rozvrh a rozpočet.

Rozpočet: hodiny 50 hod. x sazba 1.000 Kč = 50.000 Kč

Při plánování auditorského přístupu jsem se spoléhala na:

- vlastní pozorování, dotazování, prohlídku a analýzu
- testy spolehlivosti – zda existuje kontrola, je účinná a působila po celé účetní období
- testy věcné správnosti – položky rozvahy existují, jsou správně oceněny, jsou správně zobrazeny v účetní závěrce
- všechna aktiva a pasiva se týkají účetní jednotky a neexistují neevidované položky

5.3.3 Podrobný plán auditorského postupu včetně plánů vnitřních kontrol a věcné správnosti

Vnitřní kontrolní systém představuje metody a postupy, které jsou vykonávány nebo řízeny vedením společnosti a zabraňují vzniku nesprávností nebo identifikují nesprávnosti v účetnictví a návazně v účetní závěrce a současně zajišťují ochranu aktiv společnosti. Kontrolní činnost mohou vykonávat zaměstnanci (manuální kontrolní postupy) nebo speciální software (programové kontrolní postupy). Prvotní informace o kontrolním systému musí získat auditor od vedoucích pracovníků. Obecné kontroly na úrovni vedení zahrnují také přidělení odpovědnosti a pravomoci na nižší úrovni řízení. Tam již zpravidla představují konkrétní kontrolní postupy, které jsou zaměřeny na zpracování operací a na ochranu majetku. Auditor musí na všech úrovních řízení posoudit, zda kontrolní postupy a monitorovací aktivity, o kterých získá informace, mohou zabránit nebo odhalit významné nesprávnosti. Poté co auditor identifikuje kontroly na jednotlivých úrovních řízení, měl by do svého plánu navrhnout způsob jejich testování. Auditor navrhuje testy vnitřních kontrol tak, aby získal dostatečné a vhodné důkazní informace o tom, že tyto kontroly efektivně fungovaly během celého období, po které na ně auditor spoléhá, a že zabránily vzniku významných nesprávností. Auditorovy testy kontrol začínají zjišťováním informací a v závislosti na povaze kontrol mohou obsahovat i vlastní pozorování.

Na základě znalosti povahy činnosti účetní jednotky si auditor navrhne testovací formuláře pro jednotlivé oblasti, které v závislosti na předmětu činnosti a na velikosti účetní jednotky mohou mít různý obsah a různou úroveň podrobnosti. Testování zpravidla začíná zjišťováním informací o účetním systému obecně. Auditor zjišťuje, zda je účetnictví v souladu se zákonem správné, úplné, průkazné, srozumitelné. Kontrola účetních dokladů se zaměří na to, zda obsahují požadované náležitosti a zda je zajištěna trvanlivost jejich obsahu. V hlavní knize se auditor zaměří na zjišťování toho, zda jsou účetní zápisy prováděny průběžně, pouze do účetních knih a zda jsou vždy podloženy účetním dokladem. Poté se auditor zaměří na monitorování způsobu provádění kontrol v jednotlivých účetních agendách, případně souvisejících cyklech.

Testy věcné správnosti provádí auditor proto, aby určil významné nesprávnosti, které by se mohly vyskytnout v účetní závěrce a nebyly opraveny vnitřními kontrolami. Auditor plánuje testy věcné správnosti ve třech úrovních. Vysoká úroveň testů se bude týkat těch položek, u kterých auditor identifikoval vysoké riziko vzniku nesprávnosti. Střední úroveň testů věcné

správnosti provede auditor v případě, že neidentifikoval riziko vzniku nesprávnosti, ale nevěří ve spolehlivost vnitřního kontrolního systému účetní jednotky. Nízkou úroveň testů věcné správnosti zvolí auditor v případě, že neidentifikoval riziko vzniku nesprávnosti a zjistil, že se může spolehnout na vnitřní kontrolní systém účetní jednotky. Testy věcné správnosti může auditor provádět třemi možnými způsoby. Jako analytické testy věcné správnosti, detailní testy věcné správnosti nebo jejich kombinace.

Ve společnosti jsem provedla podrobný plán auditorského postupu včetně plánu testů vnitřních kontrol a věcné správnosti. Uvedla jsem také předpokládaný a skutečný počet hodin.

Počet hodin – plán/skutečnost

- Smlouva, plán, program – 1/1
- Znalosti oboru podnikání, komunikace s vedením, prohlídka objektů, organizační struktura, změny vlastnictví, kapitálová struktura, spřízněnost, zápisy v HV – 2/2
- Analytické postupy – srovnání ke stavu minulého roku, předpokládané výsledky, předpokládané vazby, závěry dřívějších auditů – jejich splnění – 1/2
- Systém účetní evidence, zpracování účetní závěrky, včasnost, úplnost a schvalování účetních operací, spolehlivost vnitřního kontrolního systému – kontrolní riziko, existence, účinnost a kontinuita vnitřní kontroly, kontrola počítačového prostředí-11/98, Auditorská směrnice, riziko podvodu, výskyt nesprávností – 4/3
- Testy věcné správnosti – kontrola prvotních dokladů – soulad s účetními předpisy, existence, majetek a závazky, výskyt, úplnost, ocenění, zobrazení, vykázání a zveřejnění – 7/7
- Předvaha – inventarizace účtů, vazba na výkazy – 9/9
- Závěry – zdůvodnění odchylek s vedením, vliv na účetní závěrku – 15/15
  1. Majetek – soupis inventarizace majetku, odpisy, OP, přírůstky, úbytky, nájemní smlouvy, technické zhodnocení, zástavy
  2. Zásoby – inventura, soupisy, oceňování, výkyvy v množství – důvod, obrátkovost, pomaluobrátkové – OP, komise, zástavy
  3. Finanční majetek – soupis, pohyby, ocenění, tržní hodnota – OP, dlouhodobost, účtování
  4. Pohledávky – saldo, splatnost – OP, dlouhodobost, postoupení, zástava, dobropisy, potvrzení od odběratelů

5. Peníze – výpisy z účtů, inventury v hotovosti – ochrana majetku – hmotná odpovědnost – pohyby na účtech
  6. NPO – seznam, účtování, odchylky ke stavu minulého roku – zdůvodnění
  7. Úvěry a půjčky – seznam, úvěrové smlouvy, přiměřenost úroků, zajištění, dlouhodobost
  8. Závazky – saldo, účtování, odchylky se stavu minulého roku, dlouhodobost
  9. ČR – pasivní – seznam, potenciální závazky, odhady
  10. Daň z příjmů – výpočet, odložená daň
- Události po datu účetní závěrky, opravy, zápisy z VH po datu, soudní spory, změny VK po datu, přiměřenost hospodářského výsledku – výkyvy s vedením, zkoumání neobvyklých položek, ověření předpokladu časové neomezenosti trvání účetní jednotky, finanční analýza – závěry, zpráva auditora, dopisy vedení, prohlášení vedení – 3/3

5.3.4 Shrnutí a projednání plánu auditu

Shrnutí plánu auditu je dokument určený pro vnitřní potřebu auditora, je součástí jeho spisu a klientovi se zpravidla neukazuje. Projednání plánu auditu s klientem je důležité proto, aby auditor seznámil vedení klienta a všechny kontaktní osoby s celkovou strategií auditu, jeho časovým průběhem a se všemi ostatními požadavky, které se ze strany auditora očekávají. Plán auditu jsem projednala s vedením (s ředitelem Ing. Grünem) a hlavní účetní (ekonomkou Ing. Novotnou), nebylo doplněno o žádný bod a vedení souhlasí.

5.4 Provedení plánu auditu

5.4.1 Provádění testů spolehlivosti vnitřních kontrol

Vlastní provádění testů spolehlivosti, kterým se chce auditor ujistit, do jaké míry může spoléhat na vnitřní kontrolu, lze provádět buď přímo nebo nepřímo, přičemž v praxi se oba přístupy zpravidla prolínají.

Přímé testování je založeno na pozorování, kdy je auditor přímo účastníkem některých procesů (např. při inventurách). Takové pozorování však nestačí, neboť pracovníci, kteří daný úkol plní,

mohou za účasti auditora postupovat pečlivěji než obvykle. Nepřímé testování spočívá nejvíce v diskusích s pracovníky, kteří kontroly provádějí, nebo na ně dohlížejí. Při těchto diskusích auditor zjišťuje, jak příslušný pracovník pozná, že určité kontroly pracují spolehlivě. Dále pak může zkoumat dokumentaci či výstupy, které tyto pracovníci vypracovali. Výpočetní technika, která je dnes běžnou součástí řídicích systémů, provádí mnoho kontrolních postupů, které jsou přímo zabudovány v programech. Auditor se snaží získat ujištění o spolehlivosti automatizovaného účetního systému, které spočívá: v seznámení se s počítačovými kontrolami (studium dokumentace k programům, diskusí s pracovníky, s dodavatelskou firmou), v ochraně počítačového zařízení, programů a dat, ve zjištění, jakým způsobem probíhá kontrola a údržba programů a jejich aktualizace.

Cílem auditora při provádění testů spolehlivosti vnitřních kontrol je ujistit se, jak velké riziko vzniku nesprávnosti existuje a do jaké míry se může na vnitřní kontroly spolehnout. Na základě výsledků těchto testů a jejich vyhodnocení pak provádí další testování.

Ve společnosti jsem porovnáním údajů z rozvahy k 31.12.2007 a údajů zahajovací rozvahy k 1.1.2008 zjistila, že zůstatky rozvahových účtů na sebe navazují a že ztráta r. 2007 ve výši 894 tis. Kč byla převedena na nerozdělenou ztrátu min. let, která představuje 34,649 mil. Kč. Na základě požadavků platných právních norem zpracovala účetní jednotka metodické směrnice pro vedení průkazného účetnictví:

Účtová osnova

Směrnice pro oběh účetních dokladů

Odpisový plán

Metodický pokyn pro tvorbu a rozpouštění rezerv a opravných položek

Účtování a oceňování zásob

Směrnice k inventarizaci majetku

Prověřením všech těchto materiálů bylo zjištěno, že přispívají ke snížení rizika vzniku nesprávnosti a představují vnitropodnikové normy sloužící k zajištění správnosti účtování. Účetní jednotka zpracovala účetní výkazy (rozvaha, výkaz zisků a ztrát) v souladu se zákonem o účetnictví 563/1991 Sb. A o DPH 235/2007 Sb.

- faktury vydané – namátkově
- faktury došlé – režijní všechny
- bankovní výpisy – namátkově
- pokladní doklady – namátkově

- leasingy – všechny, odsouhlas na účet 518 a 381
- smlouvy – všechny nové
- interní doklady – všechny

Originální účetní doklady jsou opatřeny všemi náležitostmi účetního a daňového dokladu a schvalovacími podpisy a jsou založeny podle jednotlivých agend v chronologickém členění.

Všechny zjištěné nepřesnosti v oblasti účtování, které mají vliv na výši vykazaného hospodářského výsledku byly účetní jednotky opraveny během prováděného auditu. Také jsem se zaměřila zároveň při kontrole účetních předpisů i na vyhledávání nedaňových nákladů, které mají rozhodující vliv na správné vykázání daňové povinnosti za rok 2008.

Plán testů vnitřních kontrol – kontrola vnitropodnikových směrnic

- organizace práce účetních pracovníků
- kvalifikace a zkušenosti personálu
- personální změny – žádné
- může dojít ke ztrátě nebo krádeži majetku

5.4.2 Provádění analytických testů věcné správnosti

Závěrečné analytické postupy se provádějí proto, aby auditor získal dostatečné ujištění, že u jednotlivých vykazovaných položek neexistují významné nesprávnosti. Skutečné zůstatky porovnává s plánovanými či rozpočtovanými hodnotami. Zkoumá relace souvisejícími hodnotami, dále pak porovnává skutečnost běžného období se stejnými zůstatky minulých účetních období.

Jedním z faktorů, který může ovlivnit auditorovu jistotu, je vykázání výše zkoumané položky, do které byly agregovány položky s různou charakteristikou. V tom případě je vhodné, aby auditor tuto položku rozložil do několika menších položek o nižších hodnotách, kde je možné lépe zjistit případnou nesprávnost. Dalším faktorem, který je součástí závěrečných analytických testů, je mezní hodnota tolerovaných rozdílů. Představuje maximální rozdíl mezi očekávanou a skutečnou hodnotou, který je možno tolerovat bez vysvětlení. Jeho překročení ještě nemusí znamenat nesprávnost, ale snižuje auditorovu jistotu o správnosti

vykázané položky. Stanovení mezní hodnoty závisí na auditorově odborném úsudku, požadované míře jeho ujištění a stanovené hladiny významnosti. Všechny rozdíly, které překračují mezní hodnotu, by měl auditor vysvětlit ať už vlastním zkoumáním, nebo konzultací s vedoucími pracovníky. Zvláštní pozornost musí věnovat rozdílům, které jsou výsledkem neobvyklých skutečností, jež klient není schopen vysvětlit a které by mohly indikovat pravděpodobnou nesprávnost.

Testování jsem ve společnosti prováděla u těchto položek:

a) Testy věcné správnosti:

- namátkově pokladna a banka
- FAD – nad 10 tis. Kč vše
- FV – namátkově
- interní doklady vše
- smlouvy vše
- leasing – nový vše

b) Plánování analytických postupů – výběr nákladových a výnosových účtů – 501, 511, 502, 518, 521, 524, 551, 563, 568, 588, 591, 592, 601, 602, 611, 641, 642, 648, 663, 688

c) Plánování testů detailních údajů – výběr zůstatků rozvahy – 021, 022, 311, 321

d) Použití testů na nadhodnocení a podhodnocení – 501, 518, 601, 602

e) Použití testování odhadů – 389, 388

Vyhodnocení výsledků: soupis vyhodnocení nesprávností, úpravy a přeúčtování – žádné.

5.4.3 Provádění detailních testů

Detailní testování jsem provedla u následujících položek:

Test všech položek – faktury došlé, odpisy, DHM, dohadné položky, ČR, vnitřní doklady

Test určitých položek – faktury vydané, pokladna, smlouvy

Test vzorku – banky, mzdy

Účetní jednotka provedla fyzické a dokladové inventarizace veškerého majetku a závazků k 31.12.2008 souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví a zjištěné inventarizační rozdíly byly proúčtovány do roku 2008.

Porovnání údajů výsledovky a rozvahy k 31.12.2008 s údaji v účetnictví bylo zjištěno, že údaje výsledovky a rozvahy navazují na stavy příslušných tříd 5, 6 a 0, 1, 2, 3, 4 a hospodářský výsledek je na obou výkazech shodný.

Průkaznost účetnictví podle § 7 odst. 3 zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví:

- účetní zápisy jsou doloženy účetními doklady
- účetní doklady obsahují náležitosti účetního dokladu
- účetnictví je vedeno pomocí prostředků výpočetní techniky a technických nosičů dat.

Výstupy a zpracování byly přehledné a srozumitelné.

5.4.4 Posouzení účetní závěrky

Zatímco analytické a detailní testy věcné správnosti byly zaměřeny na jednotlivé položky nebo na dílčí části účetní závěrky, auditor se nakonec musí podívat na účetní závěrku jako celek. První pohled auditora je zaměřen na srovnání položek v účetních výkazech běžného období se stejnými položkami minulého účetního období. V případě, že identifikuje významné rozdíly, zjišťuje, zda byla zachována srovnatelnost účetních údajů či zda došlo ke změnám v použití účetních metod či zatřídění položek. Účetní předpisy vyžadují zachovat srovnatelnost údajů běžného a účetního období; v případě, že došlo k výše zmíněným změnám a údaje vykázané v účetních výkazech jsou nesrovnatelné, upraví se údaje minulého účetního období tak, aby srovnatelnost byla zachována. Tato skutečnost musí být popsána v příloze. Dále auditor zkontroluje, zda účetní závěrka vyhovuje profesním standardům a platným právním předpisům, zda byla účetní závěrka sestavena na základě předpokladu nepřetržitého trvání účetní jednotky v dohledné budoucnosti. Za povinnost postupovat podle této zásady je odpovědné vedení účetní jednotky.

Pokud nemá auditor jistotu o schopnosti klienta pokračovat v jeho aktivitách nebo to z účetních výkazů není zřejmé a není tato skutečnost uvedena dostatečně jasně v příloze, musí se to odrazit ve zprávě auditora ve formě výroku. Auditor posuzuje účetní závěrku i z hlediska její vypovídací schopnosti pro externí uživatele na základě jednoduché finanční analýzy, za pomoci nejběžnějších poměrových či rozdílových ukazatelů.

Při posuzování účetní závěrky jsem zjistila tyto skutečnosti:

a) Dlouhodobý majetek

V roce 2008 pořídila účetní jednotka nákladní automobil MAN za 1,2 mil. Kč. Úbytky představovaly vyřazení nákladního automobilu Nissan v PC 1,474 mil. Kč a os. automobilu Octavia v PC 553 tis.Kč.

b) Zásoby

Inventury zásob byly provedeny 31.12.2008 a zjištěné inventurní rozdíly byly proúčtovány do účetního období 2008.

Společnost vykazuje v roce 2008 zásoby zboží ve výši 22,178 mil. Kč, což je o 2,2 mil. Kč více než v roce 2007.

K nepohyblivým zásobám je vytvořena opravná položka ve výši 2 mil. Kč.

Účetní jednotka oceňuje zásoby metodou průměrných cen a účtuje způsobem A.

c) Pohledávky

Krátkodobé pohledávky z obchodního styku ve výši 6,804 mil. Kč zůstaly na úrovni roku 2007. Účetní jednotka provedla inventuru účetních opravných položek a dotvořila je na celkovou výši 2,9 mil. Kč.

d) Finanční majetek

Zůstatky výpisů bankovních účtů k 31.12.2008 se shodovaly se stavy bankovních účtů vykázaných v rozvaze ve výši 1,674 mil. Kč – Komerční banka.

e) Přejížděné účty aktiv

Náklady příštích období ve výši 86 tis. Kč představují předplatné a pojištění.

f) Základní jmění a fondy

Základní kapitál představoval v roce 2008 částku 62,614 mil. Kč a souhlasil se zápisem do Obchodního rejstříku.

Rezervní fond představuje zákonnou částku 6,653 mil. Kč.

g) Cizí zdroje

Krátkodobé závazky z obchodního styku představují 7,074 mil. Kč a zvýšily se ve srovnání s rokem 2007 o 260 tis. Kč.

Závazky vůči mateřské společnosti se snížily o 1 mil. Kč.

Závazky vůči zaměstnancům, sociálním a zdravotním institucím a státu byly odsouhlaseny auditorem.

h) Hospodářský výsledek a daně

Ve srovnání s rokem 2007, bylo dosaženo zisku 37 tis. Kč. Tržby za prodej zboží se zvýšily o 2 mil. Kč, obchodní marže se zvýšila o 1,8 mil. Kč. Výkonová spotřeba se zvýšila o 104 tis. Kč, takže přidaná hodnota představovala zvýšení o 1,6 mil. Kč.

Osobní náklady se zvýšily o 800 tis. Kč a ostatní provozní náklady klesly o 1,7 mil. Kč.

Provozní VH představoval navýšení o 903 tis. Kč.

Na základě mého zjištění lze předpokládat, že vykázaný zisk je uveden ve správné výši a odpovídá proúčtovaným nákladům a výnosům.

5.5 Závěr a vydání zprávy

5.5.1 Posouzení následných událostí

Auditor musí posoudit následné události a zjistit, zda byly provedeny úpravy položek účetních výkazů či zda byla informace zahrnuta do přílohy a zda je toto řešení správné. Zároveň musí posoudit, zda následné události neohrožují trvání společnosti v dohledné budoucnosti. Z pohledu auditora je nutné posoudit události po datu účetní závěrky z dalšího pohledu, a sice ve vztahu k datu vydání výroku a k datu schválení účetní závěrky valnou hromadou.

Ve společnosti TECHMAT, a.s. mezi datem účetní závěrky a zprávou a výrokiem auditora nedošlo k žádným mimořádným událostem, které by měly vliv na výrok auditora.

5.5.2 Shrnutí závěrů auditu

Shrnutí závěrů auditu je završením auditorských postupů před vydáním zprávy auditora. Auditor připravuje shrnutí závěrů auditu proto, aby zdokumentoval celý proces auditu jak z hlediska provedených auditorských postupů, tak z hlediska provedených závěrů.

Shrnutí závěrů auditu ve společnosti TECHMAT, a.s. vypadá následovně:

Problémové oblasti auditu – žádné.

Ověřila jsem dodržení předpokladu časové neomezenosti trvání účetní jednotky § 193 Obchodního zákoníku – v pořádku.

Dopis vedení – doporučení.

Přijatelnost klienta pro další období – přijatelné.

Nedořešené záležitosti – žádné.

5.5.3 Vydání zprávy auditora

Výsledkem procesu auditu je zpráva auditora, kterou auditor sděluje svůj názor na účetní závěrku, výroční zprávu a zprávu o vztazích mezi propojenými osobami. Je určena primárně vlastníkům, ale jejími uživateli mohou být i další subjekty. Všem uživatelům účetních závěrek by měla ověřená účetní závěrka, podložená výrokem auditora, dát dostatečné ujištění o tom, zda se mohou na informace prezentované v účetní závěrce spolehnout, případně poskytnout informaci o tom, že obsahuje více či méně významné nesprávnosti. Auditorská zpráva má předepsanou strukturu, která slouží k lepšímu pochopení a interpretaci jejího obsahu a jejíž povinnou součástí je ověřená účetní závěrka.

Zpráva auditora společnosti TECHMAT, a.s.: viz příloha č. 1

6. POTENCIÁLNÍ CHYBY PŘI AUDITU

V této části bakalářské práce se zaměřím na stanovení potenciálních chyb při auditu, které byly v minulosti ve společnosti TECHMAT, a.s. odhaleny. Po konzultaci se stávajícím auditorem a generálním ředitelem jsem získala i cenné informace o možnosti výskytu chyb v účetní závěrce. Vzhledem k tomu, že sestavení účetní závěrky se provádí, zpravidla pouze jedenkrát za rok, tak se také touto svojí neobvyklostí stává obtížnou. Z tohoto důvodu je nutné tyto chyby identifikovat a odstranit je tak, aby se účetní jednotka řídila stále českým právním řádem a tedy i zákony, vyhláškami a standardy týkajícími se účetnictví. Pouze na základě správně nastaveného účetního systému může jednotka vystavit úplnou a korektní účetní závěrku.

6.1 Chyby vnitropodnikových směrnic

Pro správný chod společnosti jsou nutné vnitropodnikové směrnice. Tyto směrnice umožňují vedení provést průkaznou volbu účetních metod a postupů, které jsou umožněny účetními právními předpisy. Směrnice ve společnosti TECHMAT, a.s. poskytují jeden z hlavních kontrolních nástrojů pomocí kterého je také možné efektivně naplánovat jednotlivé etapy účetní závěrky pro všechny zúčastněné, management, účetní oddělení, prodejny a sklady. Vnitropodnikové směrnice účetních jednotek mívají především tyto nedostatky: nekompletnost a neaktuálnost. Vedení společnosti TECHMAT, a.s. proto klade důraz na dodržování, kompletnost a aktuálnost směrnic, které jsou společností vydané. Pouze na průkazných, úplných a správných podkladech může být auditorovi prokázáno správné vedení účetnictví a účetní závěrka, která je v souladu s platnými právními předpisy. Musí věrně zobrazovat skutečnost tak, aby vyvrátila případné pochybnosti u posouzení výše aktiv, pasiv, nákladů a výnosů. Směrnice poskytují nejen rychlou a praktickou orientaci uvnitř společnosti, ale i vůči mateřské firmě TranSoft a.s. a auditorovi.

Společnost TECHMAT, a.s. se dostala do problémů v roce 1996 na základě nekvalitně zpracovaných vnitropodnikových směrnic. Vznikly problémy v komunikaci s externími subjekty a interní komunikaci a při tvorbě účetní závěrky. Protože je podstatou činnosti společnosti TECHMAT, a.s. nákup a prodej zásob, je oblast zásob ve stávajících směrnicích podrobně popsána. Pokud by ve vnitropodnikové směrnici nebyla tato oblast zásob podrobně specifikována, znamenalo by to výrazné snížení průkaznosti účetní závěrky a riziko z titulu nedostatečného nastavení kontrolního prostředí.

6.2 Chyby při inventarizaci

Inventarizaci ve společnosti TECHMAT, a.s. jako proces popsany v účetních právních předpisech, lze rozdělit na fyzickou inventarizaci a dokladovou inventarizaci. Nejrizikovějším faktorem ve společnosti TECHMAT, a.s. patří faktické nepřesné provedení povinné fyzické inventarizace (dlouhodobého majetku, zásob a pokladny), nedochází tedy k naplnění zákona č.563/1991 Sb., o účetnictví. Znamená to nevyčíslení možných inventarizačních rozdílů a jejich neproučtování, čímž dochází ke zkreslení hodnoty aktiv, pasiv, nákladů a výnosů se všemi souvisejícími dopady. Vnitropodnikové směrnice společnosti TECHMAT, a.s. jsou nastaveny tak, aby neumožňovaly provádění fyzické inventarizace pouze formálně. K zamezení formální inventury je nutné, aby nevznikaly žádné inventarizační rozdíly po několik období. Fyzické inventarizaci je přítomna nezávislá komise a osoba hmotně zainteresovaná na stavu zásob nemůže mít tendenci „skrývat“ zjištěné odchylky reality do účetního systému. Dokladová inventarizace je chybná, pokud obsahuje pouze inventarizační zápis a není doložena patřičnými přílohami (saldo, výpis z účtu, výpis z katastru nemovitostí, zápis z fyzické inventury, výčetka pokladní hotovosti atd.). Důsledkem by mohly být chyby v účetnictví, zpomalení auditu, horší pozice při dokládání dokumentu finančnímu úřadu a snížení možnosti orientovat se v účetnictví.

6.3 Nesprávná hodnota netto aktiv

Mezi velmi časté chyby patří nesprávné vyčíslení hodnoty aktiv z důvodu přechodného či trvalého snížení jejich hodnoty, které nebývá při uzávěrkových pracích identifikováno a promítnuto do účetnictví. Dochází tedy k nadhodnocení aktiv a účetní závěrka tak nereprezentuje věrný a poctivý obraz skutečnosti. Nesprávné vyčíslení hodnoty aktiv dostalo společnost TECHMAT, a.s. v minulosti do značných problémů s případnou možností krachu.

6.3.1 Zásoby a nařízení interního auditu

K velmi častým chybám patří nevytvoření opravných položek k zásobám v dostatečné míře k určitým zásobám, přestože jejich hodnota v účetnictví je vyšší než hodnota prodejní mínus prodejní náklady. Dopadem je pak nadhodnocení hospodářského výsledku s výše uvedenými dopady, jak již bylo ve společnosti TECHMAT, a.s. v minulosti zaznamenáno. Opravná položka realizuje zásadu opatrnosti jako jeden z obecných principů v účetnictví. Je jednou z forem

časového rozlišení nákladů tzn. rozděluje náklady do období, kdy se o riziku možné ztráty účetní jednotka dozví, a do období, kdy ke ztrátě skutečně dojde. V okamžiku vykázání v rozvaze pak informuje o možném riziku ztráty.

Ve společnosti TECHMAT, a.s. nedocházelo od roku 1994 do roku 1996 k tvorbě opravných položek k bezobrátkovým a pomaluobrátkovým zásobám. Dle zákona byl každý rok prováděn pravidelný externí audit, který však nesprávnosti v účetnictví neshledal. Se vstupem nového majoritního akcionáře, mateřské společnosti TranSoft a.s., byl v roce 1996 vyhlášen interní audit vzhledem k podezření za nedodržování účetních právních předpisů.

Cílem interního auditu bylo prověření kontrolních mechanismů v rámci společnosti TECHMAT, a.s.

Kontrola interního auditu zahrnovala:

- zjištění negativních odchylek mezi skutečným stavem a stavem požadovaným,
- zjištění důvodů negativních odchylek,
- zjištění příčinné souvislosti vzniku negativních odchylek,
- zjištění míry odpovědnosti pracovníků podniku odpovědných za vznik negativních odchylek,
- vyžádání opatření k odstranění zjištěných nedostatků od příslušných odpovědných pracovníků,
- sledování adekvátnosti těchto opatření a jejich plnění.

Interní audit odhalil nesrovnalosti u opravných položek k zásobám, které nebyly záměrně před prodejem majoritního podílu společnosti prováděny v letech 1994 až 1996. Opravné položky nebyly vytvořeny v celkové hodnotě 9 331 tis. Kč dle inventarizace zjištěných pomaluobrátkových zásob. Dále byla provedena oprava nesprávného účtování cenových odchylek k zásobám za rok 1995 a 1996 v celkové výši 7 123 tis. Kč. Opravné položky k investičnímu majetku nebyly vytvořeny. Opravné položky negativně ovlivnily hospodářský výsledek, takže společnosti TECHMAT, a.s. vykázala ztrátu ve výši 20 mil. Kč. Podrobnosti o průběhu interního auditu podléhají mlčenlivosti. Na základě interního auditu bylo podáno trestní oznámení z důvodu podvodu. Představenstvo TECHMAT, a.s. pristoupilo k zásadní restrukturalizaci společnosti spočívající především k ustanovení a posílení řídicích a kontrolních mechanismů, zdokonalení organizace práce, snížení stavu pracovníků a nasazení nového informačního systému. Management odpovědný za vnitřní kontrolní systém upravil

vnitropodnikové směrnice a zajistil změnu auditorské firmy. Organizační změny měly pozitivní vliv také na snižování úvěrové zátěže, takže stav kontokorentního úvěru byl snížen minimálně o 10 mil. Kč a střednědobý úvěr vykazoval zůstatek pouze ve výši 0,5 mil. Kč. Byla realizována opatření na snižování zásob, zejména pomaluobrátkových a zároveň na další zvyšování obrátkovosti zásob. Společnost TECHMAT a.s. se díky správně provedenému internímu auditu a rychlé nápravě v kontrolních mechanismech vyhnula krachu. Mateřská společnost TranSoft a.s. poskytla společnosti TECHMAT, a.s. finanční injekci ve výši 20 mil. Kč.

6.3.2 Pohledávky

Společnost TECHMAT, a.s. má s pohledávkami negativní zkušenosti již od svého založení a to především z důvodu orientace na firmy s dodávkami do stavebnictví a firmy s nízkou platební morálkou. Opravné položky k pohledávkám byly tvořeny pouze z daňových účelů a v účetnictví chyběly náklady z titulu hůře dobytých pohledávek nad rámec daňových opravných položek z účetního pohledu a aplikovaného principu opatrnosti, která zkresluje, nadhodnocuje, hospodářský výsledek účetní jednotky. Společnost TECHMAT, a.s. v roce 1996 snížila výši pohledávek po lhůtě splatnosti a omezila možnost vzniku nových pohledávek. Na jednotlivých obchodních odděleních byl zaveden hotovostní prodej, který je preferován poskytováním slev. Hotovostním stykem jsou omezovány dodávky insolventním zákazníkům, kde je požadována platba před odběrem zboží a nebo platba akreditivem. Tento systém měl velice pozitivní hodnocení, proto je využíván dodnes.

6.3.3 Dlouhodobý majetek

Audit ve společnosti TECHMAT, a.s. neshledal žádné nesrovnalosti na účtech dlouhodobého majetku. Účetní jednotka si však musí dávat pozor na nezařazení dlouhodobého majetku v nesouladu s účetními předpisy do data účetní závěrky. Dlouhodobý majetek by byl tak poté nesprávně vykazován ve skupině 04 a z důvodu neodepisování by pak byla nadhodnocena aktiva společnosti a podhodnoceny náklady. Dopadem také samozřejmě bývá neuplatnění daňových odpisů snižujících základ daně v daném zdaňovacím období. Chybou také bývá, pokud účetní jednotka odepisuje tento majetek stejně daňově i účetně – dopadem je pak nesprávné vyčíslení nákladu v daném období, porušení aktuálního principu a nesplnění věrného a poctivého obrazu účetnictví. Účetní odpisy je nutno stanovit obecně na základě odhadu doby

životnosti a ve většině případů je tato doba odlišná od doby odepisování. Z této nesprávnosti pak rezultuje také dopad do odložené daně – tedy ze zůstatkových cen těchto majetků odložená daň nevzniká, byť by měla – zvláště v situaci, kdy vychází odložený daňový závazek, o kterém je povinnost účtovat, jde o chyby v účetní závěrce.

6.4 Nejčastější chyby v rozvaze a výkazu zisku a ztráty a způsoby jejich odstranění

Pokud jsou řádně provedeny všechny uzávěrkové operace, dalším krokem je vyhotovení rozvahy, výkazu zisku a ztráty a přílohy. Vzhledem k tomu, že příloha k účetní závěrce je poměrně přesně vymezena, zaměřím se na nejčastější chyby při sestavení zmíněných výkazů. Správné vykázání majetku a závazků z hlediska času – tj. z hlediska jejich krátkodobosti či dlouhodobosti. Z pohledu účetní závěrky je nutné rozlišit jednotlivé složky dle dlouhodobosti případně krátkodobosti. Obecným kritériem je pak časový úsek 1 roku. Tj. u dlouhodobého majetku je důležité, zda slouží déle než 1 rok. Co je ale velmi důležité vždy to u finančních investic, pohledávek a závazků posuzují k datu účetní závěrky. Je nutno si dát také pozor na postupné splácení – tj. ty části, které jsou dlouhodobé, se musí vykazovat na zvláštních řádcích v rozvaze (např. časté u pozastávek, splátkových kalendářů a úvěrů atd.). Nejčastější chybou je situace, kdy je u faktury vystavená dvojnásobná splatnost (např. z důvodu pozastávek), datum splatnosti je nevedeno pouze jedno – tj. dřívější a pohledávky jsou pak vykazovány zkráceně v režimu krátkodobé, zatím mají být dlouhodobé a účetní jednotka má práva inkasovat je až po více jak 1 roku po datu účetní závěrky.

Může nastat také situace, kdy splatnost není určena, splatnost je „na požádání“ = pokud splatnost skutečně není přesně určena, může nastat kdykoliv, proto se jedná o krátkodobé aktivum, případně pasivum. U pohledávek nejsou pro dlouhodobé pohledávky žádné speciální účty, tj. v účetnictví je nutno tento faktor ošetřit analytikami – zatímco závazky mají třídu 47. Typickou chybou v praxi pak bývá vykázání závazku jako dlouhodobých v situaci, kdy splatnost není písemně (smlouvou) ujednána.

U holdingového uspořádání společnosti je velmi důležité správné vykázání finančního majetku, pohledávek a závazků z hlediska kritéria ovládnutí, řízení a vykonávání podstatného vlivu (vykazují se jak vztahy k ovládaným či řízeným společnostem, tak vztahy k ovládajícím či řídicím společnostem, ale také vztahy mezi osobami ovládanými či řízenými stejnou osobou).

Zejména jde o účtové skupiny 35, 36 a účty 066, 067. Přičemž se může jednat i o vztahy vícestupňové a ovládnání či řízení nemusí být dáno pouze majetkovým podílem, ale i na základě smluv atp. Chybou tedy bývá na základě výše uvedených pravidel typicky to, že pokud společnost A ovládá 100% společnost B a současně stejně tak společnost C, tak poté pokud sestavuje účetní závěrku společnost B, mající závazek z titulu úvěru za společnost C, nevykáže tento závazek jako závazek na řádku: Závazky – ovládající a řídicí osoba. Závazky a pohledávky z běžných obchodních vztahů výše specifikovanými osobami jsou vykazovány na řádcích týkající se ovládnání a řízení a podstatného vlivu – ne! Obchodní pohledávky a závazky se vykazují standardně. Dlouhodobé úvěry a půjčky pohledávkové jsou vykazovány ve třídě 0 - chybou je jejich vykázání v oběžných aktivech rozvahy. Důležité je také zaměřit se ve výkazu zisku a ztráty na správné vykázání činností v rozdělení na provozní, finanční a mimořádnou činnost.

Problémy činí účetním jednotkám také vykazování „záporných pohledávek“ či „záporných závazků“ – tj. pokud např. účet 378 – Jiné pohledávky má zůstatek záporný, byť je svou podstatou aktivní správné vykázat ho v pasivech. Chybou bývá také kompenzace pohledávek a závazků daňových a jejich kumulativní vykázání. Tj. například jde o situaci, kdy jsou pouze dva daňové účty, a to 343 – Daň z přidané hodnoty ve výši Kč 1 mil. a 341 – Daň z příjmů právnických osob ve výši Kč 2 mil. Tyto dva zůstatky je nutno od sebe oddělit a vykázat pohledávky z titulu Daně z přidané hodnoty a závazek z titulu Daně z příjmu právnických osob. Velmi častou chybou také bývá nedostatečná analýza účtu 314 – Poskytnuté zálohy - obvykle jsou součástí zůstatku tohoto účtu také zálohy na zásoby nebo na dlouhodobý majetek, které se vykazují na speciálních účtech ve třídě 1, resp. 0. Výše uvedený výčet problémů nelze považovat za vyčerpávající, jde pouze o výběr nejčastějších chyb vztahujících se k účetní závěrce.

7. ZÁVĚR

Ve své bakalářské práci jsem analyzovala metody, které jsou vymezeny pro audit v mezinárodních standardech. Zaměřila jsem se na koordinaci externího a interního auditu v akciové společnosti TECHMAT, a.s. a na role a funkce auditní práce. Bylo tedy nezbytné seznámit se podrobněji s problematikou v oblasti auditu. Veškeré informace týkající se auditu, auditorské práce a analýzy účetní závěrky jsem získala z firemních dokumentů v akciové společnosti TECHMAT, a.s.

V teoretické části své bakalářské práce jsem se zabývala externím a interním auditem, zejména pak vztahem externího a interního auditu a posuzováním práce interního auditora externím auditorem. Interní uživatelé se spoléhají na interní a externí auditory a externí uživatelé spoléhají pouze na externí auditory. Důležité je, že externí auditoři mohou a často také skutečně spoléhají na práci interních auditorů tam, kde je silná funkce interního auditu. Proto má funkce interního auditu ve společnosti značný vliv na charakter, časový rozvrh a rozsah auditorských postupů, použitých externím auditorem při auditu finančních výkazů. Zvláštní pozornost jsem věnovala také podstatě, významu a analýze částí účetní závěrky.

V praktické části jsem provedla analýzu účetní závěrky na vybrané společnosti TECHMAT, a.s. Věnovala jsem se činností před uzavřením smlouvy, předběžným plánovacím procedurám, vytvoření plánu auditu a samotnému provedení auditu. Dále jsem se zaměřila na možnosti potenciálních chyb, ke kterým může při auditu dojít a které v minulosti ve společnosti TECHMAT, a.s. zaznamenal interní audit podrobnou kontrolou. Kontrola je důležitá pro dosažení cílů, neustále se zvyšují požadavky na disponování lepšími systémy vnitřní kontroly a informovanosti o její kvalitě. Vnitřní kontrola je stále více považována za řešení početných potenciálních problémů.

Z toho vyplývá, že externí audit se tedy soustředí pouze na ty skutečnosti a posuzování jednotlivých procesů, které mají na vykazované finanční informace významný vliv, zatímco interní audit se soustředí na fungování a kontrolu samotných procesů. Oba typy auditů v podstatě mají stejný cíl a tím je ujištění akcionářů a majitelů, že s jejich investicemi je nakládáno co nejlépe.

8. SUMMARY, KEY WORDS

Auditing

Auditing of accounts

Book-keeping

Economics

External auditing

Internal auditing

In my bachelor thesis, I analyze the methods which are specified for audits in international standards. I focus on the external and internal audit coordination in TECHMAT, inc., and roles and functions of auditing. Therefore it was necessary to become acquainted with the subject matter. All information concerned with audits, auditing and final accounts analysis I have gained come from the TECHMAT, inc. company documentation.

In the theoretical part of my thesis I write about external and internal auditing (and their relation in particular) and evaluation of an internal auditor by an external one. The function of internal auditing in the company has strong influence on the character, schedule and extent of the auditing procedures used by an external auditor in financial statement auditing. I focus especially on content, importance and analysis of particular parts of accounts final.

In the practical part I analyze accounts final in TECHMAT, inc. I focus on the activities before making contracts, preliminary planning procedures, creating an auditing plan and an audit itself. I also analyze error potential which can happen in auditing and which have been identified in TECHMAT, inc. by an internal audit in the past by a detailed inspection. Such an inspection is important for reaching the goals. The requirements for the internal inspection systems and quality informedness are constantly rising. An internal inspection has been recently considered a solution of many potential problems.

It implies that external auditing is interested only in processes and facts which have a big influence on accounting earnings, while internal auditing focuses on functioning and controlling of the particular processes. Both kinds of auditing try, in fact, to reach the same goal, and it is to reassure the share holders and owners that their investments are treated well.

9. PŘEHLED POUŽITÉ LITERATURY

Publikace:

- 1) FLORIÁN, Z.: Účetní auditing. 1. vyd. České Budějovice, Jihočeská Univerzita v Českých Budějovicích 2001. 121 s. ISBN 80-7040-476-0.
- 2) DVOŘÁČEK, J., KAFKA, T.: Interní audit v praxi, 1. vyd. Computer Press, Brno 2005. 236 s. ISBN 80-251-0836-8.
- 3) DVOŘÁČEK, J.: Audit podniku a jeho operací, 1. vyd. C. H. Beck, Praha 2005. 165 s. ISBN 80-7179-809-6.
- 4) DVOŘÁČEK, J.: Interní audit a kontrola, 2. vydání, C. H. Beck, Praha 2003. 202 s. ISBN 80-7179-805-3.
- 5) GALLOWAY, D.: Průvodce nového auditora, Český institut interních auditorů, 1. vyd. Praha 1997. 61 s. ISBN 80-902433-1-2.
- 6) MÜLLEROVÁ, L.: Audit pro manažery aneb proč a jak se ověřuje účetní závěrka, 1. vyd. Praha: ASPI, a.s., 2007. 136 s. ISBN 978-80-7357-308-9.
- 7) MÜLLEROVÁ, L., KRÁLÍČEK, V.: Auditing, Praha, Bilance 1998. 222 s. ISBN 80-238-3692-7.
- 8) RAFFEGEAU, J., DUFILS, P., MÉNONVILLE, D.: Finanční audit, Praha, HZ 1996. 120s. ISBN 80-86009-025.
- 9) RICCHIUTE, D. N.: Audit, VICTORIA PUBLISHING, Praha 1994, 792 s. ISBN 80-85605-86-4.
- 10) RYNEŠ, P.: Podvojný účetnictví a účetní závěrka 2008, 8. vyd. Olomouc: ANAG, 2008. 930 s. ISBN 978-80-7263-437-8.

Právní normy a směrnice:

- 1) Etický kodex KAČR.
- 2) KOMORA AUDITORŮ ČR, Auditorské směrnice. Praha: Komora auditorů České republiky.
- 3) Mezinárodní auditorské standardy.
- 4) Zákon č. 563/1991 Sb., Zákon o účetnictví. Ostrava-Hrabůvka: Sagit, 2008
- 5) Zákon č. 254/2000 Sb., Zákon o auditorech a Komoře auditorů České republiky. Ostrava-Hrabůvka: Sagit, 2008.

Internetové stránky:

- 1) www.kacr.cz
- 2) www.techmat.cz
- 3) www.transoft.cz

10. PŘÍLOHY

Příloha č. 1 – Zpráva nezávislého auditora

Příloha č. 2 – Výroční zpráva za rok 2008, TECHMAT, a.s.

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

**Ověření výroční zprávy
2008
TECHMAT
a.s.**

Vrbenská 2082
371 50 České Budějovice

IČO: 46678344

Ověřila jsem soulad výroční zprávy společnosti TECHMAT a.s. k 31.12.2008 s účetní závěrkou, která je obsažena v této výroční zprávě. Za správnost výroční zprávy je zodpovědný statutární orgán společnosti TECHMAT a.s.

Mým úkolem je vydat na základě provedeného ověření výrok o souladu výroční zprávy s účetní závěrkou.

Ověření jsem provedla v souladu s Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. Tyto standardy vyžadují, aby auditor naplánoval a provedl ověření tak, aby získal přiměřenou jistotu, že informace obsažené ve výroční zprávě, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných ohledech v souladu s příslušnou účetní závěrkou.

Jsem přesvědčena, že provedené ověření poskytuje přiměřený podklad pro vyjádření výroku auditora.

Podle mého názoru jsou informace uvedené ve výroční zprávě společnosti TECHMAT České Budějovice k 31.12.2008 ve všech významných ohledech v souladu s výše uvedenou účetní závěrkou.

Auditor: Ing. Marie Bočková
č. osvědčení: 1228

Sídlo: J. Opletala 923/1
370 05 České Budějovice

Datum: 1. 4. 2009

Výroční zpráva za rok 2008

TECHMAT, a.s.

se sídlem v Českých Budějovicích, Vrbenská 2082, PSČ 371 50
IČO: 46678344

*Společnost byla dnem 1.5.1992 zapsána do obchodního rejstříku vedeného
Krajským soudem v Českých Budějovicích
oddíl B, vložka 508*

Výkaz zisku a ztráty ve zjednodušeném rozsahu - vybrané údaje

	<i>r. 2006</i>	<i>r. 2007</i>	<i>r.2008</i>
Výkony a prodej zboží (I + II)	104 204	95 470	97 447
z toho: Tržby za prodej vlastních výrobků, služeb a zboží (I + II.1.)	104 204	95 470	97 447
Změna stavu vnitropodnikových zásob vlastní výroby (II.2.)			
Aktivace (II.3.)	0	0	0
Výkonová spotřeba a náklady na prodané zboží (A + B)	90 099	82 650	83 011
+ Přidaná hodnota	14 105	12 820	14 436
Osobní náklady (C)	11 501	11 201	12 086
Odpisy nehmotného a hmotného investičního majetku (E)	2 405	2 425	2 509
Zúčtování rezerv, opravných položek a časového rozlišení provoz. výnosů (IV+V)	X	X	X
Tvorba rezerv, opravných položek a časového rozlišení provozních nákladů (G + H)	-2 919	-1 676	-131
Jiné provozní výnosy (III+VI+VII)	1 686	2 089	2 149
Jiné provozní náklady (D+F+H)	4 222	2 934	1 193
*Provozní hospodářský výsledek	582	25	928
Zúčtování rezerv a opravných položek do finančních výnosů (XI+XII)	0	0	0
Tvorba rezerv a opravných položek na finanční náklady (L+M)	0	0	0
Jiné finanční výnosy (VIII+IX+X+XIII+XIV+XV)	6	1	6
Jiné finanční náklady (K+N+O+P)	967	942	906
*Hospodářský výsledek z finančních operací	-961	-941	-900
**Hospodářský výsledek za běžnou činnost včetně daně z příjmů	-363	-894	39
Mimořádné výnosy (XVI)	93	0	0
Mimořádné náklady (R+S+T)	8	0	2
*Mimořádný hospodářský výsledek	85	0	-2
***Hospodářský výsledek za účetní období	-278	-894	37

ROZVAHA (ve zjednodušeném rozsahu)			
	<i>r. 2006</i>	<i>r. 2007</i>	<i>r. 2008</i>
AKTIVA CELKEM	72 283	69 519	69 457
Pohledávky za upsaný vlastní kapitál (A)			
Stálá aktiva (B)	41 147	39 029	37 721
- dlouhodobý nehmotný majetek (B.I.)	0	0	0
- dlouhodobý hmotný majetek (B.II.)	41 147	39 029	37 721
- dlouhodobý finanční majetek (B.III.)			
z toho: podílové cenné papíry a vklady v podnicích s rozhodujícím vlivem (B.III.1.)			
Oběžná aktiva (C)	31 051	30 347	31 163
- zásoby (C.I.)	20 871	19 951	22 196
- dlouhodobé pohledávky (C.II.)			
- krátkodobé pohledávky (C.III.)	9 645	7 179	7 133
- finanční majetek (C.IV.)	535	3 217	1 834
Ostatní aktiva (D)	85	143	173
PASIVA CELKEM	72 283	69 519	69 657
Vlastní kapitál (A)	35 512	34 618	34 655
- základní kapitál (A.I.)	62 614	62 614	62 614
- kapitálové fondy (A.II.)			
- fondy tvořené ze zisku (A.III.)	6 653	6 653	6 653
- hospodářský výsledek minulých let (+ - A.IV.)	-33 477	- 33 755	- 34 649
- hospodářský výsledek účetního období (+ - A.V.)	-278	-894	37
- cizí zdroje (B)	36 071	34 438	33 841
- rezervy (B.I.)			
- dlouhodobé závazky (B.II.)	159	137	125
- krátkodobé závazky (B.III.)	35 912	34 301	33 716
- bankovní úvěry a výpomoci (B.IV.)	0	0	0
z toho: dlouhodobé bankovní úvěry (B.IV.1.)	0	0	0
Ostatní pasiva (C)	700	463	561

Profil společnosti

Akciová společnost TECHMAT, a.s. vznikla na základě privatizačního projektu z bývalého státního podniku Technomat Praha dne 1. května 1992.

Hlavním předmětem podnikání společnosti je obchodování v oblasti technického zařízení budov. Komplexnost a šíře sortimentu obchodního zboží (cca 11.000 položek) umožňuje uspokojovat požadavky zákazníků především v rámci jihočeského regionu. TECHMAT, a.s. je velkoobchodem, který chce i v budoucnu plnit svou nezastupitelnou roli v systému prodejních cest.

V roce 2006 byl obnoven certifikát ISO 9001:2001. Od 6.12.2006 je společnost rovněž držitelem certifikátu ISO 14001:2005.

Prodáváný sortiment lze rozdělit do 4 základních skupin:

- ruční a elektrické nářadí, stavební a nábytkové kování, zámky
- vodoinstalační a topeniářské zbuží, včetně regulační a měřicí techniky a izolačních materiálů, topidla, ohřivače vody a radiátory
- drobné manipulační prostředky, stavební potřeby, stavební příslušenství
- zařízení koupelen včetně obkladů a dlažeb.

Společnost systematicky organizuje odborná školení pro vlastní zaměstnance i zákazníky ve spolupráci s výrobcí (sortiment, nové výrobky, montáž apod.)

Obchodní strategie společnosti se zaměřuje zejména na získávání nových a udržení stálých zákazníků prostřednictvím poskytování diferencovaných slev a uzavírání smluv na komplexní dodávky stavebním firmám.

Společnost soustavně usiluje o získávání výhodnějších zdrojů nákupu za účelem snížení prodejních cen a udržení konkurenceschopnosti.

V roce 2009 bude společnost nadále snižovat stav pamaluobrátkových zásob, optimalizovat skladové zásoby a zvyšovat jejich obrátkovost.

Společnost nevyvíjí žádné aktivity v oblasti výzkumu a vývoje.

Péče o ochranu životního prostředí je součástí pracovních postupů na všech obchodních střediscích celé a.s.. Společnost neprodukuje žádné škodlivé emise do ovzduší, z povahy činnosti společnosti nevznikají žádné odpadní technologické vody ani jiné nebezpečné látky. Servis vozového parku zabezpečují výhradně dodavatelské organizace, tudíž není nutné likvidovat použité oleje, pohonné hmoty apod. Jsou zpracovávány plány odpadového hospodářství a hospodářství s obaly a společnost je členem celostátní organizace EKOKOM Praha.

Zajištění vnitřního pořádku a pracovní kázně, vymezení pracovních povinností zaměstnanců a jejich práv vyplývajících z pracovního vztahu vůči zaměstnavateli se řídí pracovním řádem.

Společnost nemá organizační složku v zahraničí.

Významné události v roce 2008

- byly obnoveny certifikáty ISO 9001:2001 a ISO 14001:2005
- byl zaveden prodej přes čárový kód na obchodním oddělení 01 – nářadí, kování v Č. Budějovicích
- byl uveden do provozu kamerový systém v Českém Krumlově

Významné skutečnosti, které nastaly po rozvahovém dni

Po rozvahovém dni žádné významné skutečnosti nenastaly.

Základní údaje o emitentovi :

Obchodní firma: TECHMAT, a.s.
Ulice: Vrbenská 2082
Obec: České Budějovice
PSČ: 371 50
Právní forma: akciová společnost
Předmět podnikání: koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej
Datum založení: 1. května 1992

Společnost je zapsána v obchodním rejstříku, vedeném Krajským soudem v Českých Budějovicích oddíl B, vložka 508.

IČO: 466 78 344
DIČ: CZ46678344
Bankovní spojení: 1403231 / 0100 Komerční banka, a.s., pobočka České Budějovice
219586659/0300 Československá obchodní banka, a.s., pobočka České Budějovice

Základní kapitál: 62 614 tis. Kč
Vlastní kapitál: 34 655 tis. Kč

Emitent nemá účast na podnikání jiných českých ani zahraničních osob.

Firma TranSoft a.s. (IČO 157 70 281) je majitelem 59,148 % akcií.

Akciová společnost TECHMAT nevydala kromě akcií z kupónové privatizace jiné cenné papíry.

Nebylo zahájeno řízení o konkurzu či vyrovnání ani pozastavení činnosti emitenta úředním rozhodnutím, ani se nevedou soudní a obchodní spory, jejichž předmětem je hodnota, která přesahuje 5% obchodního majetku emitenta, a soudní, správní a rozhodčí řízení zahájená během posledních 2 účetních období nemají významný vliv na finanční situaci společnosti.

Od roku 1992 nedošlo k žádným změnám ve výši základního kapitálu, který činí 62 614 000 Kč.

V roce 2008 společnost neuvedla na trh žádné nové významné výrobky, ani nerozvíjela nové významné činnosti.

TECHMAT, a.s. nemá vlastní ani smluvně nabyté patenty a licence. V uplynulém roce nedošlo k významným změnám obchodních, výrobních ani odbytových podmínek.

Obchodní střediska: České Budějovice, Český Krumlov, Vodňany, Prácheň, Třeboň, Jindřichův Hradec

Tržby za prodej zboží:	r. 2005	r. 2006	r. 2007	r. 2008
(v tis. Kč)	108 860	104 204	95 470	97 447

Průměrný počet zaměstnanců:	r. 2005	r. 2006	r. 2007	r. 2008
	47	47	43	42

Provedené investice v posledních 4 letech :

Investice celkem:	r. 2005	r. 2006	r. 2007	r. 2008
(v tis. Kč)	233	380	356	1 200
Z toho budovy a stavby :	91	-	-	-
12 budovy				
Pozemky	-	-	-	-
Stroje a zařízení :	146	380	356	1 200

Finanční investice : Společnost do akcií a dluhopisů jiných emitentů v letech 1998 - 2008 neinvestovala.

Údaje o majetku, závazcích, finanční situaci, zisku a ztrátách:

jednotka měny - tis. Kč	r. 2005	r. 2006	r. 2007	r. 2008
Aktiva celkem	75 378	72 283	69 519	69 057
Pohledávky celkem	9 958	9 645	7 179	7 133
Dlouhodobé pohledávky-	-	-	-	-
Vlastní kapitál	35 790	35 512	34 618	34 655
Základní kapitál	62 614	62 614	62 614	62 614
Krátkodobé závazky	38 742	35 912	34 301	33 716
Dlouhodobé závazky	175	159	137	125
Emise dluhopisů	0	0	0	0
Hodnota vlastního kapitálu připadající na 1 ks akcie v Kč	571,597	567,158	552,880	553,470
Hospodářský výsledek	-811	-278	-894	37

Informace o očekávané hospodářské a finanční situaci v roce 2009 :

tržby : 100 000 tis. Kč
 hospodářský výsledek před zdaněním : 150 tis. Kč

Výše dividendy na akcii za poslední 4 účetní období :

r. 2005	r. 2006	r. 2007	r. 2008
0,- Kč	0,- Kč	0,- Kč	0,- Kč

Statutární a dozorčí orgány

Představenstvo TECHMAT, a.s. (stav k 31.12.2008)

Ing. Lubk Füst *1951	předseda představenstva ČVUT Praha – fakulta elektrotechnická generální ředitel TranSoft a.s.
Petr Kmínek *1942	místopředseda představenstva Zemědělská škola v Praze
Ing.Oldřich Grün *1951	člen představenstva ČVUT Praha – fakulta strojní generální ředitel TECHMAT, a.s.

Dozorčí rada TECHMAT, a.s. (stav k 31.12.2008)

Ing. Ladislava Vespalcová *1951	předsedkyně dozorčí rady VŠE Praha - fakulta obchodní ekonomická ředitelka TranSoft a.s.
Marta Füstová *1955	místopředseda dozorčí rady SPŠ stavební České Budějovice
Ing. Jaroslav Pánek *1948	člen dozorčí rady ČVUT Praha – fakulta strojní

	odměny členům org. společnosti	mzdy z prac.poměru
předseda představenstva	216 tis. Kč	-
místopředseda představenstva	168 tis. Kč	-
člen představenstva	120 tis. Kč	416 tis. Kč
předsedkyně dozorčí rady	108 tis. Kč	-
místopředseda dozorčí rady	84 tis. Kč	-
člen dozorčí rady	60 tis. Kč	295 tis. Kč
CELKEM	756 tis. Kč	711 tis. Kč

Zpráva o ověření účetní závěrky
nezávislým audítorem

TECHMAT
akciová společnost
České Budějovice

2008

Rozdělovník:

- Výtisk č. 1 – 3 - akcionářům společnosti Techmat a.s.
  - Výtisk č. 4 - auditor
-

Organizace, u níž bylo provedeno ověření účetní závěrky za období od 1.1.2008 do 31.12.2008

TECHMAT
akciová společnost

Vrbenská 2082
371 50 České Budějovice

IČO: 46678344
DIČ: CZ46678344

Příjemce zprávy:
Ing. Oldřich Grün
člen představenstva
a generální ředitel

Datum sestavení účetní závěrky: 31. 12. 2008

Datum provedení auditu: 1. 10.2008-1.4.2009

Datum vyhotovení zprávy: 1. 4. 2009

Předmět činnosti: koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej

Obsah: Výrok auditora

Rozvaha, Výkaz zisků a ztrát a Příloha
k 31. 12. 2008

Auditor: Ing. Marie Bočková
J. Opletala 923/1
370 05 České Budějovice

č. osv.: 1228

VÝROK AUDITORA

Ověřila jsem přiloženou účetní závěrku společnosti TECHMAT, akciová společnost, Vrbenská 2082, 371 50 České Budějovice, tj. rozvahu k 31. 12. 2008, výkaz zisků a ztrát, přílohu včetně přehledu o změnách vlastního kapitálu a přehledu o peněžních tocích a popisu použitých významných účetních metod. Údaje o společnosti TECHMAT a.s. jsou uvedeny v bodě I přílohy této účetní závěrky.

Za sestavení a věrné zobrazení účetní závěrky v souladu s českými účetními předpisy odpovídá statutární orgán společnosti TECHMAT a.s. Součástí této odpovědnosti je navrhnout, zavést a zajistit vnitřní kontroly nad sestavováním a věrným zobrazením účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou, zvolit a uplatňovat vhodné účetní metody a provádět dané situaci přiměřené účetní odhady.

Mým úkolem je vydat na základě provedeného auditu výrok k této účetní závěrce. Audit jsem provedla v souladu se zákonem o auditorech a Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsem povinna dodržovat etické normy a naplánovat a provést auditu tak, abych zjistila přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů, jejichž cílem je získat důkazní informace o částkách a skutečnostech uvedených v účetní závěrce. Výběr auditorských postupů závisí na úsudku auditora, včetně posouzení rizik, že účetní závěrka obsahuje významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Při posuzování těchto rizik auditor přihlídně k vnitřním kontrolám, které jsou relevantní pro sestavení a věrné zobrazení účetní závěrky. Cílem posouzení vnitřních kontrol je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřních kontrol. Audit též zahrnuje posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Domnívám se, že získané důkazní informace tvoří dostatečný a vhodný základ pro vyjádření mého výroku.

Podle mého názoru účetní závěrka akciové společnosti **TECHMAT** věrně a poctivě zobrazuje ve všech významných ohledech aktiva, pasiva a finanční situaci společnosti k 31. 12. 2008 a náklady, výnosy a výsledek hospodaření za rok 2008 v souladu s českými účetními předpisy.

Toto zjištění mě opravňuje vydat následující výrok:

bez výhrad

AUDITOR: Ing. Marie Bočková
č. oprávnění 1228
Sídlo: J. Opletala 923/1
370 05 České Budějovice
Datum: 1. 4. 2009

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

Ověření výroční zprávy

2008

TECHMAT

a.s.

Vrbenská 2082
371 50 České Budějovice

IČO: 46678344

Ověřila jsem soulad výroční zprávy společnosti TECHMAT a.s. k 31.12.2008 s účetní závěrkou, která je obsažena v této výroční zprávě. Za správnost výroční zprávy je zodpovědný statutární orgán společnosti TECHMAT a.s.

Mým úkolem je vydat na základě provedeného ověření výrok o souladu výroční zprávy s účetní závěrkou.

Ověření jsem provedla v souladu s Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. Tyto standardy vyžadují, aby auditor naplánoval a provedl ověření tak, aby získal přiměřenou jistotu, že informace obsažené ve výroční zprávě, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných ohledech v souladu s příslušnou účetní závěrkou.

Jsem přesvědčena, že provedené ověření poskytuje přiměřený podklad pro vyjádření výroku auditora.

Podle mého názoru jsou informace uvedené ve výroční zprávě společnosti TECHMAT České Budějovice k 31.12.2008 ve všech významných ohledech v souladu s výše uvedenou účetní závěrkou.

Auditor: Ing. Marie Bočková
č. osvědčení: 1228

Sídlo: J. Opletala 923/1
370 05 České Budějovice

Datum: 1. 4. 2009

Charakteristika a podmínky emise akcií TECHMAT, a.s.

Emise akcií TECHMAT, a.s. v kupónové privatizaci byl přidělen kód **ISIN CS 0005036755**.

Bylo vydáno 62 614 akcií o jmenovité hodnotě 1 000 Kč jako akcie na majitele. Celková hodnota emise činí 62 614 000 Kč. Akcie jsou vydávány jako „zaknihované cenné papíry“

Akcie byly vydány na základě ukončené 1. vlny kupónové privatizace (podle zákona č. 92/1991 ve znění zákona č. 92/1992 Sb. a zákona č. 171/1991 Sb. a ve znění pozdějších předpisů). Způsob vydávání akcií je uveden ve stanovách společnosti.

Dnem 31. 12. 2001 (tj. dnem, ke kterému byly cenné papíry vyloučeny z obchodování na veřejném trhu organizovaném společností RM-SYSTEM, a.s.) se společnost stala emitentem neregistrovaných cenných papírů.

Evidence o stavu a pohybu akcií, které jsou vydány v zaknihované podobě, je v souladu se zněním zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech vedena ve Sféridisku cenných papírů.

Rozhodnutí o stanovení dividend spadá do působnosti valné hromady TECHMAT, a.s.

Řádná valná hromada se koná nejméně jedenkrát do roka a svolává ji představenstvo akciové společnosti.

Práva akcionářů spojená s vlastnictvím akcie jsou uvedena ve Stanovách společnosti a sestávají:

- z práva na podíl ze zisku ve formě dividendy,
  - z práva účastnit se valné hromady spojené s hlasovacím právem,
  - z práva rozhodovat o změnách stanov,
  - z práva rozhodovat o zrušení či fúzi společnosti a způsobu vypořádání zůstatku majetku společnosti,
  - z práva rozhodovat o zvýšení základního kapitálu emisí nových akcií.
- Další práva akcionáře vyplývají z obchodního zákoníku.

Skutečnosti důležité pro uplatnění práv akcionářů budou uveřejňovány na informační desce v sídle akciové společnosti Českých Budějovicích a dále v celostátním tisku. Výnosy z dividend jsou zdaňovány podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu ve znění pozdějších předpisů.

V roce 2008 ani v účetním roce předcházejícím nebyla učiněna veřejná nabídka akcií emitenta, činěná třetími osobami, ani veřejná nabídka převzetí akcií jiných společností činěná emitentem.

Za představenstvo:

Ing. Luděk Fírst v.r.
předseda představenstva

TECHMAT a.s.
Výrobní závod
274 06 Česká Lípa, příspěvková
organizace, IČO: 25004104

Osoby odpovědné za výroční zprávu a ověření účetní závěrky :

Osoby odpovědné za výroční zprávu :
Ing. Oldřich Grín
generální ředitel společnosti

Osoby odpovědné za účetní závěrku :
Ing. Ludmila Novotná
ekonomická ředitelka společnosti

Prohlašují, že údaje uvedené ve výroční zprávě odpovídají skutečnosti a žádné podstatné okolnosti, které by mohly ovlivnit přesné a správné posouzení emitenta, nebyly vynechány.

Ing. Oldřich Grín v.r.
Ing. Ludmila Novotná v.r.

Osoby odpovědné za ověření účetní závěrky za poslední tři účetní období :

Ing. Marie Bočková
J. Opletala 923/1
370 05 České Budějovice
Auditor, E. dekretu 1228

Příloha k přiznání k dani
z příjmů právnických osob

ROZVAHA v plném rozsahu

31.12.2008

ke dni

(V celých tisících Kč)

Rok	Měsíc	IČ
2008	1 2 4 6 5 7 8 3 4 4	

Obchodní firma nebo jiný název účetní firmy
Teofnat a.s.
a.s.

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky
a místo podnikání (sídlo se od bydliště)

Vrbenská 2002
37160 České Budějovice

Označení a	AKTIVA b	Číslo nádku c	Běžné účetní období			Mínulé úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	AKTIVA CELKEM (ř. 2+3+31+63)	001	110285	-41228	69057	69519
B.	Občanský majetek (ř. 4+13+23)	003	72973	-36252	37721	39029
B.I.	Občanský nehmotný majetek (ř. 5 až 12)	004	66	-65	0	0
3.	Software	007	66	-65	0	0
B.II.	Občanský hmotný majetek (ř. 14 až 22)	013	73908	-36187	37721	39029
B.II.1.	Pozemky	014	4658	0	4658	4658
2.	Stavby	015	57068	-25808	31260	33200
3.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	016	12158	-10379	1776	1144
6.	Jiný občanský hmotný majetek	019	27	0	27	27
C.	Dotčná aktiva (ř. 32+36+43+52)	031	36139	-4976	31163	30347
C.I.	Zásoby (ř. 33 až 38)	032	24228	-2032	22196	19951
C.I.1.	Material	033	18	0	18	19
5.	Zboží	037	24210	-2032	22178	19932
C.III.	Krátkodobé pohledávky (ř. 48 až 57)	048	10077	-2944	7133	7179
C.III.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	048	9748	-2944	6804	6828
6.	Stát - daňové pohledávky	054	3	0	3	3
7.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	055	298	0	298	308
9.	Jiné pohledávky	057	28	0	28	42
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek (ř. 59 až 62)	058	1834	0	1834	3217
C.IV.1.	Peníze	059	160	0	160	279
2.	Účty v bankách	060	1674	0	1674	2938
D.I.	Časové rozlišení (ř. 64 až 69)	063	173	0	173	143
D.I.1.	Náklady příštích období	064	86	0	86	72
3.	Příjmy příštích období	066	87	0	87	71

Okamžitost	PASIVA	Číslo řádku	Stav v běžném účetním období	Stav v minulém účetním období
a	b	c	d	e
	PASIVA CELKEM (ř. 66+67+116)	067	69057	69519
A.	Vlastní kapitál (ř. 69+73+76+81+84)	068	34655	34618
A.I.	Základní kapitál (ř. 70 až 72)	069	62614	62614
A.I.1.	Základní kapitál	070	62614	62614
A.III.	Rezervní fondy, nadřizovaný fond a ostatní fondy ze zisku (ř. 79+90)	078	6653	6653
A.III.1.	Základní rezervní fond / Nadřizovaný fond	079	6653	6653
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let (ř. 82+83)	081	-34649	-33755
2.	Neuhrazení záliba minulých let	083	-34649	-33755
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	084	37	-894
B.	Cizí zdroje (ř. 86+91+102+114)	085	33841	34438
B.II.	Dlouhodobé závazky (ř. 92 až 101)	091	125	137
10.	Odložený daňový závazek	101	125	137
B.III.	Krátkodobé závazky (ř. 102 až 113)	102	33716	34301
B.III.1.	Závazky z obchodních vztahů	103	7074	6815
2.	Závazky - ovládatel a říšská osoba	104	24958	26954
5.	Závazky k zaměstnancům	107	14	15
6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	108	318	302
7.	Spotřeba - daňové závazky a úroky	109	672	444
10.	Belehavné účty převzetí	112	196	220
11.	Jiné závazky	113	584	551
C.I.	Časové rozlišení (ř. 116+120)	116	561	463
C.I.1.	Výdaje příštích období	119	226	101
2.	Výnosy příštích období	120	335	362

Sestaveno dne:		Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový záznam fyzické osoby, která je účetní jednotkou
3.3.2008		
Právní forma účetní jednotky	Předmět podnikání	Pozn.
s.r.o.	obchodní firma	

Příloha k přiznání k dani
z příjmů právnických osob

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY v plném rozsahu

Obchodní firma nebo jiný název účetní firmy
Techmat a.s.
s.r.o.

ke dni 31.12.2008
(v celých tisících Kč)

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky
a místo podnikání (IČ-I) se od bydliště

Rok	Měsíc	IČ
2008	1 2	4 6 6 7 8 3 4 4

Vřbenská 2002
37162 Česká Budějovice

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
I.	Výby z prodeje zboží	001	97447	95470
A.	Náklady vynaložené na prodeji zboží	002	76581	76324
+	Obchodní marže (7-1-2)	003	20866	19146
B.	Výkonová spotřeba (79+10)	008	6430	6326
B.1.	Správa materiálů a energie	009	2115	1931
2.	Služby	010	4315	4395
+	Přidaná hodnota (7-3+4-6)	011	14436	12820
C.	Osobní náklady (7-13 až 16)	012	12088	11201
C.1.	Mezové náklady	013	8327	7737
2.	Odměny členům orgánů společnosti a služební	014	756	756
3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	015	3003	2708
D.	Dani a poplatky	017	317	321
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	018	2509	2425
III.	Výby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálů (7-20+21)	019	152	192
III.1.	Výby z prodeje dlouhodobého majetku	020	152	191
2.	Výby z prodeje materiálů	021	0	1
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálů (7-25+26)	022	0	47
F.1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	023	0	47
G.	Změna stavu rezerv a opravných prostředků v provozní činnosti a komplexních nákladů příslušných období	025	-131	-1676
IV.	Detailní provozní výnosy	026	1907	1897
H.	Detailní provozní náklady	027	876	2566
+	Provozní výsledek hospodaření (7-11-12-17-19+19-22-25+26-27+(-28)-1-29)	030	928	25

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
N.	Nákladové úroky	043	777	804
XI.	Čistá finanční výnosy	044	6	1
O.	Čistá finanční náklady	045	120	138
*	Finanční výsledek hospodaření (7 31-32+33+37-38+39-40-41+42-43+44-45+46) (-47)	048	-900	-941
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost (7 50+51)	049	-11	-22
Ž.	odbočení	051	-11	-22
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost (7 30+48-49)	052	39	-894
R.	Mimořádné náklady	054	2	0
*	Mimořádný výsledek hospodaření (7 53-54-55)	058	-2	0
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) (7 52+58-59)	060	37	-894
****	Výsledek hospodaření před zdaněním (7 30+48+53-54)	061	25	-916

Sestaveno dne: 9.3.2008		Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový záznam fyzické osoby, která je účetní jednotkou 	
První forma účetní jednotky s.s.	Předmět podnikání obchodní činnost	Pozn.	

Příloha účetní závěrky

k 31. 12. 2008

TECHMAT, a. s.

se sídlem Vrbenská 2082 v Českých Budějovicích

Datum: 18. března 2009

Zpracovala: Ing. Ludmila Novotná

Schválil statutární orgán:

předseda představenstva

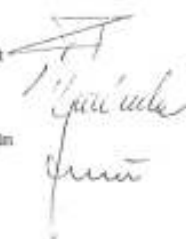
místopředseda představenstva

člen představenstva

Ing. Luděk Fírst

Petr Kmínek

Ing. Oldřich Grtn

A. Obecné a legislativní zásady

1. Základní údaje o společnosti

Obchodní firma:	TECHMAT, a.s.
Sídlo:	Vrbenská 2082, 371 50 České Budějovice
Identifikační číslo:	466 78 344
Datum založení:	1. května 1992
Právní forma:	akciová společnost
Rejstříkový soud:	Krajský soud v Českých Budějovicích
Číslo v rejstříku:	Oddíl B, vložka 508
Předmět podnikání:	koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej
Rozvahový den:	31. 12. 2008

Na základní kapitál společnosti ve výši 62 614 tis. Kč byly vydány akcie na majitele jako zaknihované omně papíry v počtu 62 614 akcí.

Akcionář	% podíl na základním kapitálu
TrnSoft, a.s.	59,148 %
individuální akcionáři (DIK)	40,852 %
Celkem	100%

Organizační struktura

Rízením činnosti společnosti je pověřen generální ředitel v rozsahu pravomocí udělených představenstvem. Generální ředitel deleguje část svých pravomocí na odborné ředitele a vedoucí úseků v rozsahu stanoveném organizačním řádem a.s., pracovním řádem a platnými organizačními akty. Do přímé řídicí působnosti generálního ředitele náleží ekonomický ředitel, obchodní ředitel, vedoucí marketingu a vedoucí sekretariátu, které přímo řídí. Organizačně je akciová společnost rozdělena na centrální obchodní středisko v Českých Budějovicích, obchodní středisko v Českém Krumlově, ve Vodňanech, v Prachaticích, v Třeboni a v Jindřichově Hradci.

Statutární orgány společnosti

Představenstvo TECHMAT, a.s. - schválené na valné hromadě dne 2. června 2004

Ing. Luděk Fürst	- předseda představenstva
Petr Kmínek	- místopředseda představenstva
Ing. Oldřich Grün	- člen představenstva

Dozorčí rada TECHMAT, a.s. - schválená na valné hromadě dne 8. června 2006

Ing. Ladislava Vespalcová	- předsedkyně dozorčí rady
Marta Filrtová	- místopředseda dozorčí rady
Ing. Jaroslav Pánek	- člen dozorčí rady

2. Průměrný počet zaměstnanců a osobní náklady

Akciová společnost zaměstnávala v účetním období 42 stálých pracovníků, z toho:

odborní ředitelé	3 pracovníci
členové statutárních orgánů představenstva a dozorčí rady	6 členů

	Celkem	Členové stat. orgánů
Osobní náklady	12 086 tis.	0
z toho řídící pracovníci	1 686 tis.	
Mzdové náklady	8 327 tis.	0
Odměny členům orgánů společnosti	756 tis.	756 tis.
Náklady na soc. zabezpečení	3 003 tis.	0
Sociální náklady	0	0

3. Výše odměn, záloh a ostatního plnění řídících pracovníků a členů statutárních orgánů

	Celkem	Členové stat. orgánů
Odměny ze zisku: tantiemy	0	0
Půjčky	0	0
Ostatní plnění v nepeněžní formě	0	0
Osobní automobil v užívání	1	1

B. Účetní metody a obecné účetní zásady

Účetnictví společnosti je vedeno a účetní závěrka byla sestavena v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, vyhláškou č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění vyhlášky č. 472/2003 Sb. a Českými účetními standardy pro podnikatele.

Účetnictví respektuje obecné účetní zásady, především zásadu o oceňování majetku historickými cenami, zásadu o účtování ve věcné a časové souvislosti, zásadu opatnosti a předpoklad o schopnosti účetní jednotky pokračovat ve svých aktivitách.

Údaje v této účetní závěrce jsou vyjádřeny v tisících korunách českých.

Dlouhodobý hmotný majetek

Dlouhodobým hmotným majetkem se rozumí majetek, jehož doba použitelnosti je delší než 1 rok a jehož ocenění je vyšší než 40 tis. Kč v jednotlivém případě.

Nakoupený dlouhodobý hmotný majetek je oceněn pořizovací cenou sníženou o oprávků.

Pořizovací cena dlouhodobého hmotného majetku, s výjimkou pozemků, uměleckých děl a nedokončených investic, je odepisována dle předpokládané doby a způsobu používání majetku.

Zisky či ztráty z prodeje nebo vyřazení majetku jsou určeny jako rozdíl mezi výnosy z prodeje a účetní zůstatkovou hodnotou majetku k datu prodeje a jsou účtovány do výkazu zisku a ztráty.

Za jiný dlouhodobý hmotný majetek se považuje majetek, jehož ocenění je nižší než 40 tisíc jednotlivě, a má časovou použitelnost nad 1 rok (zejm. výpočetní technika a hardware). Tento majetek se odepisuje rovnoměrně po dobu 4 let (tj. roční sazbou 25%).

Dlouhodobý nehmotný majetek

Dlouhodobým nehmotným majetkem se rozumí majetek, jehož doba použitelnosti je delší než 1 rok a jehož ocenění je vyšší než 60 tis. Kč v jednotlivém případě.

Nakoupený nehmotný majetek je vykázán v pořizovacích cenách, tento majetek je odepisován lineárně na základě jeho předpokládané doby životnosti.

Zásoby zboží

Nákové zásoby zboží jsou oceňovány pořizovacími cenami. Pořizovací cena zahrnuje cenu pořízení a vedlejší pořizovací náklady (zejm. dopravné, balné, poštovní, clo apod.). Výdeje zboží ze skladu jsou účtovány v cenách zjištěných váženým aritmetickým průměrem.

Opravné položky k zásobám byly vytvořeny v celkové hodnotě 2 033 tis. Kč dle inventarizace zjištěných pomohoběžkových zásob.

Pohledávky

Pohledávky jsou při vzniku oceňovány jmenovitou hodnotou, následně sníženou o příslušné opravné položky k pochybným a nedobytným částkám.

Způsob tvorby opravných položek

Účtení opravné položky jsou tvořeny na základě analýzy doby splatnosti pohledávek a dále dle individuální analýzy jednotlivých pohledávek.

K 31.12.2008 činí stav zákonných opravných položek k pohledávkám 2 768 tis. Kč a účetních opravných položek 176 tis. Kč.

Závazky z obchodních vztahů

Závazky z obchodních vztahů jsou zaúčtovány ve jmenovité hodnotě.

Změny způsobu oceňování majetku

Ve sledovaném období nedošlo k žádným změnám.

Přepočty údajů v cizích měnách na českou měnu

Účtení operace v cizích měnách prováděné během roku jsou účtovány denním kurzem České národní banky.

C. Doplňující údaje k rozvaze a výkazu zisků a ztrát

1. Rozdělení hospodářského výsledku minulého účetního období:

Hospodaření roku 2007 skončilo ztrátou ve výši 894 tis. Kč. Z rozhodnutí řádné valné hromady ze dne 11. června 2008 byla tato ztráta převedena na účet 429 - Neuhrazená ztráta z minulých let.

2. Vlastní kapitál v tis. Kč

	stav k 1. 1. 2008	přiděly	čerpání	stav k 31. 12. 2008
Základní kapitál	62 614	-	-	62 614
Zákonný rezervní fond	6 653	-	-	6 653
Statutární fondy:				
Sociální fond	0	-	0	0
Nerozdělený zisk min. let	0	-	0	0
Neuhrazená ztráta min. let	- 33 755	-894	0	- 34 649
Hosp. výsledek běž. období	-894	37	-894	37
Vlastní kapitál celkem	34 618	-857	-894	34 655

3. Pohledávky z obchodního styku :

Celkem (v tis. Kč):	brutto	korekce	netto
	9 748	2 944	6 804
ve splatnosti	4 652	0	4 652
po splatnosti do 30 dnů	1 631	0	1 631
po splatnosti do 90 dnů	453	0	453
po splatnosti nad 90 dnů	3 012	2 944	68

Žádné z pohledávek nejsou zatíženy zástavním právem.

4. Závazky z obchodního styku :

Celkem :	7 074 tis. Kč
ve splatnosti	5 587 tis. Kč
po splatnosti do 30 dnů	1 486 tis. Kč
po splatnosti nad 30 dnů	1 tis. Kč

Závazky po lhůtě splatnosti vznikly především vůči obchodním partnerům, se kterými se provádějí úhrady vzájemným zápočtem pohledávek a závazků.

Žádný z evidovaných závazků není zatížen zástavním právem. Všechny závazky jsou uvedeny v rozvaze.

5. Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

K 31.12.2008 evidovala společnost splatné závazky z titulu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti v celkové výši 217 tis. Kč a splatné závazky z titulu veřejného zdravotního pojištění v celkové výši 101 tis. Kč. Tyto závazky byly uhrazeny v lednu 2008.

6. Závazky k podnikům ve skupině

Z titulu smlouvy o půjčce ze dne 19.9.2008 eviduje společnost závazek vůči společnosti TranSoft a.s. ve výši 24 958 tis. Kč, splatnost tohoto závazku je 30. září 2010. Tato půjčka je úročena 3% roční úrokovou sazbou a je zajištěna zástavou nemovitostí:

Administrativní budova č.p. 2082 České Budějovice, Vrbenská ul. na parcele 30/14
Výměňková stanice na parcele 30/4
Skladové haly na parcele 29 a 30/4
Vedlejší stavby na parcele 35/3
Pozemky: parcela č. 29, 30/4, 30/13, 30/14, 30/15, 30/16, 30/17, 33, 34/1, 34/2, 35/1 a 35/13.

7. Úvěrové výpomoci

Společnost nečerpá žádný dlouhodobý úvěr.

8. Majetek

Dlouhodobý hmotný majetek v tis. Kč

	Budovy a haly	Pozemky	Samostatné movité věci	Umělecká díla	Drobný dlouhodobý majetek
Pořizovací cena k 1.1.2008	57 068	4 658	12 192	27	788
Přirážky	0	0	1 200	0	0
Úbytky: při vyřazení	0	0	2 026	0	0
Pořizovací cena k 31.12.2008	57 068	4 658	11 366	27	788
Oprávký k 31.12.2008	25 808	0	9 591	0	788
Zůstatková cena k 31.12.2008	31 260	4 658	1 775	27	0

Dlouhodobý nehmotný majetek v tis. Kč

	software
Pořizovací cena k 1.1.2008	65
Přirátky	-
Úbvyky	-
Pořizovací cena k 31.12.2008	65
Oprávy k 1.1.2008	65
Odpisy ú. 551	0
Oprávy k 31.12.2008	65
Zůstatková cena k 31.12.2008	0

Vyřazení dlouhodobého hmotného majetku

V roce 2008 došlo k vyřazení nákladního automobilu NISSAN v pořizovací ceně 1 474 tis. Kč a osobního automobilu Škoda Octavia v pořizovací ceně 553 tis. Kč.

Zařazení dlouhodobého hmotného majetku

V roce 2008 došlo k zařazení nákladního automobilu MAN v pořizovací ceně 1 200 tis. Kč.

Tržní ocenění majetku

Společnost nemá žádný dlouhodobý hmotný majetek, jehož účetní hodnota by byla výrazně vyšší, než je jeho tržní hodnota.

Dlouhodobý hmotný majetek zatížený zástavním právem

Kromě majetku zatíženého zástavním právem ve prospěch TranSoft a.s. neeviduje společnost žádný další zastavený majetek.

Najatý dlouhodobý hmotný majetek

Jmenovitě se jedná o majetek:

	Roční nájem
Velkoprodejna a sklad 02 v Českém Krumlově	660 tis. Kč
Sklad a kancelář v Prachaticích	120 tis. Kč
Velkoprodejna a sklad v J. Hradci	456 tis. Kč
Sklad a kancelář obchod. odd. v Třeboni	350 tis. Kč

Majetek neuvedený v rozvaze

Společnost nepočítala v roce 2008 žádný hmotný majetek účtovaný přímo do nákladů.

9. Výnosy z běžné činnosti

v tis. Kč	r. 2006	r. 2007	r. 2008
Tržby z obchodní činnosti	104 204	95 470	97 447
Výkony	0	0	0
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	49	192	152
Ostatní provozní výnosy	1 637	1 897	1 997
Přijaté úroky	0	0	0
Ostatní finanční výnosy	6	1	6
Mimořádné výnosy	93	0	0
Výnosy celkem	105 989	97 560	99 602

10. Zákonné a ostatní účetní rezervy

V roce 2008 nebyly vytvořeny zákonné rezervy na opravy hmotného majetku dle ustanovení § 7 zákona č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

11. Dohadné položky aktiv a pasív

a) Dohadné položky aktivní	0 tis. Kč
b) Dohadné položky pasivní	196 tis. Kč
nevyfakturované dodávky energií	125 tis. Kč
nevyfakturované dodávky zboží	71 tis. Kč

Dohadné položky budou zúčtovány v roce 2009.

12. Odložený daňový závazek a pohledávka

Závazek z titulu :	rozdíl v Kč	sazba daně	celkem v Kč
Odpisů dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku (rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy)	627 446	20 %	125 489

Pohledávka z titulu :	rozdíl v Kč	sazba daně	celkem v Kč
a) opravných položek k pohledávkám	0	20 %	0
b) odečtu daňové ztráty od základu daně podle § 34	2 644 898	20 %	528 980
Celkem			528 980

Odložená daňová pohledávka byla vyčíslena ve výši 529 tis. Kč. O této odložené daňové pohledávce nebylo účtováno ze zásady opatrnosti.

13. Výzkum a vývoj

V průběhu účetního období nebyly vynaloženy žádné výdaje na výzkum a vývoj.

14. Významné události po datu účetní závěrky

Po datu účetní závěrky nedošlo k žádné významné události, která by ovlivnila majetek a závazky účetní jednotky.

15. Celkové náklady na odměnu statutárnímu auditorovi

Náklady na odměny statutárnímu auditorovi za povinný audit účetní závěrky činily v roce 2008 částku 50.000 Kč.

Příloha k příkazní k dani
z příjmů právnických osob

Cash Flow

Obchodní firma nebo jiný název účetní firmy
Techmat a.s.
s.r.o.

ke dni 31.12.2008
(V celých tisících Kč)

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky
a místo podnikání (liší-li se od bydliště)

Rok	Měsíc	IČ									
2008	1	2	4	6	6	7	8	3	4	4	

Vrbená 2062
37150 Časné Budějovice

Číslo řádku a	Označení b	TEXT c	Hodnota
01	P.	Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na začátku účetního období	3217
02		— Peněžní toky z hlavní výdělečné činnosti (provozní činnost)	0
03	Z.	Účetní zisk nebo ztráta z běžné činnosti před zdaněním	26
04	A.1.	Úpravy o nepeněžní operace (A.1.1. až A.1.5.)	3134
05	A.1.1.	Odplys stálých aktiv s výjimkou ziskové ceny prodaných stálých aktiv, a umořování opravné položky k nabytému majetku	2500
06	A.1.2.	Změna stavu opravných položek, rezerv	0
07	A.1.3.	Zisk (ztráta) z prodeje stálých aktiv	-152
08	A.1.4.	Výnosy z dividend a podílů na zisku	0
09	A.1.5.	Vyúčtované nákladové úroky a výjimkou kapitalizovaných úroků a vyúčtované výnosné úroky	777
10	A.1.6.	Úpravy o ostatní nepeněžní operace	0
11	A.*	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním, změnami pracovního kapitálu a mimořádnými položkami (Z+A.1.)	3160
12	A.2.	Změny stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu (A.2.1. až A.2.4.)	-2717
13	A.2.1.	Změna stavu pohledávek z provozní činnosti, aktivních účtů časového rozlišení a dohadných účtů aktivních	15
14	A.2.2.	Změna stavu krátkodobých závazků z provozní činnosti, pasivních účtů časového rozlišení a dohadných účtů pasivních	-487
15	A.2.3.	Změna stavu zásob	-2246
16	A.2.4.	Změna stavu krátkodobého finančního majetku sešpatujícího do peněžních prostředků a ekvivalentů	0
17	A.**	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním a mimořádnými položkami (A.*+A.2.)	443
18	A.3.	Vypázané úroky a výjimkou kapitalizovaných úroků	-777
19	A.4.	Přijaté úroky	0
20	A.5.	Zaplacená daň z příjmů za běžnou činnost a za doměrky daně za minulé období	0
21	A.6.	Příjmy o výdaje spojené s mimořádnými účetními případy, které tvoří mimořádný výsledek hospodaření, včetně uhrazené splatné daně z příjmů z mimořádné činnosti	0
22	A.7.	Přijaté dividendy a podíly na zisku	0
23	A.***	Čistý peněžní tok z provozní činnosti (A.**+A.3.+A.4.+A.5.+A.6.+A.7.)	-334

Číslo řádku a	Označení b	TEXT c	Hodnota
24		— Peněžní toky z investiční činnosti	0
25	B.1	Výdaje spojené s nabytím stálých aktiv	-1201
26	B.2	Příjmy z prodeje stálých aktiv	152
27	B.3	Půjčky a úvěry spřízněným osobám	0
28	B.***	Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti (B.1.+B.2.+B.3.)	-1049
29		— Peněžní toky z finančních činností	0
30	C.1.	Dopady změn dlouhodobých závazků, popř. takových krátkodobých závazků, které spadají do oblasti finanční činnosti, na peněžní prostředky a ekvivalenty	0
31	C.2.	Dopady změn vlastního kapitálu na peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty (C.2.1. až C.2.6)	0
32	C.2.1.	Zvýšení peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů z titulu zvýšení základního kapitálu, emisního a záložního fondu včetně složených záloh na toto zvýšení	0
33	C.2.2.	Vypáčení podílů na vlastním kapitálu společnosti	0
34	C.2.3.	Další vklady peněžních prostředků společnostmi a akcionáři	0
35	C.2.4.	Úhrada ztráty společnosti	0
36	C.2.5.	Přímé platby na vub fondů	0
37	C.2.6.	Vypácené dividendy nebo podíly na zisku včetně zaplacené srážkové daně vztahující se k těmto nárokům a včetně finančního vypořádání se společnostmi v o.s. a komplementáři v k.s.	0
38	C.***	Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti (C.1.+C.2.)	0
39	F.	Čistě zvýšení nebo snížení peněžních prostředků (A.***+B.***+C.***)	-1303
40	D.	Diference (R.-P.-F.)	0
41	Ř.	Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na konci účetního období (P.+F)	1034

Sestaveno dne: 30.10.08		Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový záznam fyzické osoby, která je účetní jednotkou
Právní forma účetní jednotky o.s.	Předmět podnikání obchodní činnost	Pozn.

Zpráva představenstva o vztazích mezi ovládanou a ovládající osobou.

V souladu s ustanovením § 66a zákona č. 513 /1991 Sb., obchodního zákoníku ve znění platné právní úpravy, předkládá představenstvo TECHMAT, a.s. zpráva o vztazích mezi ovládající a ovládanou osobou a o vztazích mezi ovládanou osobou a ostatními osobami ovládanými stejnou ovládající osobou v účetním roce 2008.

S ohledem na uspořádání a strukturu vlastnických vztahů vůči akciové společnosti TECHMAT, a.s. a z toho vyplývajících podílů na hlasovacích právech akcionářů je pro účely této zprávy :

ovládanou osobou : TECHMAT, a.s., IČO 466 78 344 se sídlem Vrbová 2082, 371 50 České Budějovice
ovládající osobou : TranSoft a.s., IČO 157 70 281 se sídlem Vrbová 2082, 370 21 České Budějovice

I. Smlouvy a dodatky ke smlouvám uzavřené v roce 2008

1. Smlouva o půjčce č. 190908 ze dne 19.9.2008
(ovládající osoba jako věřitel)

Pro úplnost a objasnění všech existujících vzájemných vztahů mezi ovládanou a ovládající osobou je nutno dále uvést další smlouvy, které byly uzavřeny před posledním účetním obdobím, ale u nichž došlo ke vzájemnému plnění v průběhu tohoto posledního účetního období.

Jedná se o:

II. Smlouvy a dodatky ke smlouvám uzavřené před rokem 2008

1. Smlouva o půjčce č. 28.9.2007 ze dne 28.9.2007
(ovládající osoba jako věřitel)
2. Smlouva č. 07SM17 ze dne 12.8.2007
(ovládající osoba jako pronajímatel)
3. Smlouva č. 07SM06 ze dne 2.3.2007
(ovládající osoba jako pronajímatel)
4. Kúpni smlouva č. 07k8 ze dne 14.3.2007
(ovládající osoba jako prodávající)
5. Dodatek č. 3 ke smlouvě č. 2/2003 ze dne 20.3.2007
(ovládající osoba jako pronajímatel)
6. Dodatek č. 1S03 ke smlouvě č. 0506 ze dne 31.5.2006
(ovládající osoba jako poskytovatel služby)
7. Smlouva č. 0506
(ovládající osoba jako poskytovatel služby)
8. Dodatek č. 3 ke smlouvě o č. 01/00TM ze dne 19.12.2000
(ovládající osoba jako nájemce)
9. Kúpni smlouva a smlouva o věcném břemenu ze dne 5.5.2005
(ovládající osoba jako kupující)
10. Dodatek č. 3 ke smlouvě o č. N/PI/1999/01, ze dne 9. 9. 1999, sepsaný dne 8. 12. 2004
(ovládající osoba jako pronajímatel)
11. Dodatek č. 1 ke smlouvě č. 021129 z 2. 12. 2002, ze dne 28. 12. 2004
(ovládající osoba jako nájemce)
12. Dodatek č. 1 ke smlouvě č. 2/2003 v závislosti na změně sazby DPH od 1. 1.2004, sepsaný dne 9. 1. 2004
(ovládající osoba jako pronajímatel)

13. Dodatek č. 1 ke smlouvě č. N/PT/1999/01 ze dne 9. 9. 1999, v závislosti na změně sazby DPH od 1. 1. 2004, sepsaný dne 12. 1. 2004.
(ovládající osoba jako pronajímatel)
14. Dodatek č. 2 ke smlouvě č. 01/98/TM ze dne 30. 9. 1998, sepsaný dne 5. 2. 2004
(ovládající osoba jako nájemce)
15. Dodatek č. 2 ke smlouvě č. 2/2003, sepsaný dne 5. 3. 2004
(ovládající osoba jako pronajímatel)
16. Dodatek č. 2 ke smlouvě č. 01/00/TM ze dne 19. 12. 2000, v závislosti na změně sazby DPH od 1. 5. 2004
(ovládající osoba jako nájemce)
17. Dodatek č. 2 ke č. N/CB/2000/01 ze dne 3. 1. 2000, v závislosti na změně sazby DPH od 1. 5. 2004, sepsaný dne 17. 5. 2004.
(ovládající osoba jako pronajímatel)
18. Smlouva č. 8/2004 ze dne 1. 8. 2004
(ovládající osoba jako pronajímatel)
19. Smlouva č. 021129 ze dne 2. 12. 2002
(ovládající osoba jako nájemce)
20. Dodatek č. 1/02 ke smlouvě č. 01/98/TM ze dne 30. 9. 1998 ze dne 20. 2. 2002
(ovládající osoba jako nájemce)
21. Smlouva č. 01/98/TM ze dne 30. 9. 1998
(ovládající osoba jako nájemce)
22. Dodatek ze dne 20. 1. 1999 ke smlouvě č. 01/98/TM ze dne 30. 9. 1998
(ovládající osoba jako nájemce)
23. Dodatek ze dne 19. 3. 1999 ke smlouvě č. 01/98/TM ze dne 30. 9. 1998
(ovládající osoba jako nájemce)
24. Dodatek ze dne 1. 9. 1999 ke smlouvě č. 01/98/TM ze dne 30. 9. 1998
(ovládající osoba jako nájemce)
25. Smlouva č. 01/00/TM ze dne 19. 12. 2000
(ovládající osoba jako nájemce)
26. Smlouva č. N/PT/1999/01 ze dne 9. 9. 1999
(ovládající osoba jako pronajímatel)
27. Smlouva č. N/CB/2000/01 ze dne 3. 1. 2000
(ovládající osoba jako pronajímatel)
28. Smlouva č. 00121 ze dne 1. 10. 2000
(ovládající osoba jako dodavatel služby)
29. Smlouva č. 2/2003 ze dne 1. 9. 2003
(ovládající osoba jako pronajímatel)

Právní úkony a opatření v roce 2008

nebyly

Právní úkony a opatření před rokem 2008

1. Zástavní smlouva k nemovitostem ze dne 5. 11. 2002
(ovládaná osoba jako zástavce, ovládající osoba jako zástavní věřitel)

Vyjma výše uvedených smluvních vztahů nebyly v posledním účetním období učiněny v zájmu ovládané či ovládající osoby žádné právní úkony a ze strany ovládané osoby nebyla přijata ani uskutečněna žádná opatření v zájmu nebo na popud ovládající osoby.

V posledním účetním období nebyly navázány žádné vztahy mezi ovládnou osobou a ostatními osobami ovládanými stejnou ovládající osobou, vyjma výše uvedených.

Představenstvo TECHMAT, a.s. konstatuje, že veškerá vzájemná plnění a protiplnění mezi ovládanou a ovládající osobou byla poskytována na základě existujících smluvních vztahů uvedených v části I. a II. této zprávy. Smlouvy mezi ovládanou a ovládající osobou vyplývají z charakteru podnikatelské činnosti obou subjektů a byly uzavřeny za podmínek obvyklých v obchodním styku jako ve vztazích k ostatním nepropojeným osobám, na základě oboustranné výhodnosti a za dodržení zásad poctivého obchodního styku, přičemž ovládané osobě nevznikla z těchto smluv a vyplývajících vztahů žádná újma.

V Českých Budějovicích dne 26. 3. 2009

Za představenstvo TECHMAT, a.s. :

Ing. Laděk Fírst

:

p. Petr Kmínek

:

Ing. Oldřich Grín

:

Výtisk: č.3

Ověření zprávy o vztazích mezi propojenými osobami

**TECHMAT
a.s.**

za rok 2008

Rozdělovník:

- Výtisk č. 1 – 3 - Akcionářům společnosti Techmat a.s.
  - Výtisk č. 4 - Auditor
-

Prověřila jsem věcnou správnost údajů uvedených ve zprávě o vztazích mezi propojenými osobami akciové společnosti TECHMAT, Vrbenská 2082, 37150 České Budějovice, IČO: 46678344 k 31.12.2008.

Za sestavení této zprávy o vztazích je zodpovědný statutární orgán společnosti TECHMAT a.s.

Mým úkolem je vydat na základě provedené prověrky stanovisko k této zprávě o vztazích.

Prověrku jsem provedla v souladu s Mezinárodním standardem pro prověrky a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České Republiky. Tyto standardy vyžadují, abych plánovala a provedla prověrku s cílem získat střední míru jistoty, že zpráva o vztazích neobsahuje významné nesprávnosti.

Prověrka je omezena především na dotazování pracovníků společnosti a na analytické postupy a výběrovým způsobem provedené prověření věcné správnosti údajů. Proto prověrka poskytuje nižší stupeň jistoty než audit. Audit jsem neprováděla, a proto nevyjadřuji výrok auditora.

Na základě mé prověrky jsem nezjistila žádné významné věcné nesprávnosti údajů uvedených ve zprávě o vztazích mezi propojenými osobami a.s. TECHMAT České Budějovice k 31.12.2008.

Auditor: Ing. Bočková Marie
č. osvědčení: 1228

Sídlo: J. Opletala 923/1
370 05 České Budějovice

Datum: 1. 4. 2009

V ý p i s
z obchodního rejstříku, vedeného
Krajským soudem v Českých Budějovicích
oddíl B, vložka 508

Datum zápisu: 1.května 1992
Obchodní firma: TECHMAT, a.s.
Sídlo: České Budějovice, Vrbenská 2082, PSČ 371 50
Identifikační číslo: 466 78 344
Právní forma: Akciová společnost
Předsedá podnikání:
- Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3
živnostenského zákona
Statutární orgán - představenstvo:
člen a předseda představenstva: ing. Luděk Fůrst, r.č. 510821/020
Český Krumlov, Pod hrází 479
místopředseda představenstva: Petr Kminek, r.č. 421113/071
Nová Ves u Českých Budějovic č. 118, PSČ 373 15
Člen představenstva: Ing. Oldřich Grün, r.č. 510530/166
Česká Budějovice, Metolická 6, PSČ 370 05
den vzniku členství v představenstvu: 2.května 2002
Jménem společnosti jedná v celém rozsahu představenstvo a to buď
společně všichni členové představenstva nebo předseda
představenstva a nebo samostatně jeden člen představenstva,
který k tomu byl představenstvem písemně pověřen.
Podpisování za společnost se děje tak, že k vytištěnému,
otištěnému nebo jinak napsanému obchodnímu jménu společnosti
připojí svůj podpis buď všichni členové představenstva nebo
předseda představenstva nebo samostatně jeden člen
představenstva, který k tomu byl představenstvem písemně
pověřen.
Dozorčí rada:
předseda dozorčí rady: Ing. Ladislava Vespalcová, r.č. 516016/230
Včelná, Čtyři Chalupy 358, PSČ 373 82
den vzniku funkce: 8.června 2006
den vzniku členství v dozorčí radě: 8.června 2006
místopředseda dozorčí rady: Marta Fůrstová, r.č. 555724/2273
Český Krumlov, Pod hrází 479, PSČ 381 01
den vzniku funkce: 8.června 2006
den vzniku členství v dozorčí radě: 8.června 2006
člen dozorčí rady: Ing. Jaroslav Pánek, r.č. 481127/050
České Budějovice, Kozinova 24, PSČ 370 07
den vzniku členství v dozorčí radě: 8.června 2006
Akciové:
62 614 ks akcie na majitele ve jmenovité hodnotě 1 000,- Kč
Základní kapitál: 62 614 000,- Kč
Splaceno: 100 %

----- Správnost tohoto výpisu se potvrzuje -----

Krajský soud v Českých Budějovicích

Číslo výpisu: 4422/2009

Vyhotovil: Dagmar Kloudová